

Zajištění bezpečnosti veřejných akcí v mikroregionu Ostrožsko - Veselsko

Assuring the Security of Public Events in the Ostrozska – Veselsko Micro Region

Bc. Eva Zajícová

Diplomová práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Eva Zajícová**
Osobní číslo: **A15327**
Studijní program: **M3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Zajištění bezpečnosti veřejných akcí v mikroregionu Ostrožsko – Veselsko**

Téma anglicky: **Assuring the Security of Public Events in the Ostrožsko – Veselsko Micro Region**

Zásady pro vypracování:

- 1. Provedte základní geografickou, demografickou a hospodářskou charakteristiku mikroregionu Ostrožsko – Veselsko.**
- 2. Pojednejte o základních bezpečnostních hrozbách a aspektech spojených s ochranou měkkých cílů.**
- 3. Charakterizujte a analyzujte významné společenské akce, pořádané v mikroregionu Ostrožsko – Veselsko, na něž se budou vztahovat opatření typu ochrana měkkých cílů.**
- 4. Pro vybranou významnou společenskou akci navrhnete způsob zajištění bezpečnosti v kontextu ochrany měkkých cílů. Opatření rozpracujte ve formě příslušného dokumentu – plánu zajištění bezpečnosti.**

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. LUKÁŠ, Luděk. *Bezpečnostní technologie, systémy a management IV.: teorie a praxe ochrany majetku a fyzické bezpečnosti*. 1. vyd. Zlín: VeRBUM, 2014, 390 s. ISBN 978-80-87500-57-6.
2. LAPKOVÁ, Dora. *Bezpečnostní technologie, systémy a management: Sborník příspěvků 5. mezinárodní konference*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2015, 240 s. ISBN 978-80-7454-559-7.
3. BALABÁN, Miloš, PERNICA, Bohuslav a kol. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2015, 310 s. ISBN 978-80-246-3150-9.
4. MIKŠÍK, Oldřich. *Hromadně psychické jevy: psychologie hromadného chování*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2005, 270 s. ISBN 80-246-0930-4.
5. JURÍČEK, Ludvík a ROŽŇÁK, Petr. *Bezpečnost, hrozby a rizika v 21. století*. 1. vyd. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2014, 158 s. ISBN 978-80-7418-201-3.
6. LINHART, Petr a ROUDNÝ, Miloš. *Ochrana obyvatelstva a terorismus*. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2009, 238 s. ISBN 978-80-7395-165-8.
7. KRULÍK, Oldřich, MAŠEK, Ivan a kol. *Fenomén současného terorismu*. 1. vyd. Brno: VUT, 2008, 124 s. ISBN 978-80-214-3600-8.

Vedoucí diplomové práce:

doc. Ing. Luděk Lukáš, CSc.

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

3. února 2017

Termín odevzdání diplomové práce:

24. května 2017

Ve Zlíně dne 3. února 2017

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen pokudsi-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, dne 12.5.2014

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce „Zajištění bezpečnosti veřejných akcí v mikroregionu Ostrožsko – Veselsko“ s důrazem na ochranu měkkých cílů je zaměřena na aktuální problematiku, která je celospolečenským problémem. V teoretické části je geograficky, demograficky a hospodářsky charakterizováno území mikroregionu Ostrožsko – Veselsko a pojednáno o bezpečnostních hrozbách ve vztahu k měkkým cílům. Praktická část popisuje a analyzuje významné společenské akce ve zmíněném mikroregionu, především z hlediska ochrany měkkých cílů. Pro vybranou společenskou akci je navržen způsob zajištění bezpečnosti v kontextu ochrany měkkých cílů ve formě metodiky a plánu zajištění bezpečnosti, tak aby zůstala zachována autenticita této akce zapsané na seznamu nehmotného kulturního dědictví lidstva UNESCO.

Klíčová slova:

bezpečnost, měkký cíl, veřejná akce, mikroregion, tradice, bezpečnostní hrozby, teroristický útok

ABSTRACT

The master thesis "Assuring the Security of Public Events in the Ostrožsko – Veselsko Micro Region" with emphasis on the protection of soft targets focuses on the current issue, which is a societal problem. In the theoretical part, the territory of the Ostrožsko - Veselsko Mikroregion is geographically, demographically and economically characterized and addressed with security threats in relation to soft targets.

The practical part describes and analyzes important social events in the selected microregion, mainly from soft target safety point of view. For a selected social event, there is a method of safety assurance proposed in context with protection of soft targets in methodical and plan of safety assurance form, so that the authenticity of this event listed in UNESCO's Intangible Cultural Heritage List is maintained.

Keywords:

Safety, soft target, public event, microregion, traditions, safety threats, terrorist attack

Děkuji vedoucímu diplomové práce doc. Ing. Luďkovi Lukášovi, CSc. za cenné rady, vstřícný přístup a konstruktivní připomínky. Ráda bych také poděkovala Ing. Martinu Hromadovi, Ph.D. za poskytnuté materiály a pořadatelům kulturních a společenských akcí v mikroregionu Ostrožsko – Veselsko za sdělené informace.

Lidstvo vykročilo. Otázkou je kam.

Ivan Kraus

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 MIKROREGIONY A ROZVOJ	12
1.1 MIKROREGION OSTROŽSKO - VESELSKO.....	12
1.2 UHERSKÝ OSTROH.....	16
1.3 VESELÍ NAD MORAVOU.....	18
1.4 OSTROŽSKÁ NOVÁ VES.....	20
1.5 OSTROŽSKÁ LHOTA.....	21
1.6 HLUK.....	22
1.7 BORŠICE U BLATNICE.....	24
1.8 BLATNIČKA.....	25
1.9 BLATNICE POD SVATÝM ANTONÍNEM.....	26
1.10 VÝZNAMNÉ AKCE MIKROREGIONU.....	27
2 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY A OCHRANA MĚKKÝCH CÍLŮ	29
2.1 BEZPEČNOST.....	29
2.2 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY.....	30
2.2.1 Bezpečnostní hrozby v dokumentech.....	31
2.2.1.1 Audit národní bezpečnosti.....	32
2.2.1.2 Bezpečnostní strategie ČR 2015.....	33
2.2.1.3 Koncepce reagující na aktuální hrozby.....	34
2.3 MĚKKÝ CÍL.....	35
2.3.1 Definice měkkého cíle.....	36
2.3.2 Kategorizace měkkých cílů.....	37
2.3.3 Problematika zabezpečení měkkých cílů.....	37
2.3.4 Metodika a koncepce ochrany měkkých cílů.....	39
2.4 ROK 2016 - 2017 A TERORISTICKÉ ÚTOKY NA MĚKKÉ CÍLE V EVROPĚ.....	41
2.4.1 Istanbulské náměstí Sultanahmed, Turecko 12. leden 2016.....	43
2.4.2 Ankara – autobusové nádraží, Turecko 13. března 2016.....	43
2.4.3 Brusel – letiště Zaventem, Belgie 22. března 2016.....	44
2.4.4 Istanbul - Atatürkovo letiště, Turecko 28. června 2016.....	45
2.4.5 Nice – svátek dobytí Bastily, Francie 14. července 2016.....	45
2.4.6 Berlín – vánoční trhy, Spolková republika Německo 19. prosince 2016.....	46
2.4.7 Paříž – Louver, Francie 3. února 2017.....	47
2.4.8 Londýn – Westminsterský most, Anglie 22. března 2017.....	47
2.4.9 Petrohrad – metro, Rusko 4. dubna 2017.....	47
2.4.10 Stockholm - nákupní třída, Švédsko 7. dubna 2017.....	47
II PRAKTICKÁ ČÁST	49
3 VÝZNAMNÉ SPOLEČENSKÉ AKCE V MIKROREGIONU OSTROŽSKO – VESELSKO	50
3.1 DOLŇÁCKÉ SLAVNOSTI S JÍZDOU KRÁLŮ V HLUKU.....	50
3.1.1 Místa s kulturním programem.....	51
3.1.2 Nedělní jízda králů a krojovaný průvod.....	53
3.1.3 Bezpečnost průvodu.....	54

3.1.4	Rozdělení kompetencí	55
3.2	LITURGICKÁ POUŤ NA HOŘE SV. ANTONÍNA	56
3.2.1	Lokalizace a popis místa	57
3.2.2	Organizace poutě	58
3.2.3	Zajištění bezpečnosti na poutním místě	59
3.3	SRAZ LHOT V OSTROŽSKÉ LHOTĚ	59
3.3.1	Organizace srazu Lhot a zajištění bezpečnosti.....	60
3.4	SPOLUPRÁCE POŘADATELŮ KULTURNÍCH AKCÍ A POLICIE ČR.....	61
4	NÁVRH ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI VÝZNAMNÉ SPOLEČENSKÉ AKCE V MIKROREGIONU OSTROŽSKO-VESELSKO	64
4.1	ANALÝZA AKCE DOLŇÁCKÉ SLAVNOSTI S JÍZDOU KRÁLŮ V HLUKU	64
4.1.1	Doprava v období konání Dolňáckých slavností s jízdou králů.....	65
4.1.2	Stanoviště kulturních programů a výstav	67
4.1.2.1	Památkové domky.....	68
4.1.2.2	Základní škola s tělocvičnou.....	69
4.1.2.3	Penkův statek	69
4.1.2.4	Místní kino	69
4.1.2.5	Prostranství u tvrze	70
4.1.2.6	Fotbalový stadion.....	71
4.1.2.7	Umístění prodejních stánků	72
4.1.2.8	Časový harmonogram průběhu kulturních akcí.....	73
4.1.3	Expertní rozhovory a jejich rozčlenění na tematické okruhy.....	74
4.1.3.1	Tematický okruh I – dotazovaná osoba	77
4.1.3.2	Tematický okruh II – postup při zajištění bezpečnosti účastníků.....	78
4.1.3.3	Tematický okruh III – zajišťovaná místa.....	78
4.1.3.4	Tematický okruh IV – možnost vzniku bezpečnostního incidentu.....	79
4.1.3.5	Tematický okruh V – riziková místa	79
4.1.3.6	Tematický okruh VI – opatření na ochranu měkkých cílů	79
4.1.3.7	Tematický okruh VII – obavy pořadatelů z bezpečnostního incidentu.....	80
4.1.4	Vyhodnocení expertních rozhovorů	81
4.1.5	Analýza silných stránek	82
4.1.6	Analýza slabých stránek.....	82
4.1.7	Analýza příležitostí	83
4.1.8	Analýza hrozeb.....	84
4.2	NÁVRH OPATŘENÍ.....	85
4.2.1	Metodika k zajištění bezpečnosti na kulturních akcích.....	86
4.2.2	Plán zajištění bezpečnosti Dolňáckých slavností s jízdou králů v Hluku.....	88
4.2.2.1	Týmy a jejich kompetence	89
4.2.2.2	Zajištění bezpečnosti - tým č. 10	89
4.2.2.3	Spolupráce se soukromou bezpečnostní službou.....	91
4.2.2.4	Spolupráce s Policií ČR	91
	ZÁVĚR	94
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	96
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	103
	SEZNAM OBRÁZKŮ	104
	SEZNAM TABULEK.....	105

SEZNAM PŘÍLOH.....	106
---------------------------	------------

ÚVOD

Snahou lidské rasy je po dlouhá tisíciletí zajistit svoji bezpečnost. K jejímu dosažení se budovaly hradby, stavěly zdi či vedly války. Píše se rok 2017 a lidská rasa staví zdi, ploty, vede války a stále řeší stejnou otázku: „Jakým způsobem zajistit bezpečnost?“ V souvislosti s bezpečností na nás média chrlí spoustu slovních spojení. V současnosti se objevilo nové bezpečnostní téma, slyšíme, že byl útok veden na měkký cíl. Tak se měkký cíl stává součástí našich životů. Měkkým cílem je každý z nás, nevyhneme se tedy otázce: „Co pro svoji bezpečnost můžeme udělat sami, co může zajistit bezpečnostní systém státu a co jsme ochotni pro svoji bezpečnost obětovat?“

Nejinak je tomu i v mikroregionu Ostrožsko – Veselsko, který leží v centru Slovákka. Zde je bezpečnost řešena i ve vztahu k tradičním společenským akcím.

Tématem této diplomové práce je „Zajištění bezpečnosti veřejných akcí v mikroregionu Ostrožsko – Veselsko. Teoretická část je věnována charakteristice mikroregionu s podrobným zaměřením na jednotlivé obce, jejich odlišnosti i společné rysy. Dále také pojímům souvisejícím s bezpečností, bezpečnostní politikou, bezpečnostními hrozbami, měkkými cíli a možnostmi jejich ochrany. Charakterizovány jsou největší útoky na měkké cíle v Evropě a to od ledna 2016 do dubna 2017.

Praktická část je věnována významným kulturním akcím, které jsou v mikroregionu pořádány, včetně zjišťování skutečností o zajištění bezpečnosti vůči měkkým cílům. K analýze byla zvolena největší z těchto společenských akcí, jež je typická svou unikátností a dlouholetou tradicí – Dolňácké slavnosti s jízdou králů v Hluku. K získání potřebných informací byla využita terénní kvalitativní výzkumná metoda, expertní rozhovor s dlouholetými poradateli. Pro větší objektivitu a orientaci v problematice zajištění kulturních akcí byli osloveni i poradatelé dvou jiných významných událostí v regionu. Všem byly položeny stejné otázky. Výsledkem provedené analýzy zohledňující zachování největší míry autentičnosti kulturní akce je Metodika k zajištění bezpečnosti na kulturních akcích pořádaných v mikroregionu Ostrožsko – Veselsko. Na výše uvedenou Metodiku navazuje Plán zajištění bezpečnosti Dolňáckých slavností s jízdou králů.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 MIKROREGIONY A ROZVOJ

V České republice se nachází 6258 obcí a měst (ČSÚ, @2016). Statistiky uvádí, že cca 82 % obcí v České republice je součástí mikroregionů. Rozmach rozvoje mikroregionů nastal v letech 1999 - 2001 v souvislosti se změnou zákona o obcích¹. Obce a města mezi sebou spolupracovaly a uzavíraly dohody i dříve. Tato spolupráce však nebyla zakládána s dlouhodobým záměrem, ale byla uzavřena účelově na krátké období, např. pro období trvání budování kanalizace mezi obcemi apod.

Právní řád České republiky pojem mikroregion neobsahuje. Knoll uvádí: „...že se jedná o spolupráci několika obcí s přirozenou územní spádovostí, které řeší společné problémy“ (Knoll J, Knoll V, 2002, s.7 - 15). Mikroregion je také možné definovat jako „Region malého geografického měřítka“ (MMR, @2012 - 2016).

Primárním důvodem zakládání mikroregionů neboli dobrovolných svazků obcí, jsou společné zájmy na rozvoji území a spolupráce při zajišťování základních služeb. Dále také možnost snadnějšího získání externích finančních zdrojů, ať již ze státních zdrojů nebo z fondů EU (MVCR, @ 2012 - 2016). Jedná se zejména o spolupráci při řešení infrastruktury, cestovního ruchu, životního prostředí, rozvoje lidských zdrojů a zemědělství.

Jinak tomu není ani ve Zlínském kraji, kde se obce sdružují celkem do 39 mikroregionů (MMR, @ 2012 - 2016).

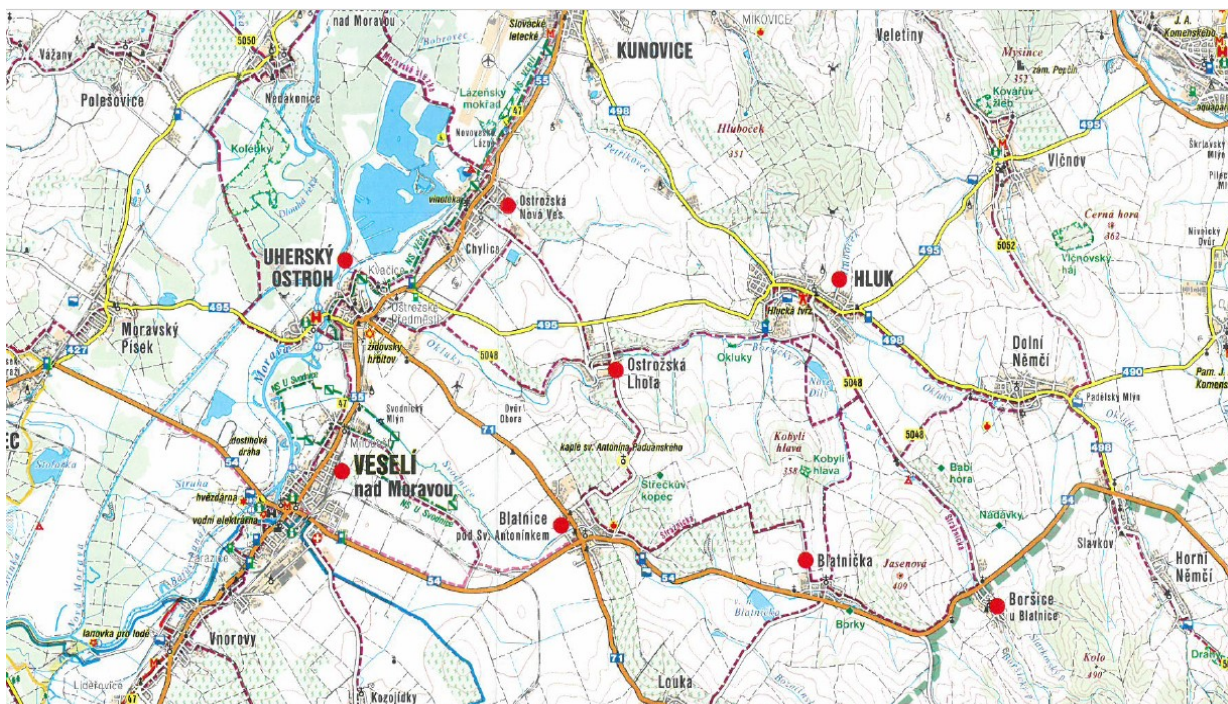
1.1 Mikroregion Ostrožsko - Veselsko

Mikroregion Ostrožsko - Veselsko byl založen v roce 2001, jako dobrovolný svazek obcí za účelem zajištění celkového rozvoje odpovídajícímu trendům regionu a zachování jeho tradic. Mimo spolupráci v oblasti hospodářského, kulturního a sportovního rozvoje zajišťuje mikroregion dostupnost grantů k realizaci rozvoje, vyhledává možnosti financování pro jednotlivé projekty, projednává možnosti investování v mikroregionu a zprostředkovává kontakty s obdobnými celky. Dále se podílí na rozvoji databáze informací o projektech, kultuře, obcích, cestovním ruchu, věnuje se propagaci mikroregionu a informuje o dění

¹ Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích, který umožnil zakládání a účast ve svazku obcí.

v mikroregionu na veletrzích či výstavách zaměřených na cestovní ruch. Věnuje se zpracování dlouhodobého strategického rozvoje mikroregionu.

Vznikem mikroregionu Ostrožsko – Veselsko nebylo respektováno krajské územní členění², ale došlo ke spojení obcí s historickými vazbami. Tak se mikroregion Ostrožsko-Veselsko nachází v nejjižnější části Zlínského kraje a v severovýchodní části kraje Jihomoravského, nebo také mezi rovnoběžkami 49° 00'16'' až 48°55'56'' severní šířky a mezi poledníky 17°22'57'' až 17°34'33'' východní délky.

Obr. 1 Obce mikroregionu Ostrožsko - Veselsko (mapy.cz)

Mikroregion tvoří osm územních samosprávných celků, pět obcí – Ostrožská Nová Ves, Ostrožská Lhota, Boršice u Blatnice, Blatnička, Blatnice pod svatým Antonínkem a tři města - Veselí nad Moravou, Uherský Ostroh a Hluk.

² Ústavní zákon č. 347/1997 Sb. o vytvoření vyšších územních samosprávných celků

Ačkoliv se spojení těchto obcí³ může zpočátku jevit jako nesourodé, jeho historické vazby a společné charakteristické rysy obcí tohoto regionu svědčí o opaku. Geograficky lze mikroregion zjednodušeně rozdělit na obce ležící v údolní nivě řeky Moravy, obce rozkládající se ve Vizovické vrchovině a obce rozkládající se v Hlucké pahorkatině na úpatí Bílých Karpat.

Turisticky unikátní jsou v uvedeném regionu např. charakteristické prvky lužního lesa⁴ v nadmořské výšce 171 m. n. m., povrchový výchoz púchovských slínů magurského flyše v Přírodní památce Údolí Okluky až po chráněné území Nadávky s výskytem lnu žlutého a žluťáška barvoměnného v nadmořské výšce 364 m n.m. (moravske-karpaty @2015).

Všechny obce uvedeného mikroregionu by se daly charakterizovat intenzivním zemědělským obhospodařováním pozemků s množstvím sadů a vinic. Nejznámější viničné trati, rozprostírající se na jižních a jihozápadních svazích, se nachází v Blatnici pod Svatým Antonínkem, Blatničce a Hluku. Typické odrůdy pěstované v těchto obcích jsou tzv. Burgundského typu tj. Ryzlink rýnský, Ryzlink vlašský, Veltlínské zelené, Muller – Thurgau a Rulandské bílé. Obec Boršice u Blatnice leží na rozhraní území, kde je ještě možné pěstovat révu.

Etnograficky leží v regionu Slovácko, podregion Dolňácko, dále dělené na Ostrožsko a Veselsko. Pro všechny obce je typický oděv - kroj, který se obléká ke svátečním příležitostem. Podle jednotlivých vesnic se liší se i jednotlivé prvky krojů⁵. V současné době jsou charakteristické rozdíly opomíjeny a dochází tak ke stírání identity jednotlivých obcí.

Co spojuje obce mikroregionu a je pro ně typické? Jsou to zvyky, nářečí s drobnými nuancemi⁶, lidové písně a tanec „Hucká sedlcká“, „Blatnický obcházaný“, kroj, jídla a víno. Zvyky, které se slaví ve všech obcích mikroregionu, jsou krojované hody s právem a fašank.

³Pro přehlednost textu není při popisu mikroregionu rozlišeno, zda se jedná o obec nebo město tzn. je použita formulace obec

⁴ Je druhově nejrozmanitější ekosystém, hlavním znakem lužního lesa je přítomnost vodního toku, podzemní voda, příznivý teplotní poměr

⁵ Např. barvy a motivy výšivek, různé motivy na pokrývkách hlavy, úvazy šátků žen apod.

⁶ Každá vesnice měla svá typická slova a výslovnost (např. blúd - jetel, sedn - sedm apod)

Celý mikroregion je propojen cyklistickými stezkami – Včelí naučná stezka, Strážnická vinařská stezka, které navazují na páteřní cyklostezky regionální a nadregionální.

Města Uherský Ostroh a Veselí nad Moravou leží na řece Moravě, na níž ve 30. letech 20. století začala upravovat soustava zavodňovacích kanálů. Tato činnost neunikla firmě Baťa, jejíž vedení se dlouhodobě zabývalo splavností řeky Moravy. Firma Baťa se dohodla s tehdejší vládou a nesla část nákladů na vybudování vodní cesty. Úpravy byly zahájeny prohloubením hlavního zavodňovacího kanálu a následně byly dobudovány chybějící úseky a plavební komory. Dnes je tato turisticky atraktivní plavební cesta známá pod jménem „Baťův kanál“, má 14 plavebních komor a je splavná od Otrokovic až po Rohatec (Baťův kanál, @2008).

Obr. 2 Plavební komora na Baťově kanálu (Baťův kanál)

Uherský Ostroh a Veselí nad Moravou, dvě dříve srovnatelná města odedávna „soupeřila“ o prestiž, ovšem rozhodnutí přijatá v minulosti vedla k většímu rozvoji města Veselí nad Moravou. Bylo to zvláště zamítavé stanovisko ostrožských občanů a vedení města k umístění železničního uzlu v Uherském Ostrohu. Proto se tato významná železniční křižovatka vybudovala, na přelomu 19. a 20. století, ve Veselí nad Moravou.

Ovšem nová doba žádá nová rozhodnutí a tak dřívější rivalové dnes spolupracují v rámci mikroregionu Ostrožsko – Veselsko.

1.2 Uherský Ostroh

Obr. 3 Zámek - Uherský Ostroh (castles.cz)

Nejstarší nálezy kamenných nástrojů z období paleolitu značí o pradávné existenci loveckých tlup na území dnešního Uherského Ostrohu. První písemné doklady existenci Uherského Ostrohu obsahuje královská listina Přemysla Otakara II. z roku 1275, tehdy jej popisuje jako „Stanici na ostrově“. Na konci 13. století zde byl vystavěn hrad, sloužící jako součást linie hraničních hradů společně s hrady ve Strážnici, Veselí nad Moravou a Uherském Hradišti. Uherský Ostroh sehrál významnou roli v husitském období, kdy se stal základnou a posledním útočištěm moravských husitů. Důležitým milníkem v novodobé historii Uherského Ostrohu je převod Ostrožského panství včetně okolních vsí (Ostrožská Nová Ves, Ostrožská Lhota, Blatnice, Blatnička, Hluk i Boršice) do vlastnictví rodu Lichtenštejnů. Původní zeměpanský vodní hrad byl dlouhá staletí upravován a přestavován do podoby dnešního zámku.

Reformy po roce 1848 významně změnily charakter města a zasáhly do jeho společenských a ekonomických poměrů. Byl zde založen Rolnický akciový pivovar, cukrovar a lihovar, válcový mlýn amerického typu a První moravská továrna na tužky. Své významné postavení vůči okolním obcím si Uherský Ostroh udržel až do 90. let 20. století.

Regulací toku řeky Moravy vznikla z jejich meandrů mrtvá ramena, která jsou dnes významným krajinným prvkem. Na území města se nachází „Naturové území - Údolí Okluky“ a Přírodní památka Vlčinec.

Uherský Ostroh tvoří tři katastrální území s výměrou 2653 ha. K 31. 12. 2016 žilo v Uherském Ostrohu 4320 obyvatel. Průměrný věk byl 43,5 roku (regiony.kurzy.cz, @ 2017).

Dominantou města je budova zámku, ve které sídlí Městský úřad, vykonávající správní agendu v rámci přenesené působnosti pro obce Ostrožskou Novou Ves a Ostrožskou Lhotu. Ve městě se nachází 2 mateřské školy, 1 základní škola, zdravotní středisko a soukromé praxe lékařů, domov důchodců, zimní stadión, sportovní hala a sportovní střelnice. Město je zřizovatelem městské policie a sídlí zde i obvodní oddělení Policie ČR.

Typická je pro Uherský Ostroh průmyslová výroba. Ve firmě DYAS.EU, a. s.⁷ vyrábí překližkové desky a jedná se o jedinou firmu s tímto výrobním programem na Moravě. Firma ŽPSV a.s., závod Uherský Ostroh, která vyrábí železniční svršky, je součástí mezinárodní holdingové společnosti OHL GROUP pro dopravní a pozemní stavitelství. Výrobní linka firmy EUROTEC k.s. dodává komponenty do osobních automobilů.

Celkem je v Uherském Ostrohu 87 firem a 626 živnostníků (regiony.kurzy.cz, @ 2017).

Významnou společností v oblasti zemědělské výroby a chovu skotu je akciová společnost Ostrožsko, a.s. se sídlem v Ostrožské Lhotě. Společnost je nástupcem dřívějšího Jednotného zemědělského družstva.

Na náměstí Svatého Ondřeje je k vidění kostel Sv. Ondřeje a zámek, jenž je střediskem kulturního dění, zvláště pak v letních měsících. Probíhají zde např. koncerty, divadelní představení a lidové zábavy. Celoročně jsou zde pořádány výstavy. Společenské akce s hudební produkcí probíhají i v areálu sportovní střelnice a na myslivně, které jsou umístěny na okraji města. Akcemi většího významu jsou Bylinkové dny, celostátní kolo soutěže v orientálních tancích, soutěže v aerobiku, hokejová utkání, hody s právem, dny Přemysla Otakara II, střelecké závody, kynologické závody v tahu a otvírání Bařova kanálu.

⁷ Dřívější cukrovar

1.3 Veselí nad Moravou

Obr. 4 Plavba Baťovým kanálem (Baťův kanál)

Město rozkládající se na břehu řeky Moravy má rozlohu 3569 ha a 4 katastrální území. K 31. 12. 2016 mělo 11229 obyvatel a průměrný věk činí 43,1 roku (regiony.kurzy.cz, @ 2017). Veselí nad Moravou je součástí Jihomoravského kraje a je obcí s rozšířenou působností pro 20 okolních obcí.

Nejstarší známky osídlení pochází z mladší doby kamenné. První písemné zmínky o Veselí jsou doloženy z roku 1248. Nacházel se zde hrad⁸ typu vodní tvrze, chránící hranici před výpady uherských nájezdníků. V průběhu staletí byl hrad stejně jako v Uherském Ostrohu přestavěn na zámek. Zámek je dnes zchátralý a nepřístupný veřejnosti.

Ve středověku se ve Veselí nad Moravou rozvíjelo hlavně rybníkářství a zemědělství. Po bitvě na Bílé hoře (1620) došlo k rozšíření řemesel. Velký význam pro hospodářský rozmach měla stavba železnice. Vybudování dopravního železničního uzlu a tratí Brno – Vídeň, Veselí nad Moravou - Kůty, Veselí nad Moravou - Myjava.

Před druhou světovou válkou byl zprovozněn Baťův kanál, po kterém bylo přepravováno uhlí a zboží od Hodonína až po Otrokovice.

⁸ Jako v Uherském Ostrohu

Veselí nad Moravou se stalo důležitou průmyslovou aglomerací pro všechny okolní i vzdálenější obce. Po druhé světové válce byly vystavěny nové závody na výrobu obuvi a zkonfiskovány stávající firmy na zpracování dřeva, výrobu nábytku, výrobu tkanin apod. Do konce 20. století byly významným zaměstnavatelem tisíců obyvatel celého regionu Železářny Veselí nad Moravou⁹. Dnes jsou haly v rozsáhlém závodě pronajímány k různým účelům a společnost Z-Group Steel Holding a.s. zde vyrábí jen zlomek původní škály výrobků. Změnami po roce 1989 došlo k rozpadu národních podniků, firmy byly zrušeny a staré výrobní haly ustoupily novým budovám komerčního rázu. Zachovala se zde výroba nábytku firma VENAZ a.s., která navázala na prvorepublikovou historii. Novou výrobu zavedly např. firmy EUROTEC, k.s. a STIVAL AUTOMOTIVE, s.r.o., které patří k největším zaměstnavatelům ve městě (Kronika Města Veselí nad Moravou, @1953 – 1998).

V obci se nachází 492 firem a 2027 živnostníků.

Výchovu a vzdělání ve Veselí nad Moravou zajišťují 3 mateřské školy, 2 základní školy, 1 střední škola spojená s odborným učilištěm a Základní umělecká škola.

Ve městě se nachází nemocnice s poliklinikou, obvodní oddělení Policie ČR a město je zřizovatelem městské policie.

V současné době město nabízí vysoký standart kulturního a společenského vyžití, jak pro obyvatele, tak pro turisty. Pro své občany i návštěvníky nabízí výlety po Baťově kanálu včetně ubytování a stravování, koupaliště, fotbalový stadion, hvězdárnu, muzeum a několik sportovních hal.

Největší kulturní akce v katastrech města jsou mezinárodní folklorní festival Štěpy, fašank, tradiční hody s právem, otvírání Baťova kanálu, Bartolomějská pouť, EKO jarmark a koncerty hudebních skupin (veseli-nad-moravou.cz, @).

⁹ Dříve Jihomoravské trubkárny a tažírny, n. p.

1.4 Ostrožská Nová Ves

Obr. 5 Štěrková jezera (hausbootempobataku)

Vesnice ležící v údolní nivě řeky Moravy, bohatá na nálezy pravěkého osídlení od doby lovců mamutů až po Velkou Moravu.

Ostrožskou Novou Ves tvoří 2 katastrální území o rozloze 2606 ha, žije zde 3412 obyvatel. Průměrný věk je 42,6 let (regiony.kurzy.cz, @2017). V obci se nachází mateřská škola, základní škola, zdravotní středisko a domov důchodců. Ostrožská Nová Ves leží ve Zlínském kraji.

Historicky byla Ostrožská Nová Ves vždy poddanskou vsí zajišťující zemědělskou produkci pro panství, ke kterému náležela. Velký význam pro rozvoj obce měla výstavba mlékárny na počátku 20. století. K dalšímu rozvoji vedlo vybudování lázní a využití pramene sírné léčivé vody (Z dějin Ostrožské Nové Vsi a Chylic, 2001). Při hydrogeologických průzkumech, které byly prováděny z důvodu nedostatku vody pro místní mlékárnu, narazil tým hydrogeologů na rozsáhlé ložisko štěrku. V několika následujících letech došlo k zahájení těžby štěrkopísku. Štěrkovna, n.p. byla společně se zemědělským družstvem nejvýznamnějším zaměstnavatelem pro Ostrožskou Novou Ves a okolní obce až do počátku 21. století (dobet, @2015).

V současné době je nejvýznamnější firmou KOVOVÝROBA Hoffmann, s.r.o. vyrábějící karosářské díly včetně tvářecích nástrojů pro automobilový průmysl. V současné době se v obci nachází 82 firem a 605 živnostníků (regiony.kurzy.cz, @ 2017).

Příhodná poloha obce¹⁰, klidný vesnický ráz, možnost rekreace v přírodních štěrkových jezerech¹¹, rozvoj lázeňství, golfového hřiště a nové možnosti kvalitního ubytování, spojené s odpovídající širokou škálou služeb, jsou důvody, díky nimž se z obce stává zajímavá lokalita pro turismus a bydlení.

Turistickému ruchu odpovídají i kulturní a společenské akce pořádané v obci. V lázeňském parku bývá bohatým kulturním programem zahajována lázeňská sezóna a kulturní akce jsou v areálu lázní pořádány pravidelně po celou sezónu. Důležitou folklórní akcí jsou hody s právem. Mezi významné sportovní události patří závody dračích lodí či mezinárodní závody v rychlostní kanoistice.

1.5 Ostrožská Lhota

Obr. 6 Hodový pár (FOTOSTM)

Vesnice ve Zlínském kraji ležící na toku říčky Okluky o rozloze 634 ha. Dle statistických dat žilo v obci k 31.12.2016 1506 obyvatel s průměrným věkem 42,4 let (regiony.kurzy.cz, @2017). Počtem obyvatel se jedná o největší Lhotu v České republice (infolinka, @2014).

Ostrožská Lhota byla vždy poddanská vesnice zabývající se zemědělstvím a vinohradnictvím. Na počátku 20. století se v obci nalézala cihelna a dva mlýny. Po kolektivizaci bylo

¹⁰ Vzdálenost od Uherského Hradiště cca 8 km

¹¹ Jezera vznikla vytěžením štěrkopísku

jediným významným zaměstnavatelem Jednotné zemědělské družstvo, které se mimo pěstování zemědělských plodin věnovalo i šlechtění černostrakatého skotu. Současným nástupcem bývalého JZD je akciová společnost Ostrožsko, a.s., která se zaměřuje na rostlinnou výrobu. Na konci 20. století byla v obci vystavěna průmyslová zóna, ve které se nachází 4 podnikatelské objekty se 70 pracovními místy.

V současné době se v obci nachází obecní úřad, mateřská i základní škola a zdravotní středisko. V obci je mnoho činných spolků, které zajišťují kulturní a společenský život obce (hody s právem, fašank, besedy u cimbálu, Mikulášské zpívání apod.).

K významným akcím patří tradiční hody s právem, Antonínkovské sečení trávy, pouť na horu Sv. Antonína, tenisové turnaje a v roce 2016 zde byl pořádán Sraz Lhot a Lehot.

1.6 Hluk

Obr. 7 Jízda králů (FOTOSTM)

Město v mikroregionu Ostrožsko – Veselsko s výměrou 2606 ha, počtem obyvatel 4432 s průměrným věkem 42,2 let (regiony.kurzy.cz, @2017). Je součástí Zlínského kraje a městem tzv. ulicového typu¹², jímž protéká potok Okluky.

¹² Hlavní ulice prochází celým městem a rovnoběžně s ní vedlejší ulice. Hlavní ulice a vedlejší jsou propojeny ulicemi na sebe kolmými.

V Kosmově kronice je zeměpanská ves Hluk součástí Lucké provincie. V roce 1525 byla Ludvíkem I. Jagellonským ves povýšena na městečko a v roce 1970 na město. Významnou dominantou Hluku je tvrz, známá z historického románu Františka Kožíka *Na dolinách svítá*.

Průmysl se zde rozvíjel až po druhé světové válce. Významným zaměstnavatelem v obci se stal Autopal, n. p. Nový Jičín, který vyráběl chladiče do automobilů všech typů, jehož nástupcem je společnost Hannon Systems Autopal s.r.o., zaměstnávající pracovníky z celého regionu. Nyní již zaniklý národní podnik Sport, který byl známý výrobou sportovních potřeb – zvláště lyží na export do zahraničí. Svedrup - výrobní družstvo jehož výrobním programem bylo šití přezůvek. Družstvo Obzor výrobce lisovaných dílů do elektromotorů. Zemědělské družstvo se mimo jiné intenzivně věnovalo vinohradnictví.

I přes změny na konci 20. století si město Hluk zachovalo velkou část průmyslové výroby. V Hluku je evidováno 169 firem a 809 živnostníků, což z něj dělá nejprůmyslovější obec mikroregionu Ostrožsko – Veselsko.

Z důvodu několika zajímavých přírodních nálezů byly v Hluku za uplynulých 20 letech prováděny entomologické, geologické, botanické a pedologické průzkumy. Byl potvrzen výskyt střeoevropských orchidejí (vstavače nachového, vstavače vojenského) a také našeho největšího sklípkana (slíd'áka tatarského). V okolí Hluku se nachází přírodní památka Pod husí horou i Evropsky významná lokalita Babí hora.

V katastru města se nachází městský úřad, který je zřizovatelem obecní policie, mateřská škola, základní škola, zdravotní středisko, domov důchodců, sportovní stadion s halou a ubytováním, koupaliště, rekreační středisko a vodní nádrž.

Za zmínku stojí skutečnost, že vinná réva vypěstovaná ve viničné trati Husí hora se zde zpracovává a víno slouží k liturgickým účelům. Zdejší vinný sklep je součástí Arcibiskupského vinařství Kroměříž. Zde vyráběná vína nejsou nijak upravována a na výrobu dohlíží Liturgický dozor určený Českou Biskupskou Konferencí. Výroba včetně alkoholové fermentace¹³ probíhá v Hluku, poté je víno převezeno do arcibiskupských sklepů v Kroměříži,

¹³ Alkoholové kvašení, velmi důležitá fáze při výrobě vína. Vinné kvasinky přeměňují cukr v moštu na etanol, při kterém se uvolňuje oxid uhličitý a teplo.

kde probíhá jeho zrání. Pěstují se zde odrůdy: Ryzlink rýnský, Rulandské šedé, Rulandské bílé, Modrý Portugal, Svatovavřínecké a Cabernet Moravia.

K pravidelným kulturním akcím náleží Dolňácké slavnosti s jízdou králů, hody s právem, krojový ples, vinařský ples, fašank, extraligové soutěže ve stolním tenise a turnaje v sálové kopané.

1.7 Boršice u Blatnice

Obr. 8 Boršická svatba (FOTOSTM)

Obec ležící ve Zlínském kraji, v nejvýchodnější části mikroregionu, s územím o rozloze 1162 ha a 833 obyvateli s průměrným věkem 42 let (regiony.kurzy.cz, @2017). Je druhou nejmenší obcí mikroregionu Ostrožsko-Veselsko. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1278. Obcí protéká Boršický potok.

V obci není žádná průmyslová výroba a za prací je třeba dojíždět. Boršice jsou charakteristické svými vinohrady a výrobou vína. Největší firmou, vyrábějící víno, je rodinná firma Víno Zlomek & Vávra. Ovocný lihovar vybudovala rodinná firma Žufánek. Vyrábí destiláty a likéry z ovoce vypěstovaného v místních sadech. Dále je zde několik menších firem zpracovávajících dřevo nebo kov. Dle statistické evidence (region.kurzy.cz@, 2017) sídlí v obci 20 firem a 135 živnostníků.

V obci se nachází obecní úřad, mateřská škola, základní škola (od 1. do 3. třídy), zdravotní středisko, fotbalové a minigolfové hřiště.

Obcí vede Strážnická vinařská cyklostezka propojující mikroregion Ostrožsko-Veselsko. Část katastru obce je součástí CHKO Bílé Karpaty a vyskytují se zde teplomilné rostliny např. len žlutý (slovacko.cz, @2016).

K významným akcím probíhajícím v obci patří fašank, hody s právem, plesy a Festival rockových kapel.

1.8 Blatnička

Obr. 9 Cyril a Metoděj (obec Blatnička)

Nejmenší obec mikroregionu Ostrožsko - Veselsko, náleží do Jihomoravského kraje, s výměrou 882 ha a počtem 433 obyvatel a věkovým průměrem 44,2 let (regiony.kurzy.cz, @2017).

Nejstarší nálezy sekeromlatů¹⁴ pochází z období 6500 – 4000 let p. n. l. V obci se nachází kostel Nanebevzetí panny Marie a v okolí obce je množství sakrálních staveb tzv. kapliček. Blatnička je typickou vinařskou obcí s viničními tratěmi, navazujícími na k.ú. Boršice a k.ú. Blatnice pod Svatým Antonínkem.

¹⁴ Pracovní nástroj, používaný i jako zbraň. Jedna strana byla vybroušena do ostří a druhá kladivovitě ztlustěla.

V obci se nenachází mateřská ani základní škola. Nachází se zde obecní úřad. V obci je evidováno 11 firem a 98 živnostníků (regiony.kurzy.cz, @2017).

Pořádají se zde různé kulturní akce - Farní ples, Košť kysaného zelí, výlov přehrady Blatnička. Obec vždy ožije při otvírání cyklostezek, kdy jedna z tras vede právě přes Blatničku.

1.9 Blatnice pod Svatým Antonínkem

Obr. 10 Blatnice pod Svatým Antonínkem (FOTOSTM)

Obec s 2068 obyvateli s věkovým průměrem 44,2 let, o rozloze 1391 ha (regiony.kurzy.cz, @2017). Obec je známá svými vinohrady a tradičními kraslicemi. První písemná zmínka o obci ležící na staré obchodní cestě je z roku 1046.

Pro obec jsou charakteristické památkově chráněné vinné sklepy, z nichž některé pocházejí z 16. až 18. století. Viničné trati náleží do strážnické vinařské oblasti. Vína zde vypěstovaná dosahovala kladného hodnocení na různých světových výstavách, jako např. na světové výstavě vín v Paříži v roce 1898 (víno Blatnický Roháč). Kvalitu dnešních značek zaručuje známka VOC tj. vína originální certifikace, což znamená, že jsou při výrobě vína zpracovávány jen odrůdy charakteristické pro tuto oblast. Jan Ámos Komenský zde zdědil po svém otci vinice v trati Plachty (vinarstvipolehna@,2017).

V obci se nachází obecní úřad, základní škola, mateřská škola, ordinace lékařů a dům s pečovatelskou službou. Obec Blatnice je součástí Jihomoravského kraje a leží na dopravní trase vedoucí na Slovensko.

Pro obec byla charakteristická zemědělská prvovýroba rozšířená o přidruženou výrobu (stáčírnu sodovek), šití obuvi, chov krůt a výrobu vína. V historické mlékárně se zpracovávalo mléko, ze kterého se vyráběli a do současnosti vyrábí kvalitní sýry. Na konci 20. století byl na východním okraji obce vystavěn závod na výrobu průmyslových linek. V obci je evidováno 61 firem a 443 živností.

K typickým akcím náleží pouť na hoře svatého Antonína, Kateřinské hody, Putování po Blatnických búdách a Blatnické budy pod hvězdami, obě akce spojené s ochutnávkou vín.

1.10 Významné akce mikroregionu

K zajímavým a významným akcím pořádaných v mikroregionu náleží:

- Dolňácké slavnosti písní a tanců s tradiční jízdou králů, Hluk.
- Pout' na hoře svatého Antonína, Blatnice pod Svatým Antonínkem.
- Sraz Lhot, Ostrožská Lhota.
- Dragon boat a závody v rychlostní kanoistice, Ostrožská Nová Ves.
- Putování po Blatnických búdách, Blatnické budy pod hvězdami, Blatnice pod Svatým Antonínkem.
- Dny Přemysla Otakara II, Uherský Ostroh.
- Vinařský ples, Hluk.
- Mezinárodní folklórní festival Štěpy, Veselí nad Moravou.

Každá z těchto akcí má význam nejen pro celý mikroregion, ale i pro jednotlivé obce, které se podílí přímo na jejich organizaci nebo finančně přispívají na jejich zajištění. Pro obce je důležité zachování těchto pravidelných kulturních, společenských a sportovních akcí.

Ve výše uvedené kapitole byl přiblížen mikroregion Ostrožsko - Veselsko. Byly uvedeny stručné informace o charakteru obcí a životních podmínkách z pohledu vzdělávání, zaměstnání a společenského života.

Každá obec i město mikroregionu se snaží o to, aby se lidé nestěhovali za snadnějším životem do velkých měst. Proto je zde všude zřetelná snaha o vytvoření maximálně příhodných podmínek k životu (rozvoj ploch pro bydlení, odpočinkových zón, existence tzv. startovacích bytů pro mladé rodiny, podpora drobného podnikání, snaha o zachování dopravní ob-

služnosti, podpora základních a mateřských škol, podmínky pro zachování zemědělské činnosti i drobné zemědělce a chovatele hospodářských zvířat, zvyšování bezpečnosti).

S výše uvedeným souvisí i snaha o zachování identity občanů jednotlivých obcí, spočívající v podpoře zachovávání a dodržování „starých“ zvyků a tradic, které vedení obcí i mikroregionu podporují v nejvyšší možné míře. Což je dobrým signálem nejen pro místní, ale i pro návštěvníky z jiných částí České republiky i zahraničí, kteří se sem rádi vrací a navštěvují zmíněné kulturní akce. Propojení obcí mikroregionu regionálními i nadregionálními cyklistickými stezkami je bonusem jak pro místní, tak i pro návštěvníky.

2 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY A OCHRANA MĚKKÝCH CÍLŮ

V současném globalizovaném světě je třeba vzít na vědomí, že bezpečnostní konflikty kdekoli ve světě mohou mít vliv na bezpečnost i v České republice. Nemusí se jednat přímo o konflikty vojenského rázu, protože bezpečnost se svými variantami pojímá široké spektrum různých oblastí života. Nemusí se vztahovat pouze a jen k bezpečnosti státu ale může zasahovat do bezpečnosti občanů a každého jedince.

Zajištění bezpečnosti občanů je jednou z důležitých úloh státu. Prvořadým úkolem fyzických osob je zajištění své vlastní bezpečnosti. Složky integrovaného záchranného systému jsou aktivovány až tehdy, jestliže ohrožení jedince přesáhne akceptovatelnou hranici a občan nastalou situaci nedokáže zvládnout.

2.1 Bezpečnost

Bezpečnost, jak říká etymologie, je odvozeným slovem od slova „bez péče“. Původní význam slova ve staroslověněštině byl - starost, útrapa. Pro každého z nás však nabývá jiného rozměru. Lze vyhledat množství definic bezpečnosti, je možné ji dělit podle rozličných klíčů, metod, postupů, na různé oblasti, obory, činnosti, kde bude mít sice odlišné definice, ale z globálního hlediska bude mít jeden význam, a to minimalizace obav, strachu, nejistoty na co nejmenší míru.

Dle terminologického slovníku pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu Ministerstva vnitra České republiky je bezpečnost definována následovně: „*Stav, kdy je systém schopen odolávat známým a předvídatelným vnějším a vnitřním hrozbám, které mohou negativně působit proti jednotlivým prvkům (případně celému systému) tak, aby byla zachována struktura systému, jeho stabilita, spolehlivost a chování v souladu s cílovostí. Je to tedy míra stability systému a jeho primární a sekundární adaptace*“ (MVCR, @2016).

Dle Mareše (2002, s. 13) lze bezpečnost charakterizovat, „... jako stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby pro objekt (zpravidla národní stát, popř. i mezinárodní organizaci) a jeho zájmy a tento objekt je k eliminaci stávajících potenciálních hrozeb efektivně vybaven a ochoten při ní spolupracovat“.

Dle Dočekalové (2011, s. 224) je možné na bezpečnost pohlížet z širšího spektra „*Od ochrany státního území, obyvatelstva společenských zájmů až po ochranu jednotlivce, jeho*

života, zdraví a majetku. A to před škodlivými jevy a událostmi, které můžeme předvídat či ovlivňovat lidskou činností...“

Každý stát se snaží o nastavení struktury, mechanismů k zajištění bezpečnosti. Pro bezpečnostní politiku většiny demokratických států je prioritou zachování a zabezpečení státní suverenity a územní kompaktnosti státu, zajištění demokracie, zajištění činnosti institucí, ekonomiky a sociálního vývoje, kulturních hodnot, životního prostředí, ochrany života občanů a plnění mezinárodních dohod.

K pojmu bezpečnosti jsou vázány různé aspekty, které souvisí:

- S původem hrozeb narušujících bezpečnost referenčního objektu.
- S opatřeními zajišťujícími bezpečnost.
- S objekty, jež mají být chráněny.

Z tohoto důvodu je rozlišována bezpečnost např. vojenská, ekologická, sociální, ekonomická, kybernetická apod. Z hlediska ochrany bezpečnosti objektu lze rozlišit bezpečnost vnitřní a vnější. Vnitřní bezpečnost potlačuje a eliminuje hrozby, které se nachází uvnitř objektu, a vnější potlačuje a eliminuje hrozby vně objektu. Bezpečnost objektu může být také dělena na tvrdou a měkkou. Pojem tvrdá bezpečnost je vázána na tradiční vojenskou a měkká např. na kriminalitu, nevojenské hrozby, hrozby ve vztahu k životnímu prostředí apod. Ve vztahu k objektu je možné hovořit o bezpečnosti globální tj. celosvětové, národní tj. bezpečnost národního státu a individuální, která je vztažena na jedince.(mendelu.cz, @2017)

2.2 Bezpečnostní hrozby

S pojmem bezpečnost se váže i další pojem – hrozba, což může být *„jakýkoliv projev, jednání nebo fenomén, který má potenciální schopnost poškodit zájmy nebo přímo způsobit škody na straně ohroženého“* (Rožňák, 2014, s. 122).

V jiných materiálech je hrozba definována následovně: *„...vnější fenomén, který může nebo chce poškodit nějakou konkrétní hodnotu. Závažnost hrozby je úměrná povaze hodnoty a toho, jak si danou hodnotu ceníme. Hrozba může být jevem přírodním, definovaným fyzikálně – takovou hrozbu nazýváme hrozbou neintencionální. Realizace neintencionální hrozby je stochastické povahy. Zcela jiného původu je hrozba působená či zamýšlená čini-*

telem nadaným vůlí, úmyslem (hrozba intencionální) – zamýšlí ji, připravuje, spouští či realizuje lidský jedinec nebo kolektivní aktér. Termín ohrožení je synonymem termínu hrozba“ (Zeman, 2002, s. 13).

V terminologickém slovníku Ministerstva vnitra ČR je hrozba definována jako: *“ přírodní nebo člověkem podmíněný proces představující potenciál, tj. schopnost zdroje hrozby být aktivován a způsobit škodu. Tento potenciál může být spouštěn záměrně nebo náhodně využít pro atakování specifických zranitelností aktiva. Hrozba bývá zdrojem rizika.“* Terminologický slovník neobsahuje všeobecně definici bezpečnostní hrozby, ale bezpečnostní analytik a autor knih o bezpečnosti Miloš Balabán charakterizuje bezpečnostní hrozbu jako jev *„... objektivního charakteru a působí zcela nezávisle na vůli těch, kterých se dotýká. Daný referenční objekt (nejčastěji stát), na který daná hrozba působí, musí přijmout nějaké rozhodnutí.“* (Balabán, 2010, s. 32).

Eichler je toho názoru, že bezpečnostní hrozbou může být již: *“...projev, gesto, opatření nebo čin, který odráží schopnost, nebo dokonce záměr někomu způsobit škody.“* (Eichler, 2009, s. 42)

Hrozby spojené s bezpečností jsou častým tématem nejen v České republice, ale ve světě vůbec. K ostře sledovaným tématům patří teroristické útoky, jejichž úkolem je šokovat a vystrašit veřejnost. Ať svým provedením, volbou místa nebo počtem mrtvých a zraněných. Ve všech případech se jedná o plánované, cílené útoky. Útočníci jsou mnohdy v hledáčku bezpečnostních složek, ale ve většině případů je nastavení legislativy takové, že různé nuance a nepřímé důkazy nedostačují k jejich zadržení. Bezpečnostní složky věnují čas shromažďování důkazů a nejsou schopny útoku zabránit.

Po útocích je velmi důležité poskytování aktuálních a pravdivých informací. Nikoliv domněnek, ale kvalitních informací včetně uznání pro všechny, kteří se účastní záchranných a likvidačních prací. Těchto vyvážených informací se veřejnosti nedostává ani z médií ani z úst politiků. Lidé potřebují znát stinné stránky, ale i to, že je o oběti postaráno a že jsou lidé, kteří pomohou, pokud je to třeba. Zprávy tohoto typu mají pozitivní vliv na psychiku občanů, protože nikdo z nás neví, kdy se může v roli oběti ocitnout sám.

2.2.1 Bezpečnostní hrozby v dokumentech

Otázkami souvisejícími s bezpečností se zabývají vládní instituce na různých úrovních. Týmy odborníků z rozličných oborů hodnotí, srovnávají a zpracovávají informace. Vý-

sledky jejich činnosti můžeme nalézt v dokumentech prezentujících minulý, současný i budoucí stav zajištění bezpečnosti např. Audit národní bezpečnosti (Úřad vlády ČR, @2016), Bezpečnostní strategie ČR (MO, @2015), Koncepce boje proti organizovanému zločinu, Strategie boje ČR pro boj proti terorismu (MV, @2010), Vládní koncepce pro boj s korupcí a jiné (Úřad vlády ČR, @2009-2017).

2.2.1.1 Audit národní bezpečnosti

V České republice byl v roce 2016 proveden Audit národní bezpečnosti s cílem zjistit nakolik je naše republika schopna čelit bezpečnostním hrozbám. Jednotlivé aktuální hrozby vyhodnotila expertní skupina. Celkem bylo zkoumáno a popisováno 10 hrozeb:

- Terorismus.
- Extremismus.
- Organizovaný zločin.
- Působení cizí moci.
- Bezpečnostní aspekty migrace.
- Přírodní hrozby.
- Antropogenní hrozby.
- Hrozby v kyberprostoru.
- Energetická, průmyslová a surovinová bezpečnost.
- Hybridní hrozby a jejich vliv na bezpečnost občanů ČR.

. Každá hrozba byla analyzována samostatně a to včetně:

- Rizik z ní vyplývajících.
- Stanovení odpovědných institucí v rámci bezpečnosti včetně legislativy, strategií, koncepcí pro minimalizaci hrozeb a rizik.
- SWOT analýza jednotlivých oblastí.
- Doporučení pro vládu pro posílení odolnosti.

Terorismus byl rozčleněn z pohledu původce hrozby, cíle útoku a nástrojů terorismu. Jedná se o jednu z hrozeb, která byla ohodnocena dle úrovně nebezpečí (nízká, střední vysoká).

Středním nebezpečím byla ohodnocena hrozba:

- Teroristé jednající samostatně (osamělí vlci).
- Zahraniční bojovníci.

Do této kategorie lze zařadit i útok osamělého střelce v Uherském Brodě v roce 2015. Kdy se sice nejednalo o útok s podtextem ideologie, ale prakticky se jedná o srovnatelný čin jako v redakci časopisu Charlie Hebdo.

Audit národní bezpečnosti hodnotí útoky psychicky nevyrovnaných jedinců stejně jako teroristické útoky. Do stejné kategorie jsou zařazeny i z důvodu, že na ně lze aplikovat přibližně stejná opatření.

Hrozba spojená se zahraničními bojovníky byla vyhodnocena jako střední nebezpečí. A to zvláště pro státy západní Evropy, jejichž občané se zúčastňují bojů v zahraničních konfliktech a může dojít k jejich radikalizaci.

Teroristické útoky v ČR na měkké cíle byly vyhodnoceny také jako střední nebezpečí. Jedná se spíše o odezvu na stávající teroristické útoky na měkké cíle v Evropě.

Extremismus je hodnocen jako velká hrozba ve vztahu extremistické skupiny s protimuslimskými a protiimigrantskými názory. Prevence proti těmto extremistickým názorům prakticky neexistuje.

Jako velká hrozba pro ČR bylo hodnoceno „Působení cizí moci“, zvláště ovlivňování veřejného mínění v rozporu se zájmy ČR nebo „Prorůstání organizovaného zločinu do veřejné správy a orgánů činných v trestním řízení“ (MV, @2016).

2.2.1.2 Bezpečnostní strategie ČR 2015

Na základě analýz a vyhodnocení pro dokument Bezpečnostní strategie ČR 2015 byl sestaven žebříček obsahující následující bezpečnostní hrozby:

- Snaha některých států „...o revizi stávajícího mezinárodního uspořádání“, kdy jsou přístupny využít k dosažení svých záměrů metody hybridního válčení.
- Nestabilita a regionální konflikty v euroatlantickém prostoru.
- Hrozba terorismu.
- Šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů.
- Kybernetické útoky.
- Negativní aspekty mezinárodní migrace.
- Extrémismus a nárůst interetnického a sociálního napětí.

- Organizovaný zločin – závažná hospodářská a finanční kriminalita, obchodování s lidmi a drogová kriminalita.
- Ohrožení funkčnosti kritické infrastruktury.
- Přerušování dodávek strategických surovin či energie.
- Pohromy přírodního a antropogenního původu a jiné mimořádné události (MZV, @2016).

Bezpečnostní strategie je dokumentem, který se neustále vyvíjí. Každá nová strategie je v něčem odlišná od té předchozí. V době svého vzniku reaguje na aktuální hrozby v oblasti bezpečnosti a určuje směr bezpečnostní politiky ČR ve vztahu ke svým občanům ale i prosazování této politiky vůči ostatním státům.

2.2.1.3 Koncepce reagující na aktuální hrozby

Ministerstvo vnitra ČR pravidelně aktualizuje seznam bezpečnostních hrozeb, jimiž se poté zabývá ve svých koncepcích a metodikách. K nejzávažnějším současným aktuálním hrozbám náleží:

- Terorismus.
- Organizovaný zločin.
- Kybernetické hrozby.
- Extremismus.
- Bezpečnost civilního letectví.
- Korupce.

Pro každou hrozbu je MV ČR vypracován dokument, který obsahuje stávající a připravovaná opatření, jejichž záměrem je minimalizace zranitelnosti území. Například pro terorismus je základním dokumentem Strategie boje proti terorismu. Pro boj proti organizovanému zločinu je to Koncepce boje proti organizovanému zločinu na období let 2015 – 2017 atd. (MV, @2016).

Uvedené materiály se zabývají bezpečnostními hrozbami, každý však používá jiný systém hodnocení. Zcela odlišné je i využití výstupů z jednotlivých materiálů.

Záměrem Auditů národní bezpečnosti je zjištění míry odolnosti ČR proti 10 vyhodnoceným bezpečnostním hrozbám. Včetně komplexního rozboru dopadů na stát a navržení opatření k jejich eliminaci. Bezpečnostní strategie je však zcela jiného zaměření. Jedná se

o dokument obsahující výčet hrozeb na několik let dopředu. Zohledňuje současné znalosti a zkušenosti. Na aktuální hrozby nejvhodněji reagují jednotlivé koncepce zpracované Ministerstvem vnitra, které se zabývají analýzou a hodnocením stávajících bezpečnostních hrozeb.

Vzhledem k tomu, že je hrozba terorismu všech uvedených dokumentech důrazně zmiňována, je signálem, že je třeba se tímto problémem zabývat. A to nejen na nejvyšších úrovních, ale především na úrovni občanské, protože právě jednotlivci jsou terorismem nejvíce ohroženi.

Této skupině potencionálních cílů by se mělo dostat informací, jak se v kritických situacích zachovat. Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy zařadilo do vzdělávacího programu základních škol témata vztahující se k ochraně člověka za běžných rizik a při mimořádných událostech. Cílem výuky je znalost základních pravidel při zvládnání nestandardních situací a praktický nácvik jejich řešení (MŠMT, @2003).

Ať se již ztotožníme s jakýmkoli názorem, či definicí, všeobecně můžeme konstatovat, že bezpečnost není možné změřit, nebo zvážit nebo ji uchopit. Proto není možné prohlásit, že lze zajistit bezpečnost úplně. Vždy existuje jen určitá míra zajištění bezpečnosti a je otázkou, zda je ta míra dostatečná.

2.3 Měkký cíl

Pojem měkký cíl je pro českou terminologii novotvar. V poslední době jej slýcháme hlavně v souvislosti s teroristickými útoky. Vychází z doslovného překladu anglického termínu „soft targets“. V českém jazyce není „soft targets“ přesným významovým vyjádřením, proto může být pojem „měkký cíl“ zavádějící. Výraz „soft targets“ v angličtině souvisí s pojmem „crowded places“, což značí přeplněná místa s vysokou koncentrací osob. Jedná se o místa bez bezpečnostního významu ve vztahu k zájmům státu. Mezi tato místa lze zařadit bary, diskotéky, restaurace, nákupní centra, tržiště, nemocnice, vlaková a autobusová nádraží, školská zařízení, církevní památky, různá shromáždění, sportovní haly apod. Tedy místa s vysokou koncentrací osob a malou nebo žádnou bezpečnostní ochranou. (securityoutlines.cz, @2017)

2.3.1 Definice měkkého cíle

Pojem měkký cíl je tedy možné definovat následovně: „*Veřejně frekventovaná místa, snadno napadnutelné objekty nebo místa nevojenského charakteru, která nejsou permanentně střežena ozbrojenými složkami nebo jiným způsobem, případně nejsou střežena vůbec. Takováto místa a objekty se vyznačují zejména stálou nebo dočasně vysokou koncentrací osob, symbolickým, kulturním či náboženským významem nebo tvoří významnou součást infrastruktury státu, jejíž narušení má negativní dopad na fungování systému a tím i na společnost (MV, @2016).*

Jiná definice označuje měkké cíle jako „*...objekty, prostory nebo akce charakterizované shromažďováním většího počtu osob, absencí či nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům a nezařazením mezi objekty kritické infrastruktury,*“ (Soft Targets Protection Institute, @2017). Pro zobecnění objektů, veřejných míst a akcí, které byly cílem násilných trestných činů, se začal používat termín „měkký cíl“.

Je známý také pojem tvrdý cíl „Hard Targets“ kam jsou řazeny především vojenské objekty, mnohé státní objekty, prvky kritické infrastruktury a někdy i dobře střežené komerční objekty apod. Právě míra jejich zabezpečení je jedním z důvodů, proč jsou mimo zónu zájmů útočníků. Dalším důvodem je i to, že jsou tato místa mnohdy relativně izolovaná. S ochranným perimetrem a profesionální posádkou, což vyžaduje důkladnější přípravu útoku. Z tohoto důvodu jsou k útoku zvolena místa, která nejsou chráněna a na kterých lze předpokládat ztráty na životech a velký počet zraněných. Následná medializace činu vyvolá šok, strach, paniku a u mnohých obyvatel i negativní dopady na jejich psychiku.

Z historie útoků vyplývá, že cíle mohou být nahodilé a záleží pouze na osobnosti útočníka, který cíl zvolí. Může se jednat například i o útok psychicky narušené osoby, žáka či studenta školy, frustrovaného zaměstnance firmy.

Ne každý měkký cíl je však dostatečně atraktivní, podrobné analýzy teroristických útoků prokázaly, že větší nebezpečí útoku v Evropě hrozí na místech symbolizujících západní civilizaci nebo v místech se židovskou symbolikou. Případně místa, kde lze předpokládat výskyt více různých národností (Soft Targets Protection Institute, @2017).

Na základě výše uvedených skutečností si je třeba uvědomit, že lidé, budou vždy součástí měkkých cílů, zvláště v místech, kde lze předpokládat jejich hromadění a shlukování. Dle této charakteristiky je potencionálním měkkým cílem každý, kdo je součástí skupiny osob (v prostředcích hromadné dopravy, na fotbalovém zápase apod.). Z výše uvedených informací

vyplývá, že ochrana měkkých cílů je velkým problémem a nelze předpokládat, že tomu v budoucnu bude jinak.

2.3.2 Kategorizace měkkých cílů

Všechna místa s vysokou koncentrací lidí mohou být vždy považována za měkké cíle. Tato místa lze z hlediska infrastruktury považovat za místa občanské vybavenosti a veřejná prostranství. Do této kategorie můžeme zařadit:

- Nákupní centra, obchodní komplexy, tržiště.
- Sportoviště, stadiony.
- Školy a školská zařízení, veřejné knihovny.
- Zábavní a kulturní centra, diskotéky, koncertní sály, kina divadla.
- Nemocnice a zdravotnická zařízení.
- Letištní terminály, nádraží, prostředky hromadné dopravy.
- Církevní objekty, památky.
- Hotely, restaurace, bary, noční kluby.
- Parky, náměstí, turistické památky, muzea, galerie.

Pro tato místa je příznačný nedostatek bezpečnostních opatření či jejich úplná absence (Lapková, 2015).

O nedostatečné bezpečnosti měkkých cílů se hovoří většinou ve spojení s terorismem a násilnými útoky. Naopak měkké cíle proti majetkové trestné činnosti v obchodních centrech, hotelích a ulicích větších měst jsou většinou zabezpečeny množstvím bezpečnostních kamer, strážnými, soukromými hlídacími službami apod. Ale toto zabezpečení není povinné a není pravidlem (Kotek, @2016)

2.3.3 Problematika zabezpečení měkkých cílů

Ochrana měkkých cílů není směřována k zajištění proti méně závažné trestné činnosti, jakou je například majetková kriminalita apod. I když v mnoha případech opatření na ochranu měkkých cílů mohou chránit i proti majetkové trestné činnosti a narušování veřejného pořádku. Ve své podstatě se některá opatření na ochranu měkkých cílů doplňují a mnohdy i překrývají s opatřeními na ochranu před trestnou činností.

Zajištění míst s velkou koncentrací osob je z pohledu státu problematické jak po stránce personální, organizační, technické, tak i po stránce finanční. Pokud je ovšem k zabezpečení tohoto typu přistoupeno, vede ke značnému omezení základních lidských práv a svobod, což s sebou přináší i pokles kvality života obyvatelstva.

Problematika zabezpečení měkkých cílů je v kompetenci Ministerstva vnitra, které mimo jiné v reakci na současné dění ve společnosti (bezpečnostní hrozby spojené s teroristickými útoky) vydalo v červnu 2016 metodiku:

- „Základy ochrany měkkých cílů“ reflektující současné problémy ve společnosti. Metodika je obsahově zaměřena na prevenci s volně upraveným návodem jak lze zabezpečit místa měkkých cílů. A návodem zásad chování účastníků útoku. Součástí je činnost jednotlivců, majitelů či provozovatelů měkkých cílů po uskutečněném útoku.

V srpnu 2016 byla do soustavy českých státních norem zavedena technická norma zabývající se ochranou měkkých cílů ve školách:

- ČSN 734400 „Prevence kriminality - řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení bezpečnostní standard k ochraně jednoho z měkkých cílů“ (dále jen norma prevence kriminality ve školách).

Podnětem pro vznik normy byly útoky spáchané v uplynulých desetiletích na českých školách např.

- Prosinec 2003 - třiapadesátiletý pedagog královéhradecké univerzity byl napaden psychicky nemocným studentem, zraněním podlehl.
- Květen 2012 - psychicky narušená žena ve školní jídelně v Havířově pobodala vychovatelku. Sedmiletá školačka se stala její rukojmí.
- Říjen 2014 - šestadvacetiletá žena z Ostravska pobodala několik studentů na střední škole ve Žďáru nad Sázavou, jeden student po jejím útoku zemřel (zprávy, @2014).

Nad výše uvedenou normou je možné polemizovat, nakořik budou nová opatření implementována do praxe účinná, aby nedocházelo k tragédiím jako dosud. Zcela jistě bude rozdíl v míře zabezpečení škol základních a středních. Lze předpokládat, že také úroveň zabezpečení škol ve městech bude jiná než na malých vesnicích.

Oba předpisy věnují pozornost zajištění bezpečnosti měkkých cílů. Je kladen důraz především na prevenci, což se dle poznatků získaných do dnešních dnů jeví jako velmi prozíravý způsob řešení ochrany měkkých cílů.

Metodika je oproti normě univerzálnější a využitelná nejen při teroristickém útoku, ale i při útoku extrémistů, při osobním útoku nebo útoku duševně narušené osoby.

Problematikou ochrany měkkých cílů se mimo jiné zabývá i dokument Bezpečnostní strategie ČR. Současné znění bylo aktualizováno a schváleno v roce 2015. Brzy po schválení byla Bezpečnostní strategie ČR podrobena kritice ze strany odborné veřejnosti. Zvláště části, ve kterých je odpovědnost za zajištění bezpečnosti a ochrany obyvatelstva delegována na soukromé bezpečnostní služby. Vláda uznává, že soukromé bezpečnostní služby mají významný podíl na zajištění bezpečnosti související s ochranou osob a majetku, přenáší na ně zodpovědnost, ale není schopna řešit legislativní vymezení pravidel pro jejich činnost ¹⁵ (MZV@,2015).

Kalvach se ve svém článku Staronová hrozba terorismu pro Evropu zamýšlí právě nad postojem našich předních představitelů na zajištění bezpečnosti měkkých cílů: *"Státní bezpečnostní složky se měkkým cílům věnují omezeně na teoretické a analytické úrovni. Aktivně pracují pouze s rigidním seznamem objektů tzv. kritické infrastruktury. Ten je však postaven na úplně jiném principu a pro definování cílů ohrožených prioritní hrozbou islamistického terorismu je nepoužitelný. Pomoc reálně ohroženým subjektům stát naopak často odmítá s absurdním tvrzením, že nebude zajišťovat protekční ostrahu soukromým subjektům"* (SECURITY magazín, 2015, s. 8).

2.3.4 Metodika a koncepce ochrany měkkých cílů

Metodika „Základy ochrany měkkých cílů“ se zaměřuje především na „...prevenci těchto útoků a omezování jejich dopadů“ (MV, @2016, s. 4). Metodika se zabývá ochranou fyzických osob před závažnými násilnými útoky a jejich eliminací. Je možné ji aplikovat komplexně při teroristickém útoku, kriminálně motivovaném útoku a útoku psychicky narušené osoby. Lze ji využít v komerčních, veřejných i soukromých prostorech. Zavádění

¹⁵ Návrh zákona o bezpečnostní činnosti předložila vláda sněmovně 27. 5. 2015. Jeho 2. čtení – obecná rozprava je navrženo na pořad 57. schůze od 16. 5. 2017.

bezpečnostních opatření nejsou pro vlastníky měkkých cílů povinná, nýbrž dobrovolná a dle výše uvedené metodiky mají „...doplnit systém ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti nastavených státem prostřednictvím právních předpisů“ (MV, @2016, s. 4)

Z neomezeného množství hrozeb, různorodosti motivů ze strany útočníků a na základě zkušeností odborníků byly vyhodnoceny ty nejzávažnější, což jsou útoky teroristické¹⁶.

Analýzy a poznatky z již uskutečněných teroristických útoků tvoří podstatu metodiky. Vznikl tak soubor návodů, jak útokům předcházet, jak se chovat v průběhu útoku a co dělat bezprostředně po útoku.

Kritérium, které u útočníka rozhoduje při výběru cíle je atraktivita cíle a jeho zabezpečení neboli diagnostické faktory cíle. Jsou to především:

- Otevřenost nebo uzavřenost pro veřejnost, akce na volném prostoru.
- Přítomnost pořadatelů nebo pracovníků bezpečnostních služeb.
- Koncentrace osob a jejich množství.
- Krátkodobá přítomnost policie¹⁷.
- Přítomnost médií a přímé přenosy.
- Symbolika místa.

Ze strany sebeochrany cíle je vhodné posoudit:

- Bezpečnostní plán, bezpečnostní opatření.
- Zajištění finančních zdrojů a prostředků na bezpečnost.
- Vyhodnocení rizikových aktivit.

Při vzniku mimořádných stresových situacích nelze předpokládat, že běžný občan bez jakékoli přípravy a povědomí o tomto typu případů zareaguje okamžitě a bude ihned schopen adekvátně vyhodnotit situaci. I zkušený profesionálové hovoří o tom, že „nejtěžší rozhodnutí je se rozhodnout.“ (MV, @2006, s. 24)

¹⁶ Teroristické útoky v zahraničí

¹⁷ V případě dlouhodobé (nepřetržité) přítomnosti policie se nejedná o měkký cíl

Důležité pro každého jedince je přijetí skutečnosti, že je třeba se chránit ve vlastním zájmu. A uvědomit si, že škála měkkých cílů je tak obrovská, že stát není a ani nebude schopen je všechny ochránit.

Vydáním metodiky na ochranu měkkých cílů, zavedením technické normy ČSN 734400 zabývající se ochranou měkkých cílů ve školách, spuštěním tzv. hotline¹⁸ - linky určené pro provozovatele a vlastníky měkkých cílů, organizátory sportovních, kulturních a jiných akcí. Umožnění přístupu k některým údajům bezpečnostních složek pro obce a kraje při získávání informací o bezpečnostních incidentech určitého typu např. typu útok aktivního střelce. Česká republika reagovala na dění v okolních státech a vytvořila podmínky pro pružnější získávání informací pro samosprávné územní celky při možném ohrožení měkkých cílů.

Zákonodárci také reagovali na nedostatky v právním řádu ČR, novelou¹⁹ Trestního zákoníku č. 40/2009 Sb., v platném znění, umožnili stíhání teroristických aktivit, kdy za teroristický čin není považováno jen konkrétní čin, ale veškerá logistická podpora všech těchto aktivit, včetně snahy o jejich finanční podporu (Česko, 2009).

Výše zmíněná opatření jsou jasným signálem, že se i naše republika připravuje na možnost vzniku tohoto typu bezpečnostního incidentu.

2.4 Rok 2016 - 2017 a teroristické útoky na měkké cíle v Evropě

Svět se od 11. září 2001 změnil. V globálním měřítku vzrostlo napětí, vypukly války, eskalovaly etnické spory, „padly“ vlády. Ve světě bylo, mimo jiné, spácháno množství útoků na měkké cíle, z nichž bylo nejvíce obětí přičteno teroristickým činům. Ne vždy bylo terčem jen civilní obyvatelstvo, cílem byly i příslušníci vojenských jednotek. *„Terorismus zůstává vedle organizovaného zločinu, extremismu, náboženských, národnostních a sociálních konfliktů, začleňování migrantů do většinové společnosti a hospodářských nebo ekologických rizik, jednou ze zásadních bezpečnostních výzev současného světa“* (MV, @2013). Nejčastější definice terorismu: *„Terorismus je plánované, promyšlené a politicky*

¹⁸ Srpen 2016 na Policejním prezídiu spuštěn nepřetržitý provoz, telefonní číslo 800 255 255

¹⁹ Novela Trestního zákoníku č. 455/2016 Sb.

motivované násilí, zaměřené proti nezúčastněným osobám, sloužící k dosažení vytčených cílů“ (MV, @2009).

Pro potřeby definice teroristických skutků využila Česká republika definici uvedenou v dokumentu Rady EU, ve kterém jsou za teroristické skutky považovány ty, jejichž úmyslem je:

- Vážně zastrašit obyvatelstvo.
- Nenáležitě přimět vládu nebo mezinárodní organizaci ke konání či nekonání konkrétních kroků.

Vážně destabilizovat či zničit základní politické, ústavní, hospodářské nebo sociální struktury země nebo mezinárodní organizace, a to:

- Útokem na lidské životy, který může zapříčinit smrt.
- Útoky na psychickou integritu osob.
- Únosy nebo braním rukojmí.
- Zapříčiněním rozsáhlých destrukcí vládních nebo veřejných zařízení, dopravních systémů, infrastrukturních zařízení, pevných platforem na kontinentálním šelfu, veřejných míst nebo soukromého vlastnictví, ohrožujícími lidské životy nebo mající za následek vážné ekonomické ztráty.
- Obsazením letadel, lodí nebo jiných prostředků veřejné dopravy nebo dopravy zboží.
- Výrobou, držením, obstaráváním, přepravou, dodáváním nebo používáním zbraní nebo výbušnin jaderné, chemické nebo biologické povahy, stejně jako práce na výzkumu nebo vývoji těchto zbraní.
- Pouštěním těchto nebezpečných látek do volného oběhu, zakládáním požárů, výbuchů nebo zapříčiňování povodní, jejichž průběh ohrožuje lidské životy.
- Přerušováním nebo přerušením dodávek vody, elektřiny nebo jiných základních zdrojů, což může rovněž ohrozit lidské životy.
- Výhrůzkami spácháním těchto skutků, zmíněných výše (MV, @2009).

Pokud se zaměříme na Evropu a útoky na měkké cíle v roce 2016 a částečně i v roce 2017 zjistíme, že se oproti předcházejícím létům zvyšuje počet útoků, obětí a zraněných. Důležitá je také skutečnost, že se mění taktika útočníků.

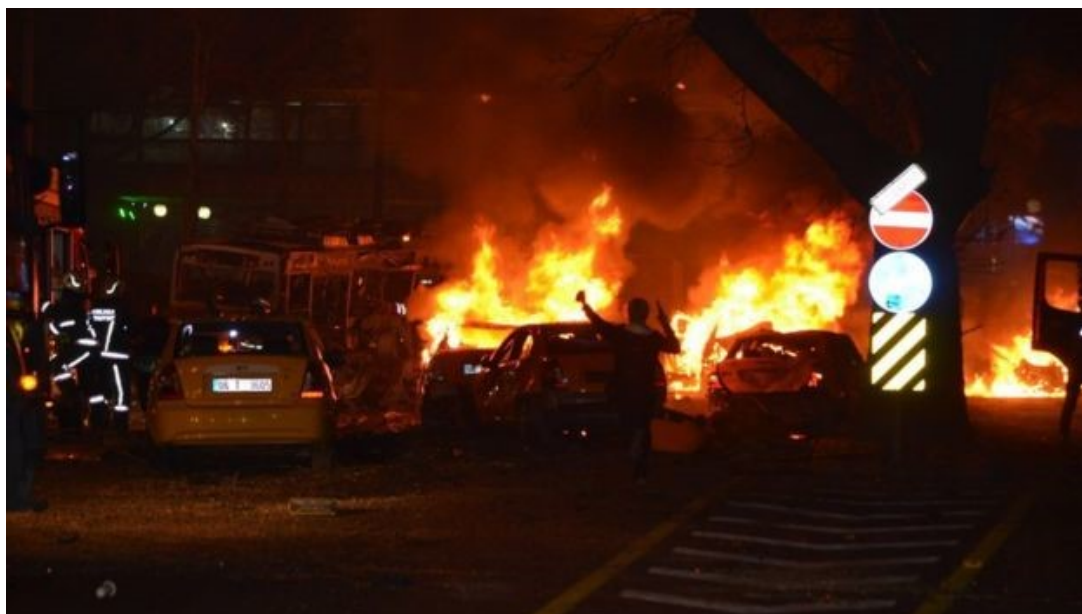
2.4.1 Istanbulské náměstí Sultanahmed, Turecko 12. leden 2016

Istanbulské náměstí Sultanahmet, vyhledávané turisty, se 12. ledna 2016 stalo terčem útoku 28 letého občana Saúdské Arábie. Sebevražedný atentátník zabil 10 lidí a 15 dalších zranil. Premiér svolal do Ankary jednání krizového štábu. Turecká vláda sdělila, že útočník byl stoupencem Hnutí Islámský stát.

V Turecku se jednalo již o několikátý útok. Na témže náměstí v lednu 2015 spáchala útok sebevražedná atentátnice, která se odpálila v blízkosti policejní stanice, zabila 1 policistu a několik lidí zranila.

Sebevražedný atentátník útočil sám, k útoku použil výbušný systém umístěný na vlastním těle. Zaútočil v historické a turisty vyhledávané části Istanbulu. Osm obětí pocházelo z Německa. V reakci na tuto skutečnost doporučilo ministerstvo zahraničí Německa, aby se turisté vyhýbali místům s velkou koncentrací lidí včetně turistických objektů (týden.cz,2016).

2.4.2 Ankara – autobusové nádraží, Turecko 13. března 2016

Obr. 11 Atentát Ankara 13. 3. 2016 (týden.cz)

Ve večerních hodinách nastala exploze u hlavního autobusového nádraží v blízkosti ministerstva vnitra a zahraničí. Výbuch usmrtil 34 osob a 125 osob zranil.

Dle vyšetřovatelů explodovala nálož ukrytá v osobním automobilu. Policie evakuovala okolí výbuchu z obavy možné následné exploze.

K útoku se nikdo nepřihlásil. Bezpečnostní složky předpokládaly, že se jednalo o sebevražedný atentát. Podezřelý z něj byl muž a žena ze strany Kurdských pracujících. V souvislosti s touto skutečností bylo zadrženo 11 lidí.

Cílem útoku byl významný dopravní uzel (hlavní autobusové nádraží, stanice metra a zastávka minibusů). Státy západní Evropy nepřijaly v návaznosti na tento útok žádná bezpečnostní opatření (týden.cz, 2016).

2.4.3 Brusel – letiště Zaventem, Belgie 22. března 2016

Brusel se 22. 3. 2016 v ranních hodinách stal místem, kde udeřili atentátníci. Dvě sebevražedné exploze na letišti Zaventem zdemolovaly velkou část letištní haly. Asi o hodinu později otřásl výbuch stanicí metra Maalbeek. K teroristickému útoku se přihlásil Islámský stát. Tři útočníci zahynuli, čtvrtému útočnickovi bomba nevybuchla a z místa utekl. Atentáty si vyžádaly 34 mrtvých a 340 zraněných. Vyšetřováním bylo zjištěno, že dva útočníci na letišti nejprve střelili uvnitř letiště a poté se odpálili. K útoku byly použity pásy s výbušninami.

Ve stanici metra terorista odpálil podomácku vyrobenou bombu. Komplic z místa unikl. Později se jej podařilo dopadnout. Dva z útočnicků byli bratři. Později se podařilo dopadnout i další komplice. Belgie vyhlásila čtvrtý stupeň teroristické hrozby. Byly uzavřeny státní instituce, obchody a školy, zastavila se i veřejná doprava. Z obavy před dalšími útoky bylo rozhodnuto o evakuaci Svobodné bruselské univerzity (zpravy.idnes.cz, 2016).

Vláda ČR vyhlásila první stupeň ohrožení terorismem. K zajištění bezpečnosti bylo povoláno až 550 vojáků na období 2 měsíců (zpravy.idnes.cz, 2016).

Na evropských letištích byla zpřísněna bezpečnostní opatření. Lety byly odkloněny a bruselské letiště bylo uzavřeno. Německo zavedlo kontroly na hranicích s Francií, Nizozemskem, Belgií a Lucemburskem. Došlo ke zvýšené kontrole na významných dopravních uzlech (ceske.noviny.cz, 2016).

Belgická policie byla kritizována za problémy při identifikaci útočníků. Později bylo zjištěno, že atentátníci byli stíháni policií za jinou trestnou činnost. Belgie přiznala, že množství radikálů vyrůstá v přistěhovaleckých rodinách (novinky.cz, 2016).

2.4.4 Istanbul - Atatürkovo letiště, Turecko 28. června 2016

Atatürkovo letiště bylo 28. 6. 2016 cílem tří sebevražedných atentátníků, kteří nejprve stříleli do cestujících na letišti a později odpálili nálož na svém těle. Po jejich útoku zůstalo na místě 41 mrtvých a 239 zraněných. Asi třetina obětí byly cizinci. K útoku se nikdo nepřihlásil. Dle způsobu provedení viní turečtí představitelé Islámský stát.

Později byl monitorován celý útok – teroristé přijeli taxíkem a vypravili se k mezinárodnímu terminálu, který má jen lehce ozbrojenou obsluhu. Jeden z teroristů byl nápadný teplým oblečením. Vzbudil podezření policie a došlo k přestřelce. Druhému útočnickovi se podařilo uniknout a odpálit nálož na svém těle. Třetímu útočnickovi, který zápasil s policistou, svůj útok také uskutečnil a odpálil trhavinu. Dva z atentátníků kolem sebe v průběhu útoku házeli granáty.

Útočníci použili střelné zbraně, granáty a nálože umístěné na těle. Útok trval přibližně 30 minut, v té době čekalo na odbavení asi 3000 cestujících. Odborníci zabývající se zajištěním bezpečnosti, se domnívají, že došlo k selhání bezpečnostních služeb (nebyl proveden dostatečný monitoring podezřelých osob).

Česká republika zvýšila ostrahu Letiště Václava Havla v Praze, terminálů v Brně a Ostravě a zastupitelského úřadu Turecka (zpravy.idnes.cz, 2016).

2.4.5 Nice – svátek dobytí Bastily, Francie 14. července 2016

Svátek dobytí Bastily si připomínala celá Francie. Připravovaný ohňostroj v Nice byl lákadlem pro davy lidí, kteří se shromáždili na promenádě, která byla uzavřena pro dopravu. V přibližně 22.30 hod. vjel na promenádu bílý nákladní vůz. Dle výpovědí svědků řidič kličkoval s úmyslem zabít nebo zranit co nejvíce lidí. Na kabinu vozu bylo vypáleno několik desítek ran.

Jednatřicetiletý útočník – Francouz, tuniského původu. Než se jej podařilo polici zneškodnit, ještě několikrát vystřelil z pistole. Od počátku útoku ujel 2 km a zabil 84 osob. Následující den bylo v kritickém stavu ještě dalších 50 osob.

Konečná bilance této tragédie byla 84 mrtvých a 300 zraněných. V automobilu se našly atrapy zbraní a granátů. K útoku se o dva dny později, tedy 16. 7. 2016, přihlásil Islámský stát. K útoku byl použit nákladní automobil a pistole (zpravy.idnes.cz, 2016). Výjimečný stav ve Francii byl prodloužen o další tři měsíce.

2.4.6 Berlín – vánoční trhy, Spolková republika Německo 19. prosince 2016

Vánoční trhy v Berlíně 19. 12. 2016 se také staly místem, kde útočili teroristé. Ve čtvrti Charlottenburg vjel na náměstí nákladní vůz. Řidič, jak se později prokázalo, terorista, projel přes chodník, zničil několik stánků a skrz dav lidí projel 50 až 80 metrů. Útočník z místa utekl bezprostředně po útoku.

Na místě zůstalo 48 zraněných osob a 12 mrtvých. Mezi 12 mrtvými byla i Češka žijící v Berlíně. Vraha 12 lidí (24 letého Tunisana), odmítnutého žadatele o azyl zastřelila policie v severní Itálii. Na svém útěku projel 5 zemí.

Na útok reagovaly státy napříč celým světem. Australská policie sdělila, že se jí podařilo zabránit teroristickým útokům plánovaným sympatizanty Islámského státu v Melbourne. Asijské státy posílili bezpečnostní opatření (zpravy.idnes.cz, 2016).

Většina evropských měst, zvláště ta větší, reagovala na zajištění bezpečnosti občanů různými způsoby. Některá města zrušila tradiční vánoční trhy, jiná zavedla bezpečnostní opatření a zvýšila počet hlídek v ulicích. Současně se začala připravovat na Silvestrovské oslavy a mimo možné teroristické útoky se policejní složky zaměřily také na bezpečnost žen v ulicích²⁰.

V České republice došlo k posílení bezpečnostních opatření na místech s vysokou kumulací lidí. Bezpečnostní opatření byla zavedena například v Praze, Brně, Ostravě, Olomouci, Zlíně apod. Dále byl navýšen počet policistů v ulicích, pozornost byla věnována nákupním centrům, vánočním trhům, vlakovým a autobusovým nádražím, sportovištím, bohoslužbám v kostelích.

²⁰ O silvestrovských oslavách v roce 2015 docházelo k sexuálním útokům na ženy. Pachatelé většiny těchto útoků byly migranti. Oficiální místa hlášení žen tabuizovala, až po medializaci došlo k zahájení vyšetřování těchto trestných činů.

Bezpečnostní opatření volila města dle svých možností. Na náměstích s vánočními trhy byly umístěny betonové zátarasy a překážky bránící vjezdu motorových vozidel např. v Praze, Jihlavě a Liberci. Jinde volili zátarasy z automobilů jako např. v Brně, kde vjezdu na náměstí Svobody bránila cisterna. Pozornost policisté věnovali také odstaveným automobilům a odloženým věcem. V České republice byla tato opatření odvolána počátkem měsíce ledna 2017 (zpravy.idnes.cz, 2016).

Ani události prvních měsíců roku 2017 nenaznačují, že by měl být tento rok klidnější.

2.4.7 Paříž – Louver, Francie 3. února 2017

U vchodu pařížského muzea Louvre došlo 3. února k útoku na hlídkujícího vojáka. Útočником byl 29 letý Egyptan, který si jako útočnou zbraň vybral mačetu. Postřelením útočníka bylo pravděpodobně zabráněno většímu počtu mrtvých z řad civilistů (globe 24.cz, 2017).

2.4.8 Londýn – Westminsterský most, Anglie 22. března 2017

V Londýně byl teroristický útok spáchán 22. března. Útočník najel automobilem do skupiny lidí na Westminsterském mostě. Poté zamířil k Parliament Square, zde pobodal několik lidí včetně policisty, načež byl zastřelen policejní hlídkou. Útočníkem byl 52 letý britský muslim. I přesto, že se k útoku přihlásil Islámský stát, policie nenašla důkazy tohoto spojení (eurozpravy.cz, 2017).

2.4.9 Petrohrad – metro, Rusko 4. dubna 2017

4. dubna v době dopravní špičky došlo k výbuchu v petrohradském metru. Útočník nejprve umístil podomácku vyrobenou bombu ve stanici metra. Poté ve vagonu metra odpálil nálož připevněnou na vlastním těle. Bombu umístěnou ve stanici se podařilo zneškodnit. Výbuch zabil 14 lidí, 50 lidí bylo zraněno. Útočil 23 letý Kyrgyz s ruským občanstvím. Bezpečnostní opatření byla zavedena v metru v Kyjevě, Moskvě a Paříži (idnes.cz, 2017).

2.4.10 Stockholm - nákupní třída, Švédsko 7. dubna 2017

7. dubna ve Stockholmu prorazil nákladní automobil průčelí obchodního domu a vjel do davu lidí. Útok nepřežili 4 osoby a 15 jich bylo zraněno. Útočníkům se podařilo uprchnout. Policie jednoho útočníka dopadla v podvečer a druhého v noci.

Útok se odehrál v centru města, v blízkosti metra, hlavního nádraží a obchodní třídy. Policie vyzývala občany, aby opustily okolí místa útoku a vyhnuly se středu města. Bylo evakuováno hlavní nádraží, uzavřeny stanice metra a zvýšena ostraha parlamentu. Zablokován byl také most mezi Švédskem a Dánskem (novinky.cz, 2017).

Všechny výše uvedené teroristické útoky paralyzovaly život v místech, kde se udály. Mnohdy měly také vliv na chod jednotlivých států. Šokovaná společnost si začala uvědomovat, že je proti těmto útokům prakticky bezbranná. A začala si klást otázky: „Kdo jsou útočníci?“ S údivem zjistili, že se jedná ve většině případů o přistěhovalce s občanstvím země, ve které útočili, druhou generaci přistěhovalců nebo o neúspěšné žadatele o azyl. Společným rysem všech byla muslimská víra a jejich netolerance k jinému vyznání a jiným hodnotám.

Z uskutečněných teroristických útoků je zřejmé, že dopravní prostředek (bez výbušnin) rozšířil spektrum útočných zbraní. Automobil se v rukou řidiče mění ve zbraň, která dokáže během několika minut zabít či zranit desítky, ba i stovky lidí. A to bez jakýchkoli nákladů na pořízení střelných zbraní či materiálů na výrobu výbušného zařízení. Útočit tak může kdokoli bez zvláštních znalostí.

Přestože, existuje vyšší pravděpodobnost úmrtí při dopravních nehodě, měla být společnost připravena i na tento druh ohrožení. Lidé by si měli být vědomi, že se stávají součástí měkkého cíle například již cestou do práce, účastí na koncertě nebo při nákupu v supermarketu. Nemusí se vždy jednat jen o teroristický čin, může útočit psychicky narušený jedinec, náboženský nebo politický extrémista.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 VÝZNAMNÉ SPOLEČENSKÉ AKCE V MIKROREGIONU OSTROŽSKO – VESELSKO

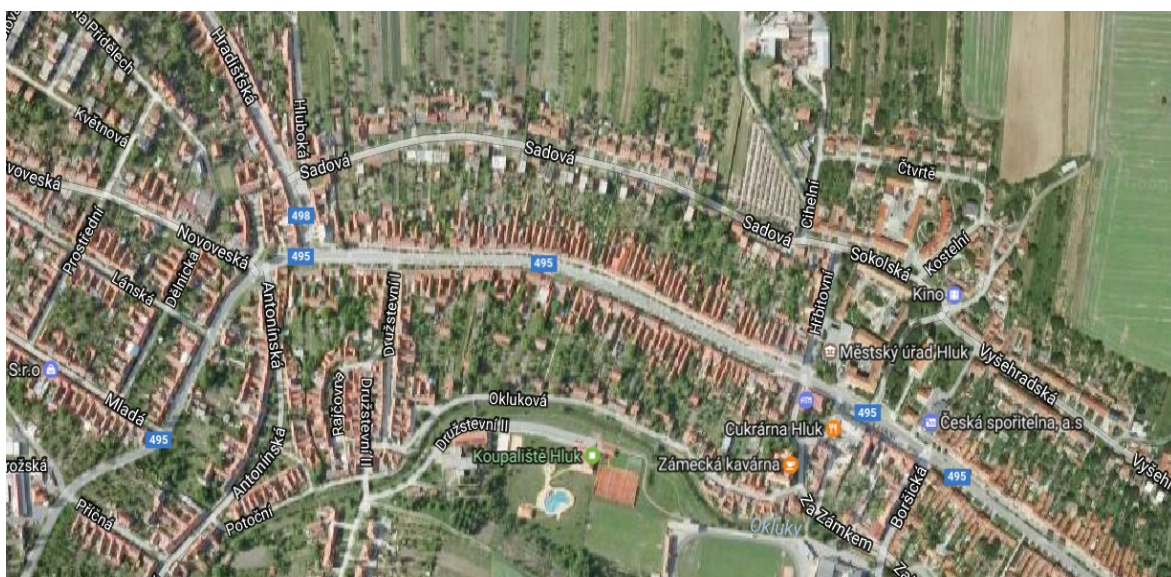
V mikroregionu Ostrožsko – Veselsko je v průběhu roku pořádáno velké množství kulturních akcí. Mezi největší a nejvýznamnější akce v mikroregionu Ostrožsko – Veselsko patří:

- Dolňácké slavnosti v Hluku spojené s jízdou králů.
- Liturgická pouť na hoře sv. Antonína.
- Sraz Lhot v Ostrožské Lhotě.

Společným rysem těchto událostí je velký počet účastníků, jež dosahuje až 12 000. Hlavní odlišnosti těchto událostí je jejich charakter, organizace, délka trvání, zajištění bezpečnosti a také prostor, kde události probíhají.

3.1 Dolňácké slavnosti s jízdou králů v Hluku

Tato událost probíhá pravidelně každé tři roky. Celé slavnosti jsou zahájeny v pátek a ukončeny v neděli ve večerních hodinách. V průběhu tří dnů jsou v různých částech města pořádány rozličné kulturní programy. Hlavním tématem Dolňáckých slavností je folklór, jeho tradice a představení jeho starých zvyků. Místo si zde však našly i komerční programy. Mimo města Hluk, si zde zajišťují svůj program i různé podnikatelské subjekty.

Obr. 12 Mapa Hluku (mapy.cz)

Historikové předpokládají, že jízda králů byla spojena se svatodušními svátky a stejně jako dnes i tehdy měla formu obřadního průvodu (České dědictví UNESCO, @). V roce 2011 byla jízda králů zařazena mezi nemateriální kulturní dědictví lidstva UNESCO.

Jízda králů je mimo Hluk pořádána také v sousedním Vlčnově, Kunovicích a ve Skoronicích. V každé z těchto obcí je s jízdou králů spjata jiná pověst o králi, který chráněn zbytky své družiny utíká z Čech.

V Hluku se k jízdě králů váže pověst o králi Matyáši Korvínovi, který prchal po prohrané bitvě před Jiřím z Poděbrad. Aby se svým šatem neprozradil, byl převlečen do ženských šatů, stejně jako jeho pobočníci. Do úst si vložil růži, aby jej neprozradila jeho mluva. Údajně se mu tak s jeho družinou podařilo před pronásledovateli uprchnout.

Řazení průvodu má také svá pravidla. V čele průvodu jedou vyvolávači. Za nimi pobočníci v ženských šatech s tasenými šavlemi. Uprostřed mezi pobočníky jede král, nedospělý chlapec v ženských šatech s růží v ústech. Za nimi opět vyvolávači. Úkolem celé družiny je bránit svého krále. Vyvolávači si připravují veršované provolávání, většinou pochvalného nebo žertovného charakteru, např.: „Před týmto domečkem běhává moc zajíců, že táto tetička zbila strýca paliců. A strýc sa chválili v hospodě zrána, jakého dělajú doma pána“ (Kronika Hluk, 2017). Za tyto vyvolávky jsou vyvolávači odměňováni finančním darem různé výše, které přihlížející dávají do košů umístěných po boku koně nebo přímo do hólénky²¹ jezdce.

Hluk má také specifické zdobení koní. Koně jsou zdobeny velkým srdcem se zrcátky a květinami z barevného papíru umístěnými na plecích. Bedra koně jsou překryta tzv. tureckým šátkem²².

3.1.1 Místa s kulturním programem

Pro kulturní program je vhodných pět míst:

- Besedy u cimbálu a programy vázané na staré zvyky probíhají v památných domcích.

²¹ Kožená vysoká obuv – součást kroje

²² Turecký šátek – součást ženského kroje

- Dětská vystoupení folklórních souborů jsou organizována v parku ve středu města před tvrzí, kde ve večerních hodinách probíhá lidová veselice.

Obr. 13 Tvrz Hluk (FOTOSTM)

- Hlavní program probíhá na sportovním stadionu s kapacitou 3000 diváků, kde krytá tribuna pojme až 2000 diváků; zde se tradičně odehraje sobotní přehlídka dechových hudeb, večer se dechové hudby střídají s moderními kapelami.
- Ve škole jsou pořádány výstavy výrobků dětí, historické fotografie s vazbou na jízdu králů.
- V Penkově statku bývají umístěny různé tematické výstavy.
- V místním kině jsou promítány filmy, jejichž hlavním tématem je Hluk.

Nejdůležitější částí slavností je nedělní krojovaný průvod s jízdou králů. Ten tvoří skupina krojovaných jezdců na koních, kteří projíždí hlavními ulicemi z místa shromáždění (u dolní hospody) do cíle (sportovní stadion). Tato asi 1 km dlouhá trasa je doplněna množstvím zastávek, kdy členové královské družiny říkají tzv. vyvolávky.

Jezdci na koních jsou řazeni podle hierarchie – první jedou dvě pážata, která mají uprostřed svého krále. Za nimi jede různě velká skupina jezdců na koních²³, za jezdci jde krojovaný průvod s hudebním doprovodem. Celý průvod je dlouhý cca 1000 metrů.

V průběhu tří dnů Hluk navštíví přibližně 11 tisíc návštěvníků. Průběh akce je náročný na organizaci i na bezpečnostní opatření. Týden po skončení akce je věnován úklidu města a uvedením všech prostor do původního stavu. Příprava Dolňáckých slavností trvá od října do prvního červencového víkendu.

3.1.2 Nedělní jízda králů a krojovaný průvod

Dle výše zmíněného je nejdůležitějším a nejnáročnějším dnem celých Dolňáckých slavností neděle. A s tou je spojeno:

- Žádání o krále v domě jeho rodičů.
- Žádání o právo jízdy králů
- Průvod krojovaných s jízdou králů.
- Hlavní program na hřišti.

Žádání o krále v domě jeho rodičů probíhá v dopoledních hodinách, a to je pravděpodobně důvod, proč je tento slavnostní akt navštěvován pouze lidmi, kteří tento zvyk znají, nebo jen několika stovkami náhodných turistů.

Již v zimě je se souhlasem rodičů vybrán král, většinou 12 letý chlapec. Ve slavnostní den přijede jezdecká družina na nazdobených koních před dům rodičů krále a požádá o vydání krále pod ochranu družiny. Rodiče dají svolení a družina má svého krále. Král, oděný v ženském kroji s růží v ústech, usedá na svého koně mezi dva pobočníky, kteří jsou oděni taktéž do ženského kroje a jsou vyzbrojeni šavlí.

V době žádání o krále musí být uzavřena komunikace, po které družina projíždí. A také okolí domu krále. Zde dle pořadatelů není třeba žádných zvláštních opatření. Tento obřad sleduje méně diváků a nedochází k hromadění lidí v blízkosti domu a koní.

²³ V roce 2014 průvod čítal 30 jezdců

Poté celá družina přejíždí k místní tvrzi, kde žádá o povolení k jízdě králů. Tam královskou družinu uvítá starosta města a ústně povolí jízdu králů. Na prostranství před tvrzí se při udělování práva seskupí dav i tisíce přihlížejících. Místo pro jezdce, starostu a diváky je vymezeno páskami. Ze zkušeností pořadatelů vyplynulo, že pásky tento nápor diváků nikdy nevydrží.

Po udělení práva se celá jezdecká družina přesune na místo řazení průvodu. Průvod vychází brzy po obědě vždy od „Dolní“ hospody. Jako první jedou v průvodu pázata, která mají uprostřed svého krále. Kolem této trojice je rozmístěna jezdecká družina na koních, za nimi se řadí krojovaný průvod, který se skládá z místních krojovaných dospělých i dětí a poté z hostů, kteří v průběhu slavností vystupují v programech na různých stanovištích. V krojovaném průvodu jsou řazeny i kapely ať již dechové nebo cimbálové. Krojovaný průvod prochází hlavní ulicí a s ním se přesouvá i několikatisícový dav přihlížejících.

3.1.3 Bezpečnost průvodu

Bezpečnost průvodu je zajištěna vlastními silami. Komunikace II/495 Uherský Ostroh – Uherský Brod je uzavřena. Uzavření komunikace předchází zpracování projektu uzavírky se stanovením objízdných tras a umístění dopravního značení. Projekt musí být vypracován odborně způsobilou osobou, schválen na dopravním inspektorátu Policie ČR a teprve poté je možné požádat o stanovení uzavírky a dopravního značení na Městském úřadě v Uherském Hradišti. Současně s objízdnými trasami je řešeno i přesunutí autobusových zastávek z hlavní komunikace na komunikace objízdných tras. Město Hluk je město tzv. ulicového typu, což je rovnoběžné umístění ulic vzhledem k ulici hlavní, které jsou spolu propojeny ulicemi kolmými na ulici hlavní, což je zřejmé z mapy (obr. 9).

Dopravní značení je umístováno na všech přístupových cestách. Uzavírka je řešena na ulici Hlavní - za křižovatkou ze směru od Kunovic a Ostrožské Lhoty. Dále na ulici Boršická ve směru od Boršic u Blatnice a na příjezdu od Vlčnova. Na všech místech je přítomna dvoučlenná hlídka, která se skládá z místních dobrovolných hasičů.

Bezpečnost průvodu zajišťována není, zajištěna je pouze bezpečnost jezdců a koní. Na dva koně je v průvodu přítomen jeden tzv. vodič, který v případě potřeby koně chytí za uzdu a vede jej. Jedná se o dobrovolníky, kteří dříve jezdili nebo tuto činnost dělají několik desítek let a mají bohaté zkušenosti s jezdcí, koňmi i lidmi. V blízkosti průvodu s koňmi jsou přítomní i majitelé koní, kteří jsou připraveni zasáhnout při nestandardní situaci jako je např. splašení koně, pád koně, přiblížení cizí podezřelé osoby ke koni apod.

Pro tuto akci jsou vybírány koně chladnokrevní, klidné povahy, kterým nevadí hluk, množství lidí ani dotek cizích osob. Výběr koní je stejně důležitý jako příprava jezdců. Jezdci se připravují od října, kdy absolvují lekce jízdy na koni, ovládání koně a povely.

Při přesunu celého průvodu mají jezdcí za úkol střežení krále ale také získání finanční částky na krále. A tak jezdcí vymýšlí různé vtipné „vyvolávky“, nebo mají vyvolávky předpřipraveny a okolo přihlížející přispějí na krále podle toho, zda je vyvolávka zdařilá a vtipná.

Průvod má na trase různé zastávky. Delší zastávka bývá stanovena na náměstí, kde se přihlížející shluknou na relativně malém prostoru. Celý průvod se poté přesouvá na místní fotbalový stadion. Po příjezdu královské družiny a celého průvodu následuje kulturní program.

Závěr průvodu se odehraje na otevřené ploše sportovního stadionu, kdy celý průvod projde před tribunou. Poté se účastníci průvodu rozptýlí na svá stanoviště a jezdcí odjíždí, odstojit koně a předat je majitelům.

Ani na sportovním stadionu není bezpečnost nijak řešena, pořadateli jsou dobrovolníci z řad spolků a zájmových sdružení, které jsou podporovány městem. Jejich činnost je směřována spíše na organizaci účinkujících a zajištění klidného průběhu vystoupení účinkujících.

3.1.4 Rozdělení kompetencí

Veškerá organizace Dolňáckých slavností je koordinována vedením města. Organizace slavností je součástí náplně práce místostarosty a je na něm, jaký kolektiv si pro spolupráci vytvoří. Na začátku příprav je stanovena hlavní skupina organizátorů, která se skládá z následujících osob:

- Režisér celých slavností: odpovídá, za program, organizaci průvodu, zajištění dostatku lidí ke koordinaci kulturních programů a zajištění účinkujících.
- Organizátor jezdecké skupiny: zajištění zapůjčení koní, výcvik jezdců, ustájení koní, koordinace výzdoby koní, zajištění vodičů, bezpečnost koní, jezdců a přihlížejících po celou dobu jízdy králů.
- Organizátor výstav: zajištění tématu výstav, zapůjčení děl, instalace děl ve spolupráci s autory děl a zajištění dozoru.

- Koordinátor umístění prodejních stánků a úhrady ze záboru veřejného prostranství.
- Koordinátor cateringu: zajištění jídla pro účinkující a hosty.
- Ekonom: dohled na rozpočet a finanční toky.

Kromě ekonoma, který pracuje samostatně, jsou všechny ostatní funkce nadřizeny různě velkým skupinám dobrovolníků, bez nichž by slavnosti pravděpodobně nebyly.

3.2 Liturgická pouť na hoře sv. Antonína

Hora sv. Antonína, nejzápadnější výběžek Bílých Karpat, se i s kaplí zasvěcenou sv. Antonínu Paduánskému tyčí nad okolními vesnicemi v nadmořské výšce 350 m.

Toto významné poutní místo slouží k rozjímání a bohoslužbám. Mše jsou zde slouženy každou neděli od dubna do října. Tři z těchto bohoslužeb mají větší význam a jsou hojně navštěvovány. Jedná se o pouť na svátek sv. Antonína, pouť na svátek sv. Petra a Pavla a tzv. Děkovná pouť²⁴, kdy obcí Blatnice pod sv. Antonínkem prochází krojované procesí, jehož cílem je účast na bohoslužbě v kapli svatého Antonína.

Největší a nejznámější je pouť, která se koná k uctění svátku sv. Antonína.

Historie pouti sahá až do 17. století. Význam pouti vzrostl v období totality, kdy byla snaha pouť zrušit. Když se toto nepodařilo, byla věřícím účast na pouti znepříjemňována kontrolou osobních dokladů, nebo důkladnou kontrolou motorových vozidel. Po několik let byl na obou přístupových cestách v den konání pouti umístěn zákaz vjezdu a poutníci tak museli na bohoslužbu pěšky. Ale právě tyto obstrukce ze strany vlády způsobily zvýšený zájem a povědomí o tomto poutním místě a díky těmto překážkám liturgická slavnost nezanikla.

²⁴ Poděkování za úrodu, koná se v srpnu po žních

Obr. 14 Liturgická pouť (FOTOSTM)

3.2.1 Lokalizace a popis místa

Na horu sv. Antonína se lze dopravit ze dvou stran. Po komunikaci III/4991 z Ostrožské Lhoty a Blatnice pod sv. Antonínkem. Místo je z okolních obcí (Ostrožské Lhoty, Blatnice pod sv. Antonínkem, Blatničky i Hluku) přístupné nezpevněnými pěšinami a cestami.

Hora svatého Antonína je celoplošně zalučněna. Les byl vysázen na severovýchodní a severozápadní straně, jižní strana není kryta žádným vzrostlým porostem. Kaple se nachází v nejvyšším bodě. V blízkosti kaple byl vystaven polní oltář, který slouží ke konání bohoslužeb. Byl vystaven z důvodu nedostatečné kapacity stávající kaple.

Vzhledem k tomu, že poutě konané v dnešní době jsou příležitostí k podnikání, je v období poutí přístupová polní cesta vedoucí z Blatnice pod Svatým Antonínkem lemována stovkami prodejních stánků. Na jihovýchodní straně kopce je prostor pro umístění desítek pouťových atrakcí.

K parkování automobilů je využívána louka na jižní straně ze směru od Blatnice pod Svatým Antonínkem a louka na severní straně ze směru od Ostrožské Lhoty. Kapacita k parkování na obou loukách dosahuje až 3000 parkovacích míst pro osobní automobily. Počet poutníků se odvíjí od počasí. Ale při příznivých podmínkách dosahuje 8000 lidí.

Pro pouť takovýchto rozměrů je třeba zajistit dostatek pitné vody. V průběhu celého roku je zásoba pitné vody ve studánce dostatečná, ale v případě poklesu spodních vod nastává problém. Vydatnost pramene studánky se stává nedostatečným a pitná voda musí být dovážena v cisternách. K zajištění pitného režimu slouží i komerční stánky.

3.2.2 Organizace poutě

Organizaci poutě na hoře sv. Antonína je možné rozdělit na dvě části. Část liturgickou a část světskou. Část liturgickou zajišťuje farnost Blatnice pod Svatým Antonínkem se svými farníky. Světskou část (umístění prodejních stánků, pouťové atrakce, parkování automobilů) zajišťuje obec Blatnice pod Svatým Antonínkem.

Vzhledem k tomu, že se jedná o opakovanou akci, utvořila se skupina dobrovolníků. V současné době průběh poutě zajišťuje asi 60 pořadatelů. Úkoly jsou rozděleny následovně:

- Zajištění a organizace mší včetně páterů sloužících bohoslužby.
- Zajištění vydávání mobiliáře zvláště lavic na sezení a jejich umístění v prostoru.
- Zajištění květinové výzdoby oltáře.
- Rozmístění košů na odpad, jejich kontrola a úklid odpadů.
- Zajištění cateringu pro poutníky.
- Zajištění potřeb pozvaných hostů.
- Zajištění lékařské péče.
- Zajištění pitné vody v případě výpadku stávajícího zdroje.

Mše a veškerou organizaci mší si zajišťuje páter sám, stejně tak i harmonogram sloužících. V případě, že se poutě zúčastní vyšší církevní hodnostář, je tato účast dohodnuta s ročním předstihem. Skupina mající za úkol výdej mobiliáře prakticky dohlíží i na bezpečnost věřících, spíše však dohlíží na bezpečné umístění mobiliáře tak, aby nedošlo k úrazu. K ukládání odpadů slouží neprůhledný plastový vak umístění v kovovém rámu. Pracovní skupina dbá, aby vaky nebyly přeplněné a odpady neznečišťovaly okolí. Catering je zajišťován smluvně včetně nákupu stravenek na oběd. Lékařskou péči zajišťuje odborně školená zdravotní setra, která má vždy k sobě jednoho nebo dva další pomocníky. Důvodem přítomnos-

ti dalších osob jsou hlavně pády z důvodu mdloby, což je asi nejčastější důvod ošetření na této akci.

Obec Blatnice pod Svatým Antonínkem zajišťuje organizaci parkování motorových vozidel na jižní a jihovýchodní části louky na hoře svatého Antonína, ze směru od Blatnice pod svatým Antonínkem. Totéž platí i při organizaci umístování prodejních stánků v sektoru pro stánky. Pokud je prodejní činnost stánkaře vázána na potřebu napojení na energie, musí mít svůj vlastní zdroj.

Louka na severní straně hory svatého Antonína slouží též k parkování motorových vozidel, zde pořadatelskou službu vykonávají spolky, které jsou organizovány v obci Ostrožská Lhota.

3.2.3 Zajištění bezpečnosti na poutním místě

Bezpečnost, zde zajišťována není. Nahodile se zde objeví příslušníci Policie ČR, kteří většinou řeší přestupky neukázněných řidičů.

Problémy nastávají, zvláště pro méně zkušené řidiče při vjezdu na parkoviště a výjezdu z parkoviště na komunikaci. Přítomnost pořadatelské služby je nezbytná.

3.3 Sraz Lhot v Ostrožské Lhotě

Historie srazů Lhot a Lehot je dlouhá 36 let. Prvotní myšlenka byla uspořádat setkáním obcí, jejichž název je nejčastěji se opakujícím názvem obcí v České republice. V České republice se nachází celkem 500 obcí s tímto názvem (Lhoty a Lhotky v ČR, 2014). V roce 2016 se od 30. června do 3. července konal v Ostrožské Lhotě. Tato kulturní akce byla pojata formou čtyřdenního festivalu. Obec rozrostla, o další 4000 osob. Program probíhal od čtvrtečního do nedělního večera. Hlavního sobotního programu se účastnilo 2000 platících. Stěžejní program nebyl pouze o folklóru a tradicích. Ale jednalo se o multižánrový festival.

Program probíhal na několika místech současně:

- V areálu v Hájku byl soustředěn folklórní program, vystoupení dechových hudeb a divadelní představení, program na tomto místě byl zajištěn v pátek a sobotu.
- Na Domě zahrádkářů probíhal v sobotu košt vína. V průběhu se zde střídala místní kapela s menší dechovkovými kapelami z jiných obcí.

- Lidový dům Háječek nabízel v sobotu zabijačkové speciality za doprovodu cimbalové muziky, v ostatní dny mohli návštěvníci nahlédnout na historické nářadí a vybavení domácnosti na přelomu 19. a 20. století.
- Fotbalový stadion byl dějištěm hlavního programu po celé čtyři dny.
- Výstavy byly instalovány v budově základní školy, v Centru otevřená škola a na Pastoračním domě, místní chovatelé pořádali výstavu drobného zvířectva.
- V doprovodném programu na hřišti bylo možné shlédnout vystoupení free style motocross.

K ubytování, respektive k umístění stanů a karavanů byla určena louka nad místním fotbalovým hřištěm. Základní hygienické vybavení bylo umístěno v přilehlé sportovní hale. Dále bylo možné stanovat na vyčleněné ploše na fotbalovém hřišti. V případě nepříznivého počasí mohli návštěvníci nocovat v místní sportovní hale.

V určených částech obce byl omezen provoz a parkování osobními automobily. Především v místech kudy procházel sobotní průvod zástupců Lhot a Lehot. Dopravu v obci zajišťoval motorový vláček, který jezdil v pravidelných intervalech.

3.3.1 Organizace srazu Lhot a zajištění bezpečnosti

Sraz byl organizován Obcí Ostrožská Lhota ve spolupráci se dvěma soukromými osobami, za účasti členů místních zájmových spolků. Na průběhu celé akce se podílelo 250 pořadatelů. Do obce pravidelně zajížděla hlídka Policie ČR, která procházela všechna místa, na kterých probíhaly kulturní akce.

Na bezpečnost a pořádek ve stanovém městečku dohlíželi místní dobrovolní hasiči. V rámci požární ochrany bylo ve stanovém městečku rozmístěno 60 kusů hasicích přístrojů. Po celou dobu srazu byla přítomna profesionální zdravotnická služba.

Obr. 15 Sraz Lhot (FOTOSTM)

3.4 Spolupráce pořadatelů kulturních akcí a Policie ČR

Výše uvedené kulturní akce jsou jedny z největších v mikroregionu Ostrožsko-Veselsko. Proto je důležitá spolupráce s Policií ČR. Obec Ostrožská Lhota a město Hluk jsou součástí Zlínského kraje a náleží k Územnímu odboru Policie ČR v Uherském Hradišti. Spádově patří pod Obvodní oddělení Policie ČR v Uherském Ostrohu. Oproti tomu Blatnice pod Svatým Antonínkem je součástí Jihomoravského kraje a náleží k Územnímu odboru Policie ČR Hodonín a Obvodnímu oddělení Policie ČR ve Veselí nad Moravou.

Doba od oznámení události na obvodní oddělení Policie ČR do doby příjezdu na místo je všeobecně stanovena na 30 minut. V případě oznámení incidentu ohrožující život a zdraví lidí je čas dojezdu vymezen na 10 minut. Každý bývalý okres má speciální jednotku tzv. prvosledové hlídky, které primárně vyjíždí k incidentům ohrožujícím život a zdraví lidí. V případě, že prvosledová hlídka je na výjezdu, zasahuje hlídka obvodního oddělení.

Při pořádání uvedených kulturních akcí není povinností organizátorů hlásit konání akce na Policii ČR. Kontaktování některého útvaru Policie ČR je na zvážení pořadatelů. Úkolem hlídek obvodního oddělení Policie ČR je sledovat plakátovací plochy a různé jiné informační zdroje, kde je možné zjistit, o jakou akci se jedná. Následně se policisté spojí s obcí

v místě konání, kde jsou jim poskytnuty podrobnější informace, případně kontakt na pořadatele akce.

Vedoucí oddělení na základě zjištěných informací zváží, zda se jedná o akci většího rozsahu s předpokladem většího množství lidí či nikoli. V případě akcí většího rozsahu (Dolňácké slavnosti, Sraz Lhot a Lehot) vloží zjištěné indicie do tzv. „Akčovníku“²⁵. Informace v tomto programu posoudí nejbližší nadřízený orgán, který může vyzvat konkrétní obvodní oddělení k vypracování Plánu opatření. Výstupem Plánu opatření je např. rozpis služeb, průběh hlídek, zvýšený dohled, počet policistů nebo nutnost speciálních opatření apod.

Plán opatření byl vypracován pouze na akci Sraz Lhot a Lehot v Ostrožské Lhotě. Speciální opatření spočívala v povolání dopravní hlídky a hlídky se služebním psem. Hlídka se psem procházela obcí a dopravní hlídka častěji kontrolovala vozidla projíždějící obcí. Hlídky obvodního oddělení Policie ČR v Uherském Ostrohu dodržovaly režim zvýšeného dohledu, tedy častější výskyt hlídky v obci, především na místech, kde probíhal kulturní program.

Dolňácké slavnosti jsou pořádány pravidelně a vždy dochází k dohodě s pořadatelem týkajícího se průběžného dohledu po dobu přesunu průvodu ze shromaždiště do cíle. Zde hlídka spolupracuje se strážníky Městské policie a organizátory průvodu. Pravidelně posiluje hlídka Dopravní inspektorát, protože předpokládá zvýšený výskyt řidičů pod vlivem alkoholu. V uplynulých letech nebyla přijímána žádná speciální opatření.

Liturgická pouť na hoře svatého Antonína je také pravidelnou akcí. Zde dochází pouze k výkonu služby se zvýšeným dohledem. Zvýšený dohled přímo v místě konání pouti provádí obvodní oddělení Policie ČR ve Veselí nad Moravou. Ve většině případů se jedná o sníženou průjezdnost z důvodu velkého množství automobilů a pěších chodců na komunikaci III. třídy.

Společným rysem výše uvedených kulturních akcí je množství lidí shromážděných buď v jednom místě, nebo množství lidí na více místech, což se dá charakterizovat jako měkký cíl. Všechny tyto akce jsou monitorovány Policií ČR, ale zajištění bezproblémového průběhu je na organizátorech a jednotlivých osobách odpovídajících za danou oblast. Kromě

²⁵ Počítačový program v rámci Policie ČR, ve kterém jsou zaznamenány všechny veřejné akce

dopravních nehod, nevolností způsobenými vysokými teplotami či alkoholem, nebyly řešeny žádné vážnější incidenty.

Při podrobném rozboru jednotlivých akcí bude možné identifikovat zranitelná a riziková místa, která by mohla být zdrojem nebezpečí. Na tato místa je třeba pořadatele upozornit, což je i záměrem této diplomové práce.

K identifikaci možných nebezpečí a hrozeb, bylo nutné seznámit se s průběhem akcí, pořadatelským zajištěním a prostorem, kde tyto události probíhají.

4 NÁVRH ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI VÝZNAMNÉ SPOLEČENSKÉ AKCE V MIKROREGIONU OSTROŽSKO- VESELSKO

Mikroregion Ostrožsko-Veselsko je oblast bohatá na společenské události. Zvláště v letních měsících jsou na otevřených prostranstvích pořádány akce s velkou koncentrací lidí. K podrobné analýze byly zvoleny Dolňácké slavnosti s jízdou králů pořádané ve městě Hluk.

K získání informací o zajištění bezpečnosti, byla využita metoda kvalitativního výzkumu – expertní rozhovor. O rozhovor byli požádáni pořadatelé Dolňáckých slavností s jízdou králů v Hluku, organizátor Srazu Lhot v Ostrožské Lhotě a organizátor na liturgické pouti na hoře svatého Antonína.

Návrh zajištění bezpečnosti je zpracován pro významnou společenskou akci v Mikroregionu - Dolňácké slavnosti v Hluku s jízdou králů. Expertní rozhovory byly vedeny se čtyřmi pořadateli – Ing. Janem Šimčíkem, panem Miroslavem Šuránkem, panem Davidem Hájkem a jeden dotazovaný si přál zůstat v anonymitě. Tři dotazovaní jsou dlouholetými pořadateli a účastníky této události. Také tři z dotazovaných byli nebo jsou ve funkci místostarosty, do jehož kompetencí náleží i odpovědnost za organizaci této události.

Z důvodu získání více informací o organizaci kulturních akcí, byly provedeny další dva expertní rozhovory mimo zvolenou událost. O rozhovor byl požádán organizátor Srazu Lhot a Liturgické poutě na Hoře svatého Antonína.

Jednotlivé expertní rozhovory byly vyhodnoceny a pomocí SWOT analýzy stanoveny slabé stránky a zvláště hrozby celé akce. Výsledkem provedené analýzy je metodika zajištění bezpečnosti na akcích pořádaných v mikroregionu Ostrožsko-Veselsko a Plán zajištění bezpečnosti Dolňáckých slavností s jízdou králů v Hluku.

4.1 Analýza akce Dolňácké slavnosti s jízdou králů v Hluku

Dolňácké slavnosti s jízdou králů jsou pořádány jedenkrát za tři roky, vždy první červenový víkend. Cílem Dolňáckých slavností spojených s jízdou králů je uchování staré tradice jízdy králů spojené se slavnostmi, na kterých se prezentují místní i přespolní folklorní spolky a soubory. V tyto dny se město stane cílem až pro 11 tisíc návštěvníků.

Hlavním organizátorem akce je město Hluk. Příprava je rozložena do cca 9 měsíců. V tomto období je třeba zajistit:

- Tým pořadatelů.
- Rozčlenit tuto třídní akci na jednotlivé dny.
- Každý den rozfázovat na samostatné události.
- Pro jednotlivé oblasti určit osobu odpovědnou za splnění daného úkolu.
- Průběžně získávat informace o plnění úkolů.
- Prodiskutovat a řešit nové skutečnosti, které se dříve nevyskytly nebo řešeny nebyly.

Po ukončení Dolňáckých slavností zhodnotit průběh, vše zaznamenat pro organizaci následujícího ročníku.

Průběh Dolňáckých slavností byl v této diplomové práci rozdělen na dvě části:

- Mobilní: doprava a průvod.
- Statická: žádání o povolení královské jízdy, kulturní vystoupení a výstavy, umístění prodejních stánků.

4.1.1 Doprava v období konání Dolňáckých slavností s jízdou králů

Jednou z povinností pořadatelů Dolňáckých slavností je zajištění plynulé dopravy po celý průběh této kulturní akce.

Občané města jsou v dostatečném předstihu před konanou událostí vyzýváni, aby po dobu průběhu Dolňáckých slavností omezili parkování na veřejných odstavných plochách a na místních komunikacích z důvodu větší průchodnosti města a pro zajištění volného průjezdu složek integrovaného záchranného systému.

Doprava v pátek a sobotu probíhá standardním způsobem, není třeba žádných omezení. V neděli nastává situace, kdy jsou na základě rozhodnutí Městského úřadu v Uherském Hradišti instalovány přenosné dopravní značky a dopravní zátarasy.

- Na příjezdné komunikaci ze směru od Kunovic a od Ostrožské Lhoty je umístěn zátaras č. 1.
- Zátaras č. 2. je umístěn na komunikaci ze směru Boršice u Blatnice.

- Příjezdová komunikace ze směru Uherský Brod, Dolní Němčí je opatřena zátarasem č. 3.

Každý z těchto zátarasů je opatřen značkou „B01 - Zákaz vjezdu všech vozidel (v obou směrech)“ (dopravní značení.eu, 2017). V místě zátarasu jsou přítomny i dvoučlenné pořadatelské hlídky, které navigují přijíždějící automobily na stanovenou objízdnou trasu. Objízdná trasa je vedena v severní části města. Stejná objízdná trasa je určena i pro vozidla hromadné dopravy.

Obr. 16 Mapa umístění záatarasů (mapy.cz)

Další záatarasy se stejným dopravním značením jsou instalovány na komunikaci, kterými je možné z objízdné trasy projet na komunikaci sloužící k přesunu průvodu. Tyto záatarasy jsou bez stálé hlídky. Jejich umístění je namátkově prověřováno městskou policií a hlídkou Police ČR.

Doprava je odkloněna po dobu průjezdu královské jízdy při žádání o krále a po dobu přesunu průvodu ze shromaždiště na fotbalový stadion. Po tuto dobu bezpečnost zajišťuje 6 pořadatelů na stálých stanovištích, kteří by měli zabránit kolizi vozidel a lidí v průvodu.

Organizátoři průvodu a organizátoři samotné jízdy králů jsou mobilní a přesunují se spolu s průvodem.

Prvotním úkolem organizátorů celého průvodu je seřazení průvodu podle seznamu a dodržení časové osy při přesunu ze shromaždiště do cíle. Organizátoři jízdy králů přednostně dohlíží na bezpečnost koní a jezdců a na bezpečnost přihlížejícího davu, ale pouze ve vztahu kůň - dav.

Komunikace II. třídy, po níž je vedena většina trasy průvodu, má stabilní parametry tj. šíří 7,5 m. Na okrajích komunikace a na přilehlých chodnicích lemují celý průvod tisíce diváků, kteří se po průchodu průvodu řadí za průvod nebo se snaží přesunout spolu s průvodem. V čele průvodu jedou jezdcí na koních, kteří se při vyvolávkách směřovaných k divákům zastavují. Tyto zastávky jsou zcela neplánované a měly by probíhat v místech největší kumulace přihlížejících. Při obrovském zájmu o tuto atrakci je to ovšem problém a tak jezdcí volí systém vyvolávání průběžně. Mimo náhodného výběru z davu diváků jsou často terčem vyvolávek řemeslníci či podnikatelé žijící ve městě. Jediným omezením pro délku a četnost vyvolávek je časový limit přesunu celého průvodu. Delší zastávky jsou plánovány na náměstí, kde dochází ke kumulaci lidí a při udělování práva jízdy králů u tvrze.

Ke zhuštění a markantnímu zpomalení průvodu dochází v místech, kde průvod opouští komunikaci II. třídy a přesunuje se po místní komunikaci k fotbalovému stadionu. Zde velmi záleží na schopnostech a dostatečném množství pořadatelů k regulaci průvodu a oddělení osob, které do průvodu nepatří.

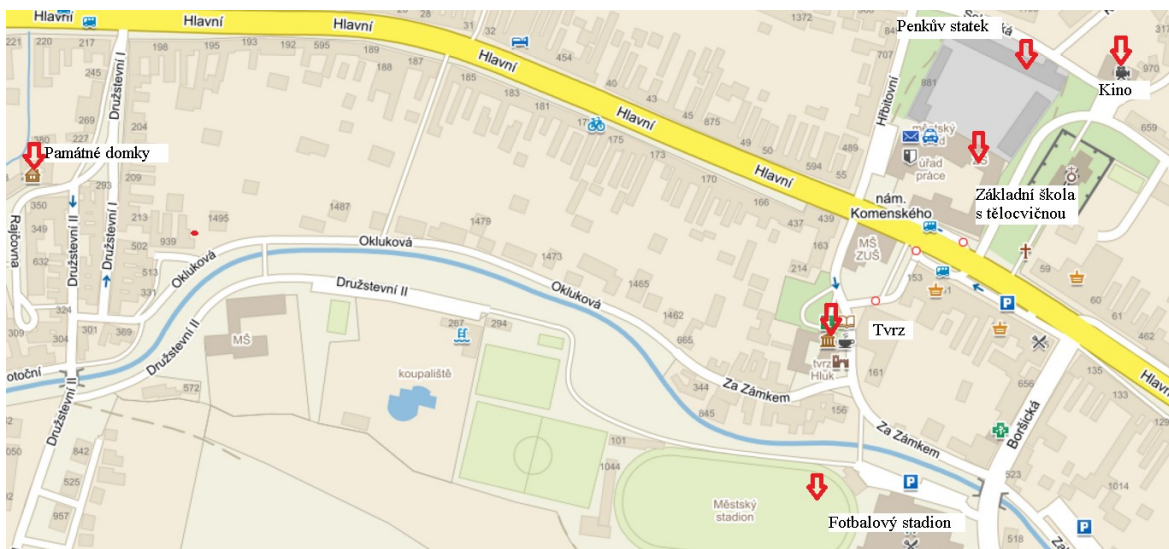
4.1.2 Stanoviště kulturních programů a výstav

Mimo samotnou jízdu králů se v Hluku po celé tři dny konají různá kulturní vystoupení a výstavy. V této práci budou popsána pouze kulturní vystoupení a výstavy jejichž pořadatelem je město Hluk.

Stanoviště kulturních akcí se od sebe liší maximální možnou kapacitou návštěvníků. Celkem je těchto míst 6:

- Památkové domky.
- Základní škola s tělocvičnou.
- Penkův statek.

- Místní kino.
- Prostranství u tvrze.
- Fotbalový stadion.

Obr. 17 Mapa lokalit kulturních akcí (mapy.cz)

4.1.2.1 Památkové domky

V památných domcích probíhají menší kulturní akce. Je zde umístěna stálá expozice o životě na vesnici z přelomu 18. a 19. století. Oba sousedící domky mají společný dvůr, ve kterém jsou v době konání Dolňáckých slavností pořádány besedy u cimbalu, semináře o lidovém malířství, krojích, vaření a zvycích. Semináře probíhají po celý den. V průběhu dne je možné navštívit i výstavní expozice. Besedy u cimbalu začínají v odpoledních a končí v brzkých ranních hodinách.

Památné domky mají svého správce, který zajišťuje průvodcovské služby a dohlíží na návštěvníky. Kulturní akce zajišťují členky z Ženského pěveckého sboru a jejich rodinní příslušníci. Není přítomna žádná jiná služba či bezpečnostní hlídka. Průběžně na tato místa zajíždí hlídka městské policie a hlídka Policie ČR. Kapacita celého areálu je 100 až 150 osob. Pořadatelskou hlídku by bylo vhodné posílit v případě, že zde bude probíhat kulturní program, zejména v nočních hodinách.

4.1.2.2 Základní škola s tělocvičnou

Budova je umístěna v blízkosti náměstí. V období Dolňáckých slavností slouží několik tříd a tělocvična jako výstavní prostory. Na výstavu bývají zapůjčena díla známých autorů, nejlépe pak ucelená sbírka jednoho autora. Protože se jedná o velmi hodnotná díla, je výstava pojištěna. Je to tedy jediné místo, které je zabezpečeno profesionální bezpečnostní agenturou. Dále jsou zde také vystavovány fotografie místních amatérských i profesionálních fotografů, krojové součásti a kroje. V budově školy probíhá i výstava vín spojená s jejich degustací.

Bezpečnost a dohled v místech výstavy je zajišťována pořadatelskou službou z řad místních dobrovolníků a studentů. Mimo již uvedenou bezpečnostní službu zajišťující dohled nad zapůjčenými cennými díly.

Budova základní školy je napojena na centrální alarm a v případě výstavy cenných děl je hlídání zajištěno bezpečnostní službou. Což je obvyklý požadavek při sjednání komerčního pojištění děl. Jelikož se jedná o rozsáhlý prostor, bylo by vhodné nastavit režim kontrol a pravidelných pochůzek

4.1.2.3 Penkův statek

Budova bývalého statku, kde bývají umístěny expozice zaměřené na motorismus. V roce 2014 zde byla umístěna historická vozidla. Do těchto míst zavítají většinou milovníci techniky. Není zde umístěno žádné posezení, nedochází k většímu hromadění lidí.

Dohled nad vystavenými kusy zajišťuje pořadatelská služba z řad dobrovolníků. Majitelé historických vozidel zde mají také své zástupce. Výstava probíhá v sobotu a v neděli po celý den. V nočních hodinách sem častěji zajíždí hlídka Policie ČR.

Stávající kombinace pořadatelských hlídek, majitelů vozidel a zajíždějících hlídek Policie ČR se jeví jako naprosto dostačující.

4.1.2.4 Místní kino

Budova místního kina se nachází v blízkosti náměstí. V pravidelných intervalech jsou promítány filmy s tematikou jízdy králů. Často se jedná o historické filmy, o něž je velký zájem zvláště u místních občanů. Mimo běžných zaměstnanců kina nebyl v době konání Dolňáckých slavností posilován počet kmenových zaměstnanců ani zde nebyly umístěny

žádné hlídky. Program probíhající v místním kině, není natolik atraktivní, aby bylo třeba zvyšovat počet pořadatelů nad rámec kmenových zaměstnanců.

4.1.2.5 *Prostranství u tvrze*

U zdejší tvrze je vybudováno kryté podium pro menší skupiny účinkujících. Při Dolňáckých slavnostech je využíváno hlavně k vystoupení dětských souborů a k večerním programům. Od pátku do neděle je pódium ve večerních a nočních hodinách dějištěm lidových veselí. K tanci a poslechu hraje každý večer jiná dechová hudba, která se střídá s cimbálovou muzikou. Před pódium je taneční parket a kolem něj se nachází stolové uspořádání.

Program je koncipován tak, že páteční odpoledne a podvečer, sobotní dopoledne a odpoledne patří těm nejmenším účinkujícím. Nedělní dopoledne diváky na tato místa přiláká přehlídka slováckých verbířů²⁶.

V budově tvrze je umístěna Zámecká kavárna, jejíž letní zahrádka prakticky sousedí s plochou před pódium, v těchto místech dochází k velké kumulaci osob. Stolové uspořádání je schopno pojmut až 300 diváků. Jelikož je v okolí tvrze travnatá i zpevněná plocha, je zdejší kapacita omezena pouze viditelností na pódium. Pořadatelská služba je zaměřena na bezproblémový průběh programu nikoli na bezpečnost účinkujících a diváků.

Tvrz je také místem, kam směřuje královská jízda s žádostí o udělení práva k jízdě králů. Udělení práva se neděje na pódium jako vystoupení, nýbrž na malém přenosném pódium přímo před historickou tvrzí.

Místo, kde se jezdcům povolení dostane je vyhrazeno bezpečnostními páskami. Na bezpečnost diváků i jezdců dohlíží pořadatelé. Konkrétně jsou to organizátoři jízdy králů, kteří jsou přítomni udělení práva, vodiči koní. K posílení bezpečnosti je přítomna i skupina místních hasičů, jejichž úkolem je z vyčleněného prostoru vykázat bezohledné návštěvníky. Ve většině případů se ale jedná o fotografy a kameramany, kteří v honbě za nejlepším záběrem porušují nastavená bezpečnostní opatření.

²⁶ Tanečník verbuňku – mužský sólový tanec

V tomto místě je v době udělování práva konání jízdy králů natěsnáno několik set až tisíc osob. Jedná se o jednu z nejatraktivnějších událostí Doňáckých slavností. Po obdržení práva se skupina jezdců přesune vedlejšími ulicemi na shromaždiště průvodu. Přihlízející mohou prostor před tvrzí opustit po místní komunikaci, která se větví do čtyř stran.

Zde je třeba rozlišit pořadatelské týmy v době konání kulturních programů. Při udělení povolení práva, by bylo vhodné pořadatelskou službu posílit, aby nedocházelo k narušení bezpečné zóny mezi diváky a jezdci na koních.

4.1.2.6 Fotbalový stadion

Fotbalový stadion je vzhledem ke své rozloze a velké tribuně po dobu Dolňáckých slavností hlavním dějištěm největších kulturních vystoupeních. Akce začíná v pátek, kdy probíhá taneční zábava. V sobotu je program plánován v odpoledních hodinách. Začíná festivalem dechových hudeb, po jehož ukončení následuje lidová veselice. V nedělních dopoledních hodinách probíhá úklid a příprava na odpolední vyvrcholení hlavního kulturního programu.

Průvod se po průchodu určenou trasou dostane ke vstupní bráně na stadion, kterou musí projít každý účastník průvodu. Před vstupem na stadion čeká pořadatele náročný úkol – zkorigovat průvod tak, aby bez problému prošel uličkou mezi sportovní halou a zástavbou rodinných domků. Celý průvod se zhuští a pohyb průvodu se prakticky zastaví. Toto místo znervózní hlavně koně. Vodiči jsou na toto místo upozorněni svými zkušenějšími kolegy a také jsou na tuto situaci po dobu výcviku připravováni. Organizátoři programu a pořadatelé se musí rychle rozhodovat a nemohou nechat průvod před vstupem na stadion dlouho čekat.

Fotbalovým stadionem nejprve projede královská jízda. Za ní projde celý krojovaný průvod a poté následuje jedno vystoupení za druhým až do večerních hodin. Zdejší program může z kryté tribuny sledovat až 3 000 diváků. A bezpočet diváků bez možnosti sezení na kryté tribuně.

Připravitelé z řad místních hasičů a organizovaných spolků sledují především to, aby nedošlo ke střetu jezdců na koních s přihlízejícími diváky a aby nebyl narušen plynulý průchod průvodu. Poskytují také informační služby. Mimo tyto pořadatele je přítomná skupina zajišťující programovou stránku odpoledne, která koordinuje jednotlivé vstupy účinkujících

dle programového scénáře. Po ukončení slavnostního programu se v pozdních odpoledních hodinách brány stadionu uzavřou.

Zajištění průběhu Dolňáckých slavností spojených s jízdou králů je zajisté velmi náročná činnost. Vysoké nároky jsou kladeny na město Hluk jako pořadatele slavností, stejně, jako na velitele jednotlivých organizačních a pořadatelských týmů. Organizace průběhu slavností probíhá již několik desetiletí přibližně stejně. Zatím nebylo třeba řešit vážnější problémy z pohledu zajištění bezpečnosti měkkých cílů. Podrobným popisem sledu jednotlivých událostí, jsou v organizaci určita místa, která by měla být oproti zažitým zvyklostem řešena a zabezpečena.

Na fotbalovém stadionu by měl být stanoven přesný počet pořadatelů, jejich úkoly a technické vybavení, které by umožňovalo komunikaci. Zdejší pořadatelský tým by mohl být posílen o pořadatele, kteří se přesouvají současně s průvodem. Organizace programu by měla zůstat v kompetenci jiné skupiny pořadatelů, která ale bude dle potřeby s ostatními komunikovat.

4.1.2.7 Umístění prodejních stánků

Jelikož se jedná o velkou kulturní akci, je třeba věnovat pozornost i prodejním stánkům. V organizaci je na ně pamatováno tím, že je určena lokalita pro umístění stánků. Stánkaři žádají město Hluk o povolení k umístění stánku. Tyto podmínky jsou zpracovány v Obecně závazné vyhlášce o místních poplatcích. Zájemci žádají, o možnost umístění stánku i několik týdnů před konanou akcí. Tuto činnost zajišťují členové komisi města. Myšlen je především výběr poplatku za zábor veřejného prostranství a povinnost úklidu odpadů z podnikatelské činnosti. Od stánkařů nejsou požadovány doklady o bezpečnosti používaných zařízení např. plynové láhve na propan-butan apod.

Prodejní stánky jsou pro své okolí nebezpečné hlavně v případě používání spotřebičů na propan-butan a elektřinu. Stánkaři by měli předložit platné revizní zprávy svých zařízení, aby byla minimalizována možná rizika. Bylo by vhodné posílit pořadatelské hlídky v místech konání kulturních akcí. Posílení by bylo možné řešit i přesunem hlídek nebo kombinací jednotlivých míst podle druhu probíhajícího programu.

Tab. 3 Neděle – časový harmonogram (vlastní zdroj)

Časová osa	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
U tvrze																		
Stadion																		
Domky																		
Kino																		
Penkův statek																		
Základní škola																		
Stánky																		
Průvod																		

Z uvedených tabulek je zřejmé, že většina programů probíhá na různých místech, ale ve stejném časovém rozmezí. Což je také jeden z podpůrných důvodů ke změně, při rozhodování o počtu a umístění bezpečnostních hlídek na jednotlivá stanoviště kulturních akcí.

4.1.3 Expertní rozhovory a jejich rozčlenění na tematické okruhy

Forma Expertního rozhovoru (Hendl, 2008) k podrobnému zjištění stavu bezpečnosti na této společenské akci byla zvolena z důvodu osobního kontaktu s jednotlivými pořadateli. Cílem bylo zjistit způsob průběhu celé akce, její organizace, hierarchie přijímání rozhodnutí, existence rozpisů pořadatelských hlídek a zvláště zajištění bezpečnosti účastníků. Toto vše pomocí připravených dotazů, na které odpovídali všichni oslovení pořadatelé. Každá osoba, s níž byl veden rozhovor, se na slavnostech podílí nebo v minulosti podílela. Všichni společně byli součástí týmu s rámcově stanovenými pravidly, co musí být zajištěno tak, aby tato dlouho připravovaná událost proběhla bez zmatků a nepříjemných situací.

K expertnímu rozhovoru týkajícího se organizace Dolňáckých slavností spojených s jízdou králů byli vyzváni Ing. Jan Šimčík, pan Miroslav Šuránek, pan David Hájek, další dotazovaný si přál zůstat v anonymitě.

Pro všechny dotazované bylo připraveno 25 otázek v následujícího znění:

1. Uvedete své jméno, nebo si přejete zůstat v anonymitě?
2. Jelikož se jedná o pravidelné akce, jste pořadatelem pravidelně (kolikrát)?
3. Co, konkrétně Vy na akci zajišťujete?
4. Jste na akci v pozici velitele - je Vám podřízena nějaká pracovní skupina (jak velká), co zajišťuje?
5. Jakým způsobem je zajišťována bezpečnost účastníků akce (pokud je zajišťována) – pořadatelé, hasiči, bezpečnostní služba, policie, kolik osob ji zajišťuje?
6. Máte např. vypracovaný nějaký manuál, podle kterého bezpečnost zajišťujete?
7. Jsou řešena například dopravní omezení, zákazy vjezdu, objízdné trasy apod.?
8. Je bezpečnost zajišťována jen na místech, kde probíhají akce?
9. Je bezpečnost zajišťována plošně?
10. Jak je zajištěna bezpečnost průvodu?
11. Na co při zajištění bezpečnosti nejvíce spoléháte?
12. Došlo v minulosti k nějakému incidentu (napadení jezdců, splašení koní, agresivní návštěvník, auto najíždějící do lidí, ohrožování zbraní)?
13. Jak byl incident vyřešen (vlastními silami, přivoláním Policie ČR)?
14. Uvažoval/a jste někdy, že může dojít k nějakému bezpečnostnímu incidentu (jakému)?
15. Když se zamyslíte nad bezpečnostním zajištěním akce, uvědomujete si nějaké nedostatky, chybějící opatření?
16. Je dle Vašeho názoru nějaké místo nebezpečné, zvláštní, odlišné od ostatních?
17. Zaregistroval/a jste pojem – měkký cíl?
18. Spojil/a jste si pojem měkký cíl s akcí, na jejíž organizaci se podílíte?
19. Víte o tom, že existuje metodika zabývající se ochranou měkkých cílů?

20. Podnikli jste v minulosti nějaká opatření na ochranu měkkých cílů?
21. Připravujete nebo podnikáte pro nastávající akci opatření na ochranu měkkých cílů?
22. Připravujete v letošním roce nějakou změnu oproti letem předcházejícím (myšleno změnu týkající se bezpečnosti účastníků)?
23. Domníváte se, že hrozba útoku s jakýmkoli úmyslem je reálná?
24. Obáváte se nějakého útoku (jakého, ohodnoťte jej na stupnici 1- 5, kdy 1 = neobávám, 2 = obávám se trochu, 3 = obávám, 4 = mám velké obavy, 5 = jsem si jist, že k útoku dojde)?
25. Má vaše město OZV týkající se veřejných akcí?

K akci Dolňácké slavnosti s jízdou králů byli osloveni 4 pořadatelé. Původní úmysl byl provést 6 expertních rozhovorů. Ale po rozhovorech s uvedenou čtveřicí bylo konstatováno, že dalšími rozhovory by nedošlo k získání nových poznatků, neboť stávající odpovědi se lišily minimálně.

Ing. Jan Šimčík, pan Miroslav Šuránek a anonymní respondent jsou osoby s dlouholetými pořadatelskými zkušenostmi, nejprve v pozici podřízených a později ve vedení skupin. Dva z těchto dlouholetých pořadatelů zastávali pozici hlavních koordinátorů. Čtvrtý dotazovaný neměl žádné zkušenosti v podřízené funkci, ale přímo jako hlavní koordinátor.

Celkem 25 otázek bylo rozděleno do sedmi tematických okruhů:

- První okruh otázek (1. - 4. otázka) se týkal dotazované osoby a pozici vůči ostatním pořadatelům.
- Druhý okruh otázek (5. - 7. otázka) byl směřován na bezpečnost účastníků, postup při zajišťování bezpečnosti.
- Třetí okruh otázek (8. – 11. otázka) zahrnoval přehled dotazovaných o zajišťovaných místech.
- Čtvrtý okruh otázek (12. – 14. otázka) se týkal konkrétních událostí a s nimi související možnost vzniku bezpečnostního incidentu.
- Pátý okruh otázek (15. – 16. otázka) nabádal k zamyšlení nad rizikovými místy slavností a možností změny.

- Šestý okruh otázek (17. – 21. otázka) se zabýval informovaností o měkkých cílech a opatřeními na jejich ochranu.
- Sedmý okruh otázek (22. – 25. otázka) zjišťoval, zda pořadatelé reagují na dění ve světě a jejich osobní obavy z nějakého bezpečnostního incidentu.

4.1.3.1 Tematický okruh I – dotazovaná osoba

Tři z dotázaných se na přípravách podílí 40 a více let. Při tříleté periodě budou v letošním roce v pořadatelském týmu po třinácté. Jelikož se každý z dotazovaných zabýval jiným druhem činnosti, měli specifické zkušenosti s řízením různě velkého kolektivu. Také záleželo na tom, zda si spolupracovníky vybírali sami nebo tvořili tým z lidí zastupujících zájmové spolky ve městě.

Pan Miroslav Šuránek zná královskou jízdu od člena královské družiny, přes vodiče koní až po osobu odpovědnou za zajištění celé jízdy králů včetně výcviku jezdců, výběru koní a všech úkonů s ní souvisejících. Pan Jan Šimčík začínal jako člen dechovkové kapely a nejprve na slavnostech vystupoval jako účinkující, později byl několikrát hlavním organizátorem festivalu dechovek v hlavním programu na fotbalovém hřišti. Po zvolení do funkce starosty zastupoval pořadatelské město Dolňáckých slavností. Anonymní dotazovaný byl dlouholetým režisérem celých Dolňáckých slavností, zodpovědný za výběr účinkujících a organizaci průvodu. V období zvolení do funkce místostarosty vystupoval jako hlavní organizátor a koordinátor celé akce. Pan David Hájek byl při výkonu funkce místostarosty hlavním organizátorem slavností.

Každý z dotazovaných zvolil jiný způsob rozdělení kompetencí v podřízeném týmu. V pozici hlavního organizátora si každý zvolil různě velký tým co do počtu osob. Obsah jejich činností se však lišil minimálně.

Všichni se shodli na tom, že v současné době je stále větším problémem získat dobrovolníky pro některé pozice. Relativně ustálený kolektiv s průběžnou generační obměnou je charakteristický jen pro zajištění jízdy králů. Vodiči koní jsou často bývalí členové královské družiny. V mnohých rodinách tato funkce přechází z otce na syna. U této skupiny nebyl problém s obsazením pozic. Větší problém nastává v naplnění královské družiny vzhledem k slabým populačním ročníkům.

4.1.3.2 Tematický okruh II – postup při zajištění bezpečnosti účastníků

Všichni dotazovaní odpovídali shodně, že bezpečnost je zajišťována hlavně dobrovolníky z místních spolků organizovaných v Hluku. Velkou měrou se na zajištění bezpečnosti podílí místní hasiči, které vzpomenuli všichni dotazovaní. Hasiči jsou obsazováni přednostně do hlídek na zátarasech a v místech kumulace diváků. Do pořadatelských týmů jsou přizváni na výpomoc známí a rodinní příslušníci pořadatelů. Z jednoho rozhovoru vyplynulo, že zájem o pořadatelskou činnost není tak velký jako před lety a je stále obtížnější najít do týmů psychicky a fyzicky zdatné členy. Na pořadatele jsou kladeny stále větší požadavky týkající se informovanosti a ovládnutí komunikačních prostředků. Žádný z dotázaných nedokázal ani orientačně říci, kolik osob je do této pořadatelsky zapojeno. V průběhu akce není určena žádná speciální skupina, která by se zabývala samotnou bezpečností. Bezpečnost zajišťuje městská policie. Před konáním Dolňáckých slavností je dohodnuta forma spolupráce s Policií ČR, respektive s obvodním oddělením Policie ČR v Uherském Ostrohu.

Bylo zjištěno, že na tak významnou a organizačně náročnou práci není vypracován manuál činností, které je třeba zabezpečit. Všichni dotazovaní odpověděli, že akce se pravidelně opakuje a organizační tým tak ví, co má zajišťovat. Dále jsou k dispozici zápisy a poznámky z let minulých, ze kterých pořadatelé čerpají.

Všichni dotazovaní byli velmi dobře informováni o dopravních omezeních, která jsou zajišťována z důvodu bezpečnosti účastníků průvodu a znali místa s umístěnými zátarasy. Jejich odpovědi se lišili jen v počtu a složení hlídek u těchto zátarasů. Zde je patrné, že objízdné trasy a řešení dopravy jsou pro pořadatele důležité.

4.1.3.3 Tematický okruh III – zajišťovaná místa

Bezpečnost měli respondenti spojenou především s dopravou a jejím omezením. Poté vzpomněli spolupráci s policií. Tyto otázky byly velmi konkrétní, odpovědi se lišili a většina odpovědí byla všeobecná, dotazovaní nedokázali své odpovědi konkretizovat. Nicméně z odpovědí vyplynulo, že bezpečnost je zajišťována pořadatelskou službou jen v místech konání kulturních akcí. Ani jeden z dotazovaných nebyl schopen uvést celkový počet pořadatelů, ba ani přibližný odhad. Konkrétní počet je znám jen při zajištění bezpečnosti jízdy králů. Plošné zajištění bezpečnosti není pokryto z řad pořadatelů. Zde pořadatelé plně spoléhají na hlídky Policie ČR, které v rámci spolupráce vykonávají službu formou zvýšeného dohledu na území celého města Hluk.

Bezpečnost průvodu je plně ponechána na organizátorech jízdy králů, vodičích a majitelích koní. Malou měrou ji zastanou organizátoři průvodu. Z uvedených odpovědí vyplývá, že zásahu by byla schopna skupina vedoucí koně. Zůstává však otázkou co by se stalo s koňmi, kdyby vodiči koní zasahovali například při bezpečnostním incidentu netýkajícího se vztahu koní a osob. Z odpovědí vyplynulo, že pořadatelé spoléhají na štěstí, dobrou přípravu a skutečnost, že jejich akce není natolik zajímavá, aby byla terčem nějakého útoku.

4.1.3.4 Tematický okruh IV – možnost vzniku bezpečnostního incidentu

V minulosti došlo k nevýznamným incidentům typu poškození automobilu koněm, pád z koně nebo poranění koně. Vše se ale obešlo bez následků a bylo vyřešeno přímo na místě bez zásahu Policie ČR. Proto se ani jeden z dotazovaných touto otázkou nijak nezabýval. Dotazovaní si nejsou vědomi nějakých nedostatků ze strany pořadatelů týkajících se zajištění bezpečnosti účastníků slavností.

4.1.3.5 Tematický okruh V – riziková místa

Žádný z respondentů si není vědom nedostatků týkajících se bezpečnostního zajištění akce. Ani jeden z nich neuvažuje o přijetí nějakých jiných či nových opatření, které by mohlo zvýšit bezpečnostní zajištění akce. Tři dotazovaní se shodli na skutečnosti, že v průběhu Dolňáckých slavností se vyskytují místa, kterým by měla být věnována větší pozornost. Jsou to především ta s vysokou koncentrací diváků a účinkujících:

- Seřadiště průvodu.
- Místa, kde jezdci říkají své vyvolávky.
- Žádání o povolení jízdy králů u tvrze.
- Ulička před vstupem na fotbalový stadion.

Všechna tato místa jsou přeplněna diváky nebo účinkujícími s minimální možností okamžitého opuštění lokality.

4.1.3.6 Tematický okruh VI – opatření na ochranu měkkých cílů

Fenomén posledních několika let – měkký cíl, zaregistroval každý dotazovaný většinou v televizním vysílání. O tom, že existuje metodika zabývající se ochranou měkkých cílů, nevěděl žádný z dotázaných. Informace týkající se bezpečnosti měkkých cílů nejsou dostatečně prezentovány široké veřejnosti a o jejich existenci ví jen ti, kteří se touto problemati-

kou zabývají. Spojení pojmu měkký cíl a Dolňácké slavnosti vzbudilo spíše úsměv. Z důvodu nespojení si tohoto pojmu s připravovanou akcí nebyla v minulosti podniknuta žádná opatření. A pro nastávající ročník Dolňáckých slavností nejsou žádná opatření tohoto druhu plánována.

4.1.3.7 Tematický okruh VII – obavy pořadatelů z bezpečnostního incidentu

Nastávající ročník Dolňáckých slavností proběhne v oblasti zajištění bezpečnosti ve stejné režii jako ročníky předcházející. Zůstává stejná organizační struktura – hlavní koordinátor – organizační výbor – skupiny pořadatelů dle oblastí činnosti.

Všichni dotazovaní jsou přesvědčeni, že hrozba útoku v průběhu konání Dolňáckých slavností je nereálná. Své přesvědčení odůvodňují tím, že tato akce není zaměřena nábožensky ani politicky. Odpovědi se trochu lišily v obavách z možné hrozby útoku. Tři z dotazovaných se se obávají vzniku bezpečnostní hrozby. Dle stanovené pětibodové stupnice všichni shodně hodnotili stupněm 2 – obávám se trochu a jako rizika vyhodnotili:

- Nevyzpytatelné reakce z přemíry alkoholu.
- Splašení koní.
- Ohrožení okolí psychicky nevyrovnanou osobou.

Žádná z obcí, pořádající tyto společenské akce nemá platnou Obecně závaznou vyhlášku, která by upravovala povinnosti osoby pořádající vůči dotčené obci.

Další dva expertní rozhovory byly vedeny s pořadateli Srazu Lhot a Lehot v Ostrožské Lhotě panem Vítem Lopatou a organizátorem Liturgické poutě na hoře sv. Antonína páterem Mgr. Zdeňkem Stodůlkou. Z těchto rozhovorů vyplynulo, že výborný systém pro organizaci pořadatelů zvolil Vít Lopata, který přesně zpracoval složení a umístění pořadatelových hlídek. Zajistil spojení pomocí mobilních telefonů, vše bylo řešeno operativně a aktuálně. Z druhého expertního rozhovoru vyplynulo, že systém získávání nových pořadatelů pomocí spolehlivých dlouholetých pořadatelů se při této akci opět osvědčil. Tyto dva expertní rozhovory byly využity jako měřítko vztahující se na rozhovory s pořadateli Dolňáckých slavností v Hluku.

Ze všech 6 rozhovorů vyplynulo, že všichni pořadatelé slyšeli o pojmu měkký cíl, ale žádná akce nebyla zajištěna tak, aby řešila bezpečnost měkkých cílů.

4.1.4 Vyhodnocení expertních rozhovorů

Z analýzy expertních rozhovorů vyplynuly následující skutečnosti:

- Pořadatelé nemají zajištěnu bezpečnost měkkých cílů a ani se zavedením bezpečnostních opatření na jejich ochranu nezabývají.
- Není znám přesný ani přibližný celkový počet pořadatelů, kteří po dobu trvání Dolňáckých slavností zajišťují organizaci.
- Některé pořadatelské hlídky se přesunují z místa na místo a hrozí nebezpečí, že nebudou na stanovištích, kde budou třeba.
- Není zajištěna zdravotní péče ani není zřízeno stanoviště zdravotní služby.
- Zcela bez dozoru jsou ponechány zátarasy umístěné na místních komunikacích, které lze odstranit a ohrozit tak bezpečnost průvodu.
- Bezpečnost účastníků akce je zajišťována jen ve vztahu kůň – člověk.
- Na exponovaných místech nejsou zajištěny únikové cesty.

Po vyhodnocení expertních rozhovorů byla ke stanovení silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb pro Dolňácké slavnosti s jízdou králů použita SWOT analýza.

Tab. 4 SWOT analýza (vlastní zdroj)

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Zachování tradic	Počet pořadatelů
Pravidelná akce	Zajištění zdravotnické péče
Rozvoj turistiky	Výcvik pořadatelů
Zkušenosti pořadatelů	Ochrana měkkých cílů
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Zvýšení bezpečnosti ve městě	Splašení koní
Rozvoj služeb	Útok psychicky narušené osoby
Získání nových pořadatelů	Výtržnost pod vlivem alkoholu
Prověření systému bezpečnosti	Teroristický čin

4.1.5 Analýza silných stránek

K silným stránkám patří:

- Zachování tradic.

Na průběhu každého ročníku Dolňáckých slavností s jízdou králů je zřetelná vazba na tradice a snaha zachovat tuto slavnost autentickou co možná nejvíce. Včetně skladby programů, umístění programů a starých zvyků.

- Pravidelnost akce.

Slavnost se koná pravidelně již několik desetiletí v tříleté periodě a navštěvuje ji více a více diváků. Mnozí z nich jsou pravidelnými návštěvníky, kteří se sem vrací.

- Rozvoj turistiky.

Rozvoj turistiky je jistě ekonomicky zajímavý pro pořadatele i pro místní živnostníky. A nejen v období slavností, turistika má vliv na rozvoj města i mimo tuto významnou akci.

- Zkušenosti pořadatelů.

Dlouholeté zkušenosti pořadatelů jsou cenným zdrojem informací pro novou nastupující generaci. O vztahu místních občanů k zachování tradic svědčí i to, že některé pořadatelské činnosti se v rodinách dědí z otce na syny.

4.1.6 Analýza slabých stránek

Slabými stránkami se dle provedené analýzy jeví:

- Nedostatečný počet pořadatelů zajišťující bezpečnost.

Množství míst, na kterých probíhají kulturní akce a průvod celým městem jsou nedostatečně obsazeny pořadatelskými hlídkami. Také skutečnost, že není znám ani přibližný počet pořadatelů, kromě pořadatelů jízdy králů, je pro organizaci akce tohoto rozměru alarmující. Je možné konstatovat, že pokud se úplně cizí člověk začlení mezi pořadatele a bude vystupovat dostatečně přesvědčivě, stane se součástí pořadatelského týmu. Bez problémů může získat informace o systému pořadatelské služby, bude mít přístup mezi účinkujícími, může vytypovat hodné místo, dobu k útoku. Přesuny hlídek jsou nekoordinované.

- Absence stanoviště zajišťující zdravotní službu.

Za nedostačující lze považovat i zajištění zdravotní péče místní zdravotní sestrou na telefonu. Nejbližší stanice Zdravotnické záchranné služby v Uherském Hradišti je vzdálena

přibližně 10 km. Bylo by vhodné použít model z Ostrožské Lhoty, kdy Zdravotnická záchranná služba byla přítomna po celou dobu trvání akce.

- Příprava pořadatelů.

Čas na proškolení pořadatelů je minimální. Výcvik zásad chování v různých krizových situacích neprobíhá vůbec. Většina z pořadatelů spoléhá na to, že se nic nemůže stát. Takový přístup k zajištění bezpečnosti je nezodpovědný. Na tuto problematiku je nutné podívat se z více stran. Měl by pořadatel zajistit proškolení pořadatelů? Mají členové pořadatelských hlídek zájem účastnit se přípravy? Zde se otvírá prostor pro zkvalitnění pořadatelské služby.

- Ochrana měkkých cílů.

Jak z vyhodnocení rozhovorů vyplývá, ochrana měkkých cílů nebyla dosud organizátory akce řešena. Nemohou ji tedy plnit ani pořadatelské týmy. Organizátor se na ochranu měkkých cílů nezaměřil ani v návaznosti na události v okolních státech.

4.1.7 Analýza příležitostí

K příležitostem plynoucím z pořádané slavnosti je:

- Zvýšení bezpečnosti ve městě.

Pořádaná akce nabízí možnost zamyslet se nad zajištěním stávající bezpečnosti a najít prostor pro její vylepšení. Zvýšení komfortu nejen po dobu konání slavností, ale i mimo tuto akci. Například zvýšením počtu městských strážníků nebo instalací kamer na frekventovaná místa.

- Rozvoj služeb.

Rozvoj služeb je otázkou nabídky a poptávky. Pro každou obec či město jsou fungující služby dobrou vizitkou a přínosem, jak pro dobré reference o městu, tak pro toho, kdo služby nabízí. Chod služeb a jejich odolnost vždy prověří akce většího významu. Zde se většinou projeví možnosti dalšího rozvoje např. uzavřením nových kontraktů. Mohou tak vzniknout i úplně nové typy služeb.

- Získání nových pořadatelů.

I když je pořadatelská základna ustálená, vždy dochází k obměně. Jinak tomu není ani u této akce. Dobrou organizací akce mohou být osloveni noví pořadatelé. Noví pořadatelé

mohou být přínosem pro řešení vzniklých problémů, protože nebudou zatížení stávajícím výkonem pořadatelské služby.

- Prověření systému bezpečnosti.

Stávající míra zajištění bezpečnost má určitý systém nastavení. Akce typu Dolňácké slavnosti s jízdou králů jsou náročné na organizaci bezpečnosti. Množství návštěvníků, délka trvání a nová rizika jsou důvodem ke změnám, které mohou probíhat etapovitě. Důsledné vyhodnocení průběhu akce nasměruje na oblasti s největšími nedostatky.

4.1.8 Analýza hrozeb

Z rozhovoru s pořadatelem této akce o organizaci Dolňáckých slavností s jízdou králů vyplývá, že její průběh mohou narušit následující hrozby:

- Splašení koní.

Tato hrozba může vzniknout v neděli. Tedy v době, kdy městem projíždí jezdci na koních. Dopoledne v době žádání rodičů krále, není toto nebezpečí tolik aktuální, protože zvyk žádání o krále znají většinou místní lidé. Větší nebezpečí hrozí při žádání starosty o udělení práva jízdy u tvrze. Tehdy dochází k přesunu jezdců od domu krále po uzavřené komunikaci k tvrzi (místa udělení práva). Přesun se děje po uzavřené komunikaci, nehrozí tedy střet s dopravními prostředky. Tato část programu není pro přihlížející ještě natolik atraktivní, protože před udělením práva jezdci nemohou vyvolávat a jízda probíhá relativně v klidu. Nebezpečné situace mohou nastat u tvrze, při udělení práva jízdy králů. Zde se shromáždí stovky až tisíce lidí, novináři a fotografové. A utvoří se téměř neprostupný dav. Pokud některý z dokumentaristů přetrhne bezpečnostní pásku, je na pořadatelích, aby uhájili dostatečně velký a bezpečný prostor pro koně a jezdce. Jezdci na koních odjíždí vedlejší silnicí na shromáždění průvodu. Ve většině případů k průjezdu stačí pokyny vodičů koní, pořadatelů a dav umožní průjezd. Dalším velkým nebezpečím je možnost splašení koní (od místa shromáždění až na sportovní stadion). Nebezpečí hrozí v místech zastavení a vyvolávek a poté v úzkém místě před vstupem na fotbalový stadion.

- Útok psychicky narušené osoby.

Útok psychicky narušené osoby může proběhnout kdykoliv a kdekoliv. Především v době, kdy se průvod zastaví (při udělení práva jízdy králů nebo v místech konání kulturních programů). Také útok může mít různou povahu od fyzického napadení až po použití střelné zbraně. Zde záleží jen na přítomnosti a pohotovém zásahu pořadatelské služby.

- Výtržnosti pod vlivem alkoholu.

Vyšší míra nebezpečí výtržností pod vlivem alkoholu je v blízkosti pohostinství nebo stánků s alkoholem. Ve většině případů večer nebo v nočních hodinách. S tímto problémem by se pořadatelé vyrovnali asi nejlépe, protože se jedná o jeden z nejčastějších problémů. Otázkou je jen, zda by byla pořadatelská služba přítomná.

- Teroristický útok.

V průběhu slavností dochází ke kumulaci lidí na stanovištích programů a nejvíce lidí město přivítá v neděli. Stovky lidí sledují udělení práva jízdy králů a poté se přesouvají společně s jezdci na shromaždiště průvodu. Lidé lemují celou trasu průvodu. Dav se vměstná na náměstí a proudí spolu s průvodem, nebo bočními ulicemi, na fotbalový stadion. Nabízí se několik lokalit, které jsou ideálním měkkým cílem pro možného útočníka. Je na pořadatelích a na propracovanosti nastaveného systému nakolik budou pořadatelské hlídky připraveny a schopny reagovat i na tuto hrozbu.

V případě indicií, že lze očekávat teroristický čin a bezpečnostní složky státu vyhodnotí toto nebezpečí jako reálné, musí být situace řešena v těsné spolupráci s Policií ČR. V krajním případě by bylo možné redukovat místa kulturních akcí s maximálním zabezpečením všech zbývajících lokalit. Vždy bude záležet na vedení města – hlavního pořadatele akce, zda přijme taková opatření, která budou eliminovat hrozbu teroristického útoku na přijatelnou míru, nebo se rozhodne tuto akci zrušit.

4.2 Návrh opatření

Dolňácké slavnosti s jízdou králů jsou jednou z nejvýznamnějších kulturních akcí v mikroregionu Ostrožsko – Veselsko. Je pořádána jedenkrát za tři roky, vždy první červencový víkend. Po celé tři dny jsou součástí hlavního programu doprovodné kulturní programy rozmístěné na celém území města Hluk. O to, aby tato událost byla pro všechny spojena jen s příjemnými zážitky, se snaží tým pořadatelů. Příprava začíná v měsíci říjnu a končí až závěrečným vyhodnocením akce.

Pro zjištění reálného stavu byla použita kvalitativní metoda terénního výzkumu, a to expertní rozhovor. Expertní rozhovory byly vyhodnoceny pomocí SWOT analýzy a stanoveny silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby pro Dolňácké slavnosti s jízdou králů.

Na základě získaných výsledků byla sestavena následující metodika:

- Metodika zajištění bezpečnosti na kulturních akcích pořádaných v obcích mikro-regionu Ostrožsko – Veselsko.

Dle Metodiky a návaznosti na ni byly zpracovány opatření nižší povahy, zaměřené na zajištění bezpečnosti v kontextu ochrany měkkých cílů konkrétní akce:

- Plán zajištění bezpečnosti na Dolňáckých slavnostech s jízdou králů v Hluku.

4.2.1 Metodika k zajištění bezpečnosti na kulturních akcích

Metodika (příloha P7) je určena osobám podílejícím se na přípravě a organizaci kulturních akcí. Důraz je kladen na důkladnou přípravu akce. Pokud není obec organizátorem akce, je doporučena spolupráce s obcí. Nezbytné je dodržet všechny platné předpisy vztahující se k pořádání kulturní akce.

Cílem metodiky je:

- Nastavení funkčního flexibilního modelu k zajištění bezpečnosti na kulturních akcích:
 - přípravou akce,
 - organizačním členěním,
 - zřízením koordinačního centra,
 - zajištěním dostatečného počtu pořadatelů,
 - rozlišením týmů a určením stanovišť,
 - technickým vybavením,
 - výčtem možných hrozeb,
 - doporučenými postupy při vzniku bezpečnostního incidentu,
 - činností po incidentu,
 - povinnostmi pořadatelů,
 - vyhodnocením akce.
- Před započatím akce je důležitá pečlivá manažerská činnost. S ujasněním o jakou akci se jedná, kdo je pořadatelem, místem konání, předpokladem návštěvníků, stanovením koordinátora, jehož úkolem je řídit a organizovat.
- Koordinátor musí mít schopnosti vedení týmu. Musí být schopen rychle rozhodnout na základě získaných informací. Kontaktuje potenciální pořadatele, rozčlení akci na jednotlivé oblasti, určí pozice a úkoly vedoucích jednotlivých oblastí.

- Koordinátor s vedoucími jednotlivých oblastí (vedoucími týmů) rozdělí pořadatele do týmů, dle svěřeného úkolu. Není žádoucí, aby týmy měly stejný počet členů, musí být obsazeny podle náročnosti zajišťovaných činností.
- Koordinátor zváží, zda je možné zvládnout zajištění bezpečnosti vlastními lidmi, nebo uzavře smlouvu s profesionální bezpečnostní službou. Také dle předpokládaného množství návštěvníků zváží oslovení Policie ČR za účelem přijetí opatření nad rámec běžné činnosti.
- Průběh akce řídí, organizuje a zajišťuje hlavní koordinátor. V rámci zastupitelnosti je doporučeno určit jednoho až dva zástupce.
- K řízení a organizaci akce je zřízeno koordinační centrum,
- Na základě podkladů dodaných jednotlivými vedoucími týmů, koordinátor zpracuje rozpis služeb na jednotlivých stanovištích včetně jmenného seznamu hlídek.
- Určí trasy hlídek, časy výměny hlídek a předání stanovišť,
- Základním technickým vybavením pořadatelských hlídek je mobilní telefon s kontaktními čísly na koordinátora, vedoucího skupiny, zdravotní službu a linky tísňového volání. Součástí je i mobilní aplikace mapy s vyznačenými únikovými trasami.
- Důraz je kladen na barevné odlišení pořadatelů od ostatních účastníků akce. V případě zajišťování bezpečnosti v součinnosti se soukromou bezpečnostní službou je pracovník této služby plně vyzbrojen a vystrojen.
- V metodice jsou uvedeny typy možných bezpečnostních incidentů a doporučené postupy pro hlídky k jejich eliminaci. Hlavní činností hlídek je prevence a odstranění potenciálního útočníka.
- Důležité je také závěrečné vyhodnocení průběhu akce po shromáždění všech podkladů, připomínek a upozornění jak od pořadatelů, tak i občanů. A poučení ze zjištěných nedostatků či chyb.

Metodika obsahuje zajišťované činnosti, které jsou součástí většiny kulturních a společenských akcí. Je na pořadatelích, jaký zvolí časový harmonogram průběhu příprav a samotné akce. Technické vybavení musí být voleno dle možností jednotlivých pořadatelů. Přednostně byl zvolen mobilní telefon, neboť je dnes naprosto běžný. V případě použití vysílačky je nutné proškolení k obsluze, což může ve vypjatých situacích způsobit neschopnost navázat nebo zachovat spojení.

K zajištění bezpečnosti účastníků akcí je vhodná spolupráce s profesionální bezpečnostní službou při zajišťování bezpečnosti.

Důležité je vytypování možných bezpečnostních incidentů, v nichž nesmí chybět možnost teroristického útoku. Podceňování této situace je vzhledem k bezpečnostní situaci v okolních státech nezodpovědné.

Bezpečnostní hlídky musí být seznámeny s harmonogramem akce, aby získaly přehled a dostatek informací, které jim pomohou při rozhodování v kritických situacích. Musí si ale uvědomit, že prvořadým úkolem je být viděn, odstrašit útočníka a zasáhnout, v rámci svých možností, bez ohrožení vlastního života a dalších osob.

Vyhodnocení akce je prakticky její uzavření se zkonstatováním, co se podařilo, kde je prostor pro zlepšení a co je třeba nastavit úplně jinak.

Metodika je zaměřena obecně za zajištění bezpečnosti. Využitím Metodiky v praxi je vypracování předpisu nižší třídy, jímž je v případě této diplomové práce Plán zajištění bezpečnosti na konkrétní akci konané v mikroregionu Ostrožsko – Veselsko.

4.2.2 Plán zajištění bezpečnosti Dolňáckých slavností s jízdou králů v Hluku

Plán zajištění bezpečnosti (příloha P8) vychází z kontextu vypracované Metodiky (příloha P7) a systematicky řeší rozčlenění povinností na jednotlivé oblasti včetně kompetenčního rozsahu. Bezpečnost zajišťuje pořadatel akce, v tomto případě město Hluk. Velké nároky klade na hlavního koordinátora akce. Komunikace je zajištěna mobilními telefony.

Pro zajištění bezpečnosti měkkých cílů jsem navrhla tato opatření:

- Určení týmů odpovědných pouze za bezpečnost.
- Možnost spolupráce s profesionální bezpečnostní službou.
- Oslovení Policie ČR o stanovení zvýšeného režimu po dobu konání akce.
- Barevné odlišení hlídek od ostatních účastníků.
- Vytypování možných incidentů.
- Doporučené postupy při zvládnání incidentů.
- Činnost po incidentu.
- Vyhodnocení akce.

4.2.2.1 Týmy a jejich kompetence

Pořadatelé jsou v rámci svých činností rozděleni do 13 týmů. Jen dva týmy č. 7 a 10. zajišťují bezpečnost. I když tým č. 7 jen ve vztahu kůň – člověk. Tým č. 7 odpovídá za organizaci jízdy králů po celý nedělní program. Tímto jeho kompetence v oblasti bezpečnosti končí. Zbývající týmy zajišťují organizaci kulturních akcí. Důležitá je spolupráce mezi jednotlivými týmy a příprava před akcí.

4.2.2.2 Zajištění bezpečnosti - tým č. 10

Vzhledem k tomu, že bezpečnost na této akci byla zajišťována jen běžnou pořadatelskou činností a pozornost byla věnována jen možnému splašení koní, bylo prvním krokem k jejímu zajištění rozčlenění kompetencí:

- Byl určen jeden tým, který zajistí pouze bezpečnost účastníků, tedy tým č. 10.
- Tým tvoří hlídky o dvou členech, posílené o člena soukromé bezpečnostní služby s plnou výstrojí a výzbrojí.
- Hlídky jsou barevně odlišeny od účastníků reflexními vestami.

Model skladby hlídky - 2 pořadatelé a ozbrojený člen soukromé bezpečnostní služby, plní informační a demonstrační charakter vůči potenciálnímu útočníkovi s psychologickým účinkem. Cílem toto opatření je útočnicka odradit. V kombinaci s modelem odstrašení jsou nastaveny povinnosti hlídek tak, aby předcházely krizovým situacím a redukovaly napětí.

Při zajišťování bezpečnosti na stěžejních a exponovaných místech je přítomno několik hlídek. O jejich počtu je rozhodnuto před započítím akce. Je možná kombinace jednotlivých hlídek s jinými týmy, ale tato kombinace, musí být předem dohodnuta, aby nedocházelo ke zmatkům a nedorozuměním. Zde se dle mého názoru otevírá možnost kombinace při nenadálém výpadku některého z pořadatelů.

Důležitou zásadou je, aby žádná lokalita nezůstala bez hlídky a to ani v době, kdy zde neprobíhá žádná akce.

V plánu byla stanovena délka trvání hlídky na 4 hodiny. Tento časový limit se jeví jako optimální doba vzhledem k tomu, že:

- Akce probíhá v letním období a lze předpokládat, že teploty mohou dosahovat i 30°C a na některých stanovištích hlídek není možnost ukrytí před slunečními paprsky.

Vzhledem k tomu, že v Hluku není problém s dosahem mobilní sítě, jsou jako spojovací prostředek navrženy mobilní telefony. V plánu není řešena finanční stránka tj. náhrada za použití vlastního telefonu. Situaci lze řešit koupí jednorázových sim karet, nebo úhradou paušální částky, dle dohody s organizátorem akce.

Místa, na kterých probíhají kulturní programy, jsou vybavena mobilním reproduktorem, s jehož umístěním musí být hlídky seznámeny před započítím akce. Mobilní reproduktor byl zvolen oproti stabilní zvukové technice z důvodu jeho mobility při případné evakuaci diváků.

V plánu jsou řešeny postupy při vzniku hrozeb, které mohou ohrozit měkké cíle (splášení koní, útok psychicky narušené osoby, výtržnost pod vlivem alkoholu a teroristický útok).

- Splášení koní by měli zvládnout členové týmu jízdy králů s vodiči a majiteli koní. Zajištění bezpečného prostoru je na pořadatelské službě.
- Při útoku psychicky narušené osoby je důležitý rychlý zásah pořadatelů a znehybnění této osoby. Poté předání kompetentním osobám.
- Jednání s osobou pod vlivem alkoholu je na osobních zkušenostech hlídky. Někteří výtržníci se zklidní a stačí domluva hlídky. V opačném případě, nezůstává jiná možnost než volat policii.
- Největším problémem by pravděpodobně byl teroristický útok, který:
 - může mít různé důvody ke spáchání,
 - může být spáchán prakticky na kterémkoli místě,
 - může být spáchán mnoha způsoby např. použitím:
 - motorového vozidla
 - střelné zbraně
 - vyrobené bomby
 - sebevražedným útokem

Prvořadým úkolem hlídek zajišťujících bezpečnost je zajistit bezpečnost návštěvníků. V některém případě je nejlepším řešením navigace k útěku, v jiných povel k zalehnutí na zem a ležet bez hnutí až do chvíle vhodné k opuštění nebezpečného prostoru. Vytypovaná místa k úkrytu jsou v některých případech ideálním řešením, ale ne vždy existuje dostatečný časový prostor k jejich dosažení. Důležité je také varování pro ostatní prostřednictvím koordinačního centra.

V těchto situacích, kdy je třeba se rychle rozhodnout, záleží na úsudku a zkušenostech hlídky a také schopnosti reagovat na vzniklou situaci. Důležitá je v tomto případě znalost únikových tras a míst úkrytu. Je lépe zachránit diváky jejich nasměrováním do úkrytu než se pokoušet zneškodnit útočníka. I když i tato možnost je v plánu zahrnuta.

V každém případě je třeba se seznámit se všemi podrobnostmi Plánu zajištění bezpečnosti, lokalitami, ve kterých akce probíhají, únikovými trasami a to přímo v terénu. Základní vědomosti o poskytování první pomoci jsou dovednosti, které by měl zvládnout každý pořadatel.

Také činnost po útoku má svá pravidla. Pro členy hlídky je zklidnění celé situace prvořadým úkolem. Musí být autoritou pro otřesené návštěvníky, jen tak je možné nastalý zmatek a chaos zvládnout.

Pro všechny pořadatele je důležitý výstup jejich činnosti a tou je vyhodnocení celé akce zaměřené na bezpečnost měkkých cílů. Je nezbytné shromáždit veškeré informace o celém průběhu akce. Vzít v úvahu připomínky jak jednotlivých pořadatelů, tak i účastníků akce. Zvážit připomínky bezpečnostní služby a Policie ČR. Všechny tyto poznatky zpracovat a dle nich navrhnout změny v systému zajištění bezpečnosti pro další období.

4.2.2.3 *Spolupráce se soukromou bezpečnostní službou*

Byla navržena spolupráce se soukromou bezpečnostní službou. Tato možnost je jistě přínosem, protože se jedná o profesionály, kteří jsou proškolení a připravováni na nestandardní situace. Mnozí z nich mají zkušenosti s vyhledáváním podezřelých osob, jsou všímaví vůči svému okolí a dokáží lépe monitorovat situaci na místě.

Spolupráce nabízí možnosti v navázání spolupráce na delší období nebo k zajištění další akce, navržení kamerového systému pro dohled nad exponovanými místy apod.

4.2.2.4 *Spolupráce s Policií ČR*

Možnost kontaktování Územního odboru Policie ČR s žádostí o zvýšený výkon nebo přijetí speciálních opatření je jistě na místě. Typ přijatého opatření je na rozhodnutí Územního odboru Policie ČR, které se rozhoduje dle pořádané akce, bezpečnostní situace, indicií o možnostech vzniku bezpečnostního incidentu atd.

Pro Dolňácké slavnosti je volen typ zvýšeného výkonu, kdy hlídky obvodního oddělení prochází městem ve stanovených časových intervalech. Tyto intervaly jsou nepravidelné.

Pokud by se jevil stávající model nedostatečný, zůstává prostor pro přijetí speciálních opatření.

Spolupráce s Policií ČR na této významné akci v mikroregionu je považována za nezbytnou. Strážníci obvodního oddělení Policie ČR v Uherském Ostrohu jsou seznámeni s charakterem města, místními výtržníky a problematickými místy více než kdokoli jiný. Jejich zkušenosti při typování podezřelých osob mohou zabránit vzniku bezpečnostního incidentu. Jedná se o profesionální bezpečnostní složku, školenou na podezřelé chování osob, vyhodnocování odlišností, sledování okolí. Tyto zkušenosti jsou pro bezpečnost měkkých cílů nepostradatelné. Přítomnost policejní hlídky má tedy několikanásobný účinek:

- Okamžitá reakce na podezřelé podněty i samotný útok.
- Výstroj a výzbroj, v níž plní své povinnosti jsou dostatečným signálem pro odstranění potenciálního útočníka.
- Zkušenosti s typováním podezřelých.
- Odborné sledování okolí.
- Signál o zajištění kulturní akce.

Součástí diplomové práce je příloha P7 – Metodika k zajištění bezpečnosti na kulturních, společenských a sportovních akcích pořádaných v mikroregionu Ostrožsko - Veselsko a příloha P8 – Plán zajištění bezpečnosti Dolňáckých slavností s jízdou králů v Hluku. Oba dokumenty se zabývají způsobem zajištění bezpečnosti v kontextu ochrany měkkých cílů na kulturní akci „Dolňácké slavnosti s jízdou králů“.

Metodika (příloha P7), se zabývá především problematikou přípravy kulturních, společenských a sportovních akcí. Důraz klade na přesnou identifikaci akce, pořadatele, lokalizaci místa konání akce a předpokládaný počet návštěvníků. Předpokládaný počet návštěvníků je stěžejním údajem při přípravě akce. Metodika řeší vztahy nadřízenosti a podřízenosti členů týmů včetně odpovědnosti a kompetencí. Důležitou pozici zastává hlavní koordinátor, který se podílí jak na přípravě akce, tak i na zajištění jejího průběhu. Metodika stanovuje technické vybavení nezbytné k zajištění bezpečnosti. Zabývá se rámcovým postupem hlídek v případě narušení bezpečnosti, včetně činnosti po incidentu. Metodika určuje termín závěrečného vyhodnocení akce.

Plán zajištění bezpečnosti Dolňáckých slavností s jízdou králů v Hluku (příloha P8) je, ve své podstatě, manuálem pro pořadatele akce. Plán je zpracován tak, aby odpovídal součas-

ným možností pořadatele. V dokumentu jsou rozčleněny povinnosti pořadatelů na jednotlivé oblasti činností a stanoveny dva týmy zajišťující pouze bezpečnost. Plán obsahuje minimální počet členů jednotlivých týmů a přesnou lokalizaci jejich umístění. Součástí plánu jsou doporučené postupy hlídek při řešení možných bezpečnostních incidentů. Důraz je kladen zvláště na tu skutečnost, že činnost bezpečnostních hlídek plní především preventivní charakter. Hlavním úkolem hlídek je řešení incidentu dříve než vygraduje. Nově plán stanovuje únikové trasy a seznamuje s nimi hlídky přímo v terénu před zahájením akce.

V plánu zajištění bezpečnosti ve vztahu k měkkým cílům jsou navržena opatření, která zvyšují bezpečnost měkkých cílů a zachovávají původní ráz této významné společenské akce.

To, že se v uplynulých letech nic nestalo, neznamená, že je tento stav setrvalý. Vypracovaný plán je alternativou k zajištění větší bezpečnosti kulturní akce Dolňáckých slavností s jízdou králů a záleží jen na pořadatelích, nakolik tento materiál dokáží využít.

ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo navržení způsobu zajištění bezpečnosti na významné akci v mikroregionu Ostrožsko – Veselsko v kontextu ochrany měkkých cílů. Následně navržená opatření rozpracovat ve formě plánu zajištění bezpečnosti.

V teoretické části byla provedena charakteristika zájmového území po stránce geografické, demografické a hospodářské včetně jeho jedinečných a nezaměnitelných znaků. Bylo pojednáno o základních bezpečnostních hrozbách, které mohou ovlivnit elementární životní hodnoty každého jedince. Krátce byly popsány bezpečnostní hrozby a standardy k identifikaci hrozeb a k jejich eliminaci. Byly vzpomenuty některé dokumenty zabývající se bezpečností. Část teoretická byla věnována kategorizaci měkkých cílů včetně doporučených metod na jejich ochranu. Ve vztahu k danému tématu bylo vzpomenuto a popsáno několik teroristických útoků spáchaných v západní Evropě od počátku roku 2016 do dubna 2017.

V praktické části jsou popsány tři nejvýznamnější kulturní akce v mikroregionu Ostrožsko – Veselsko. Tyto akce lze charakterizovat jako zvláště významné s množstvím návštěvníků a minimálním zajištěním bezpečnosti. Dle současných poznatků plně odpovídají kategorii měkkého cíle. K podrobné analýze byla zvolena společenská kulturní událost opakující se ve tříleté periodě, a to Dolňácké slavnosti s jízdou králů v Hluku, pro níž jsem vypracovala dokument ve formě „Plánu zajištění bezpečnosti“ (příloha P8).

Při získávání informací o přípravě, průběhu, organizaci byla využita kvalitativní metoda terénního výzkumu - expertní rozhovor. Soubor obsahující 25 otázek byl položen šesti odborníkům z řad pořadatelů. Otázky se týkaly sedmi tematických okruhů. Po vyhodnocení všech odpovědí, byla pomocí SWOT analýzy stanovena silná a slabá místa, příležitosti a hrozby.

Výsledky analýzy se staly podkladem pro zpracování návrhu způsobu zajištění bezpečnosti měkkých cílů.

Výsledkem celé práce jsou dva dokumenty. Prvním dokumentem je Metodika k zajištění bezpečnosti na kulturních, společenských a sportovních akcích pořádaných v mikroregionu Ostrožsko - Veselsko (příloha P7), která stanovuje obecně systém organizace a princip zajištění bezpečnosti. Druhým dokumentem, který navazuje na metodiku je Plán zajištění bezpečnosti Dolňáckých slavností s jízdou králů v Hluku. Dokument upravuje konkrétní

postup a povinnosti jednotlivých pořadatelů, obsahuje doporučení při řešení nestandardních situací a návrhy chování v situacích ohrožujících bezpečnost účastníků Dolňáckých slavností s jízdou králů.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Atentát v Bruselu. *Novinky.cz*, 2016 [online]. [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: <https://tema.novinky.cz/atentat-v-bruselu>

Atentát v Istanbulu je nejvražednějším útokem na letišti. *Novinky.cz*, 2016 [online]. [cit. 2017-02-11]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/407920-atentat-v-istanbulu-je-nejvrazednejsim-utokem-na-letiste.html>

Audit národní bezpečnosti. *Ministerstvo vnitra České republiky*, 2016 [online]. [cit. 2017-10-04]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Audit-narodni-bezpecnosti-20161201.pdf>

BALABÁN, Miloš a Lubor STEJSKAL, 2010. *Kapitoly o bezpečnosti*. 2. vyd. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-1863-0.

Bezpečnostní hrozby. *Ministerstvo vnitra České republiky*, 2016 [online]. [cit. 2017-10-04]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx>

Bezpečnostní strategie české republiky. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*, 2015 [online]. [cit. 2017-15-01]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/pulic/34/39/a/1374375_1258875_Bezpecnostni_strategie_2015.pdf

Bezpečnostní strategie České republiky. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*, 2015 [online]. [cit. 2017-15-03]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/public/34/39/a/1374375_1258875_Bezpecnostni_strategie_2015.pdf

Blatnice pod svatým Antonínkem, Stav obyvatel, statistika. *Kurzy.cz*, 2017 [online]. [cit. 2017-02-20]. Dostupné z: <http://regiony.kurzy.cz/blatnice-pod-svatym-antoninkem/stats/>

Blatnička, Stav obyvatel, statistika. *Kurzy.cz*, 2017 [online]. [cit. 2017-02-20]. Dostupné z: <http://regiony.kurzy.cz/blatnicka/stats/>

Boršice u Blatnice, Stav obyvatel, statistika. *Kurzy.cz*, 2017 [online]. [cit. 2017-02-20]. Dostupné z: <http://regiony.kurzy.cz/borsice-u-blatnice/stats>

Centrem Ankary otřásl výbuch, desítky mrtvých a zraněných. *Týden.cz*, 2016 [online]. [cit. 2017-02-22]. Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/asie-a-oceanie/centrem-ankary-otrasl-vybuch-desitky-mrtvych-a-zranenych_375911.html

Česko, 2009. Trestní zákoník. In: Sběrka zákonů České republiky. 2009, č. 11, 40. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/castka/2009-11>.

Definice pojmu terorismus. *Ministerstvo vnitra České republiky*, 2009 [online]. [cit. 2017-04-04]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/definice-pojmu-terorismus.aspx>

Dopravní značení.eu. *Ministerstvo dopravy České republiky*, 2017 [online]. [cit. 2017-15-01]. Dostupné z: <http://www.dopravni-znaceni.eu/znacky/zakazove-dopravni-znacky/>

EICHLER, Jan, 2009. *Mezinárodní bezpečnost v době globalizace*. 1. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-540-0.

HENDL, Jan, 2008. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-485-4.

Hausbótem po Baťáku. *Štěrková jezera*, 2016 [online] [cit. 2017-04-29]. Dostupné z: <http://www.hausbotempobataku.cz/wordpress/wp-content/uploads/2016/07/>

Historie plavebního kanálu. *Baťův kanál*, 2017 [online] [cit. 2017-02-02]. Dostupné z: <http://www.batuvkanal.info/O-vodnim-toku/Historie-plavebniho-kanalu/2P-7.article.aspx>

Hlídky zesílily, trhy v Praze sledují policisté se samopaly. *Idnes.cz*, 2016 [online]. [cit. 2017-02-11]. Dostupné z: http://praha.idnes.cz/bezpecnostni-opatreni-praha-policiste-v-ulicich-vanocni-trhy-teroristicky-utok-v-berline-g8c-/praha-zpravy.aspx?c=A161220_094303_praha-zpravy_nub

Hluk, Stav obyvatel, statistika. *Kurzy.cz*, 2017 [online]. [cit. 2017-02-20]. Dostupné z: <http://regiony.kurzy.cz/hluk/stats/>

Jízda králů. *České dědictví UNESCO*, [online]. [cit. 2017-02-20]. Dostupné z: www.unesco-czech.cz/jizda-kralu/predstaveni/

Jízda králů. *Hlucké kroniky*, 2017 [online]. [cit 2017-02-20]. Dostupné z: <http://www.kronikahluk.cz/index.php?id=jizda-kral>

JUŘÍČEK, Ludvík a Petr ROŽŇÁK, 2014. *Bezpečnost, hrozby a rizika v 21. století*. 1. vyd. KEY Publishing. ISBN 978-80-7418-201-3.

KALVACH, Zdeněk, 2016. Definice měkkých cílů. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Červen 2016 [cit. 2017-10-03]. Dostupné z: <http://www.stpi.cz/soubor-doc907/>

KALVACH, Zdeněk, 2015. Staronová hrozba terorismu pro Evropu. In: *SECURITY magazin* [online]. 22. 2. 2015 [cit. 2017-02-04]. ISSN 1210-8723. Dostupné z: <http://www.securitymagazin.cz/zpravy/bezpecnostni-strategie-cr-po-boku-eu-ke-svetlym-zitrkum-1404043780.html>

KNOLL, Vilém a Jaroslav KNOLL, 2002. *Svazek nebo sdružení a další formy spolupráce obcí*. 1. vyd. Praha: AgAkcent. ISBN 80-903093-2-1.

KOTEK, Lukáš, 2016. Měkké cíle: Proč jsme pro teroristy tak atraktivní? In: *Časopis SECURITY OUTLINES* [online]. 1. 12. 2016 [cit. 2017-02-04]. Dostupné z: <http://www.securityoutlines.cz/mekke-cile-proc-jsme-pro-teroristy-tak-atraktivni/>

Kronika města. *Veselí nad Moravou, @2017* [online]. [cit. 2017-02-02]. Dostupné z: <http://www.veseli-nad-moravou.cz/kronika-mesta/ds-18425/p1=77712>

LAPKOVÁ, Dora, 2015. *Bezpečnostní technologie, systémy a management: Sborník příspěvků 5. mezinárodní konference*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. ISBN 978-80-7454-559-7.

Lhoty a Lhotky v ČR – update. In: *Blogger* [online]. [cit. 2014-05-08]. Dostupné z: <http://infolinka.blog.cz/1405/lhotky-a-lhoty-cr>

LUKÁŠ, Luděk a kol., 2011. *Bezpečnostní technologie, systémy a management I*. 1. vyd. Zlín: VeRBuM. ISBN 978-80-87500-05-7.

Mikroregiony 2012 – 2016. *Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky*, 2012 - 2016 [online]. [cit. 2017-02-02]. Dostupné z: www.risy.cz/cs/krajske-ris/zlinsky-kraj/regionalni-informace/mikroregiony

Mikroregiony a místní akční skupiny 13/2008. *Ministerstvo vnitra České republiky*, 2008 [online]. [cit. 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/mikroregiony-a-mistni-akcni-skupiny.aspx>

Moravské Karpaty, 2017 [online]. [cit. 2017-02-12]. Dostupné z: http://moravske-karpaty.php5.cz/priroda_soubory/geomorfologie/hlucka_pahorkatina.htm

Moravské Karpaty, 2017 [online]. [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: http://moravsko-karpaty.php5.cz/priroda_soubory/geomorfologie/hlucka_pahorkatina

Na vánoční trh v Berlíně vjel nákladník. Dvanáct mrtvých, desítky zraněných. *Idnes.cz*, 2016 [online]. [cit. 2017-02-11]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/berlin-vanocni-trh-nakladni-vuz-dnp-/zahranicni.aspx?c=A161219_204248_zahranicni_fer

Obec Blatnička, *Cyril a Metoděj*, 2015 [online]. [cit. 2017-04-29]. Dostupné z: <http://www.obecblatnicka.cz/www/obecblatnicka/fs/wrs-galerie/cyril-a-metodej/>

Ostrožská Lhota, Stav obyvatel, statistika. *Kurzy.cz*, 2017 [online]. [cit. 2017-02-20]. Dostupné z: <http://regiony.kurzy.cz/ostrozska-lhota/stats/>

Ostrožská Nová Ves, Stav obyvatel, statistika. *Kurzy.cz*, 2017 [online]. [cit. 2017-02-20]. Dostupné z: <http://regiony.kurzy.cz/ostrozska-nova-ves/stats/>

Pokyn MŠMT k začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí do vzdělávacích programů. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky*, 2003 [online]. [cit. 2017-04-20]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/ministerstvo/pokyn-msmt-k-zacleneni-tematiky-ochrany-cloveka-za-mimoradnych-udalosti-do-vzdelavacich-programu-a-dodatek-k-ucebnim-dokumentum-pro-zakladni-skoly-stredni-skoly-specialni-skoly-a-vyssi-odborne-skoly-ochrana-cloveka-za-mimoradnych-udalosti-1>

Rada EU. *Ministerstvo vnitra České republiky*, 2001 [online]. Úřední věstník L 344, 28/12/2001 S. 0093 – 0096 [cit. 2017-03-17]. Dostupné z <http://www.mvcr.cz/cthh/clanek/definice.aspx>

Regionální informační servis, 2012 – 2016 [online databáze]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2017-01-11]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/zlinsky-kraj>

Strategie české republiky pro boj proti terorismu od r. 2013. *Ministerstvo vnitra České republiky*, 2013 [online]. [cit. 2017-03-17]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/definice-pojmu-terorismus.aspx>

Střelba v Paříži: Muž zaútočil nedaleko Louvru. *Globe24.cz*, 2017 [online]. [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <https://globe24.cz/clanky-podle-stitku/pokus-o-teroristicky-utok-v-parizi-3-2-2017-11025>

Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu. *Ministerstvo vnitra České republiky*, 2016 [online]. [cit. 2017-15-01]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-řízení-a-planování-obrany-státu.aspx>

Teror v Nice. Řidič nákladního auta zavraždil nejméně 80 lidí. *Idnes.cz*, 2016 [online]. [cit. 2017-02-11]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/nakladni-auto-najelo-do-davu-v-nice-jsou-hlaseni-zraneni-pjk-/zahranicni.aspx?c=A160714_234147_zahranicni_jav

Teror ve Stockholmu: Policie zadržela muže, který se přiznal k atentátu. *Novinky.cz*, 2017 [online]. [cit. 2017-04-25]. Dostupné z: <https://www.google.cz/search?q=Atent%C3%A1r+Stockholm&oq=Atent%C3%A1r+Stockholm&aqs=chrome..69i57.10943j0j8&sourceid=chrome&ie=UTF-8#>

Terorismus ve Francii: nouzový stav stále jako jediné řešení. *Natoaktual.cz*, 2016 [online]. [cit. 2017-04-02] Dostupné z: http://www.natoaktual.cz/terorismus-ve-francii-nouzovy-stav-stale-jako-jedine-reseni-pra-/na_analyzy.aspx?c=A160801_151908_na_analyzy_m02

Teroristický útok v Londýně: Útočník najel autem do lidí, vypukla střelba. Na místě jsou mrtví. *Eurozprávy.cz*, 2017 [online]. [cit 2017-04-11]. Dostupné

z: <http://zahranicni.eurozpravy.cz/eu/185301-teroristicky-utok-v-londyne-utocnik-najel-audem-do-lidi-vypukla-strelba-na-miste-jsou-mrtvi/>

Uherský Ostroh, Stav obyvatel, statistika. *Kurzy.cz*, 2017 [online]. [cit. 2017-02-20]. Dostupné z: <http://regiony.kurzy.cz/uhersky-ostroh/stats/>

Útoky v Bruselu posílily odhodlání zemí EU potírat teror. *České noviny.cz*, 2016 [online]. [cit. 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/utoky-v-bruselu-posilily-odhodlani-zemi-eu-spolecne-potirat-teror/1329541>

Útoky ve školách. *Aktuálně.cz*, 2016 [online]. [cit. 2017-02-10]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/utoky-ve-skolach-tercem-jsou-ucitele-student-zemrel-poprve/r~86d3f13e538211e4ab650025900fea04/v~rozcestnik/>

V Bruselu zabíjel Islámský stát. Policie hledá útočníka z letiště. *Idnes.cz*, 2016 [online]. [cit. 2017-02-11]. Dostupné z: zpravy.idnes.cz/islamsky-stat-se-prihlasil-k-utoku-v-parizi-fes-/zahranicni.aspx?c=A160322_133631_zahranicni_mlb

V Petrohradu útočil Kyrgyz Akbaržon Džalilov, potvrdili vyšetřovatelé. *Idnes.cz*, 2017 [online]. [cit 2017-04-11] Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/petrohrad-utocnik-kyrgystan-dis-/zahranicni.aspx?c=A170404_083409_zahranicni_ert

Veselí nad Moravou, Stav obyvatel, statistika. *Kurzy.cz*, 2017 [online]. [cit. 2017-02-20]. Dostupné z: <http://regiony.kurzy.cz/veseli-nad-moravou/stats/>

Vinařství Polehňa. *Jihomoravský kraj*, 2017 [online]. [cit. 2017-02-18]. Dostupné z: www.vinarstvipolehna.cz/cit.

Vítejte na stránkách. *FOTO STM*, 2017 [online]. [cit 2017-02-11]. Dostupné z: www.fotografiehluk.cz

Vláda schválila 1. stupeň ohrožení terorismem, zprávy o hrozbě nemá. *Idnes.cz*, 2016 [online]. [cit. 2017-02-11]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/bohuslav-sobotka-lubomir-zaoralek-urad-vlady-teroristicke-utoky-belgie-brusel-gch-/domaci.aspx?c=A160322_120043_domaci_fer

Základy ochrany měkkých cílů. *Ministerstvo vnitra České republiky*, 2017 [online]. [cit. 2017-01-20]. Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/metodika-zaklady-ochrany-mekkych-cilu-pdf.aspx

Zámek Uherský Ostroh. *CASTLES.CZ*, 2003 -2011 [online]. [cit. 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.castles.cz/zamek-uhersky-ostroh/>

ZEMAN, Petr et al., 2002. *Česká bezpečnostní terminologie: Výklad základních pojmů* [online]. Brno: Ústav strategických studií vojenské akademie v Brně, 2002 [cit. 2017-25-02]. Dostupné z: www.defenceandstrategy.eu/filemanager/files/file.php?file=16048

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CHKO	Chráněná krajinná oblast
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, (Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu)
SWOT	Strenghts, Weaknesses, Opportunities, Threats (silné stránky, slabé stránky, příležitosti, hrozby)
PP	Přírodní památka
JZD	Jednotné zemědělské družstvo
OZV	Obecně závazná vyhláška
VOC	Vína originální certifikace

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1</i> Obce mikroregionu Ostrožsko - Veselsko (<i>mapy.cz</i>).....	13
<i>Obr. 2</i> Plavební komora na Baťově kanálu (<i>Baťův kanál</i>)	15
<i>Obr. 3</i> Zámek - Uherský Ostroh (<i>castles.cz</i>).....	16
<i>Obr. 4</i> Plavba Baťovým kanálem (<i>Baťův kanál</i>).....	18
<i>Obr. 5</i> Štěrková jezera (<i>hausbotempobataku</i>)	20
<i>Obr. 6</i> Hodový pár (<i>FOTOSTM</i>)	21
<i>Obr. 7</i> Jízda králů (<i>FOTOSTM</i>)	22
<i>Obr. 8</i> Boršická svatba (<i>FOTOSTM</i>).....	24
<i>Obr. 9</i> Cyril a Metoděj (<i>obec Blatnička</i>)	25
<i>Obr. 10</i> Blatnice pod Svatým Antonínkem (<i>FOTOSTM</i>)	26
<i>Obr. 11</i> Atentát Ankara 13. 3. 2016 (<i>Týden.cz</i>)	43
<i>Obr. 12</i> Mapa Hluku (<i>mapy.cz</i>)	50
<i>Obr. 13</i> Tvrz Hluk (<i>FOTOSTM</i>)	52
<i>Obr. 14</i> Liturgická pouť (<i>FOTOSTM</i>)	57
<i>Obr. 15</i> Sraz Lhot (<i>FOTOSTM</i>)	61
<i>Obr. 16</i> Mapa umístění zátarasů (<i>mapy.cz</i>).....	66
<i>Obr. 17</i> Mapa lokalit kulturních akcí (<i>mapy.cz</i>).....	68

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1 Pátek – časový harmonogram (vlastní zdroj)</i>	<i>73</i>
<i>Tab. 2 Sobota – časový harmonogram (vlastní zdroj)</i>	<i>73</i>
<i>Tab. 3 Neděle – časový harmonogram (vlastní zdroj)</i>	<i>74</i>
<i>Tab. 4 SWOT analýza (vlastní zdroj)</i>	<i>81</i>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P1 Expertní rozhovor s Miroslavem Šuránkem

Příloha P2 Expertní rozhovor s Ing. Janem Šimčíkem

Příloha P3 Expertní rozhovor dotazovaný chtěl zůstat v anonymitě

Příloha P4 Expertní rozhovor s Davidem Hájkem

Příloha P5 Expertní rozhovor s P. Mgr. Stodůlkou

Příloha P6 Expertní rozhovor s Vítem Lopatou

Příloha P7 Metodika k zajištění bezpečnosti na kulturních akcích

Příloha P8 Plán zajištění bezpečnosti Dolňáckých slavností s jízdou králů v Hluku